

KOMISSION PÄÄTÖS (EU) 2022/639,
annettu 27 päivänä elokuuta 2021,
tukiohjelmasta SA.54915 – 2020/C (ex 2019/N) Belgia – Kapasiteettikorvausmekanismi
(tiedoksiannettu numerolla C(2021) 6431)
(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ⁽¹⁾ ja ottaa huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

- (1) Ilmoitusta edeltäneen yhteydenpidon perusteella Belgian kuningaskunta ilmoitti 19 päivänä joulukuuta 2019 päivätyllä kirjeellä komissiolle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 108 artiklan 3 kohdan mukaisesti markkinoiden laajuisesta kapasiteettikorvausmekanismista, jäljempänä 'toimenpide' tai 'kapasiteettikorvausmekanismi'.
- (2) Komissio ilmoitti Belgialle 21 päivänä syyskuuta 2020 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa toimenpiteen osalta SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely.
- (3) Komission päätös menettelyn aloittamisesta, jäljempänä 'aloittamispäätös', julkaistiin *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ⁽²⁾. Komissio on kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa.
- (4) Belgia esitti 22 päivänä lokakuuta 2020 päivätyllä kirjeellä huomautuksensa aloittamispäätöksestä. Komissio on saanut huomautuksia myös 15 asianomaiselta. Komissio toimitti huomautukset Belgialle, jolle annettiin mahdollisuus vastata niihin. Belgian viranomaisten huomautukset saatiin 24 päivänä joulukuuta 2020 päivätystä kirjeessä.
- (5) Belgia suostui 9 päivänä heinäkuuta 2021 poikkeuksellisesti luopumaan vetoamasta SEUT-sopimuksen 342 artiklasta, luettuna yhdessä neuvoston asetuksen N:o 1/1958 ⁽³⁾ 3 artiklan kanssa, johtuviin oikeuksiinsa ja hyväksymään tämän päätöksen sekä sitä koskevan tiedoksiannon laatimisen englannin kielellä.

⁽¹⁾ EUVL C 346, 16.10.2020, s. 27–65.

⁽²⁾ Ks. alaviite 1.

⁽³⁾ Neuvoston asetus N:o 1 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä (EYVL 17, 6.10.1958, s. 385).

2. TOIMENPITEEN YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS

2.1 Tiivistelmä toimenpiteestä

- (6) Belgia arvioi, että sille syntyy sähköntuotannon riittävyysongelma vuodesta 2025 alkaen pääasiassa siksi, että se on päättänyt poistaa koko ydinvoimakapasiteettinsa käytöstä asteittain vuosina 2022–2025, ja siksi, että lämpövoimakapasiteettia on poistettu käytöstä Belgiassa ja sen naapurimaissa.
- (7) Näin ollen toimenpiteen tavoitteena on varmistaa, että sähköntuotantokapasiteettia on riittävästi ja että kyseinen tuotanto vastaa sähkön odotettua kysyntää.
- (8) Kapasiteettikorvausmekanismeissa tuensaaajat valittaisiin tarjouskilpailumenettelyllä, ja niille maksettaisiin korvausta käytettävissä olemisesta. Tuki myönnettäisiin kapasiteettimaksuna kapasiteettisopimuksen voimassaolon ajan. Vastineeksi sopimuksen saaneet tarjoajat ovat käytettävissä siirtoverkonhaltijan kysynnän täyttämiseksi mahdollisissa stressitilanteissa.
- (9) Belgia on vahvistanut kansalliset hiilestä irtautumista koskevat tavoitteensa kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassaan ⁽⁴⁾. Tämän kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman perusteella uusiutuvien energialähteiden osuuden Belgian sähkönkulutuksesta suunnitellaan kasvavan 17 prosentista vuonna 2017 vähintään 40,4 prosenttiin vuonna 2030. Näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää merkittävien uusiutuvien energialähteiden, kuten tuuli- ja aurinkoenergian, integroimista. Näiden energialähteiden vaihteleva saatavuus voi aiheuttaa haasteita riittävyydelle ja toimitusvarmuudelle.
- (10) Vaikka uusiutuvien energialähteiden kehittäminen ei ole kapasiteettikorvausmekanismin ensisijainen tavoite, sen suunnitteluun sisältyy kunnianhimoisia tavoitteita lisätä uusiutuvien energialähteiden osuutta Belgian energiavaliokimassa, ja mekanismeilla täydennetään uusien vaihtelevasti saatavilla olevien uusiutuvien energialähteiden jatkokehittämistä.

2.2 Oikeusperusta ja hallintojärjestelyt

- (11) Toimenpiteen oikeusperusta on Belgian sähkömarkkinoiden järjestämisestä 29 päivänä huhtikuuta 1999 annettu sähkölaki, jäljempänä 'sähkölaki', jota on muutettu 16 päivänä toukokuuta 2019 ja 19 päivänä maaliskuuta 2021 Belgian virallisessa lehdessä ("Belgisch Staatsblad" / "Moniteur belge") julkaistuilla laeilla ⁽⁵⁾.
- (12) Lisäksi laadittiin kuninkaallisia asetuksia ⁽⁶⁾ ja Belgian kapasiteettikorvausmekanismin toimintaa koskevat säännöt ⁽⁷⁾, joilla tarkennettiin kapasiteettikorvausmekanismin yksityiskohtaisia sääntöjä:
- 1) kuninkaallinen asetus, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, kapasiteetin laskentaa ja huutokaappaparametreja koskevista määrittämismenettelmistä kapasiteettikorvausmekanismin yhteydessä ⁽⁸⁾;

⁽⁴⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/content/national-energy-and-climate-plans-necps-belgium>

⁽⁵⁾ Kapasiteettikorvausmekanismin perustamisesta 22 päivänä huhtikuuta 2019 annettu laki (*Loi modifiant la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité portant la mise en place d'un mécanisme de rémunération de capacité*), jäljempänä 'kapasiteettikorvausmekanismilaki', ja 22 päivänä huhtikuuta 2019 annetun lain muuttamisesta 15 päivänä maaliskuuta 2021 annettu laki (*Loi modifiant la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité et modifiant la loi du 22 avril 2019 modifiant la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité portant la mise en place d'un mécanisme de rémunération de capacité*), jäljempänä 'muutettu kapasiteettikorvausmekanismilaki'.

⁽⁶⁾ Nämä tekstit ovat saatavilla Belgian energiaministeriön verkkosivustolla: <https://economie.fgov.be/fr/themes/energie/securite-dapprovisionnement/mecanisme-de-remuneration-de>

⁽⁷⁾ Ensimmäinen ehdotus toimitettiin kansalliselle sääntelyviranomaiselle 13 päivänä marraskuuta 2020. Siirtoverkonhaltijan ja sääntelyviranomaisen välisten keskustelujen jälkeen siirtoverkonhaltija toimitti sääntelyviranomaiselle uuden ehdotuksen 30 päivänä huhtikuuta 2021. Sääntelyviranomaisen toteutti 30 päivän huhtikuuta ja 7 päivän toukokuuta 2021 välisenä aikana täydentävän julkisen kuulemisen muutoksista, joita sen mielestä oli tarpeen tehdä siirtoverkonhaltijan ehdotukseen. Tämän jälkeen sääntelyviranomaisen vahvisti Belgian kapasiteettikorvausmekanismin toimintaa koskevat säännöt 14 päivänä toukokuuta 2021 tehdyllä päätöksellä, ja ne hyväksyttiin 30 päivänä toukokuuta 2021 annetulla kuninkaallisella asetuksella.

⁽⁸⁾ *Arrêté royal du 28 avril 2021 fixant les paramètres avec lesquels le volume de la capacité à prévoir est déterminé, y compris leurs méthodes de calcul, et les autres paramètres nécessaires pour l'organisation des mises aux enchères, ainsi que la méthode pour et les conditions à l'octroi d'une dérogation individuelle à l'application du ou des plafond(s) de prix intermédiaire(s) dans le cadre du mécanisme de rémunération de capacité.*

- 2) kuninkaallinen asetus, annettu 21 päivänä toukokuuta 2021, kumulatiiviseen tukeen liittyvistä tukikelpoisuusvaatimuksista ja osallistumista koskevasta vähimmäiskynnysarvosta ⁽⁹⁾;
 - 3) kuninkaallinen asetus, annettu 4 päivänä kesäkuuta 2021, investointikynnyksistä ja tukikelpoisista kustannuksista ⁽¹⁰⁾;
 - 4) luonnos kuninkaalliseksi asetukseksi niiden edellytysten määrittämisestä, joiden perusteella ulkomaisen kapasiteetin haltijat voivat osallistua kapasiteettikorvausmekanismiin ⁽¹¹⁾; sekä
 - 5) kuninkaallinen asetus, annettu 30 päivänä toukokuuta 2021, valvontamenettelyistä ⁽¹²⁾.
- (13) Belgian siirtoverkonhaltija Elia järjesti elokuussa 2020 julkisen kuulemisen Belgian kapasiteettikorvausmekanismin toimintaa koskevista säännöistä ⁽¹³⁾.

2.3 Tuotannon riittävyys Belgiassa

2.3.1 Luotettavuusstandardi

- (14) Ehdotetun kapasiteettikorvausmekanismin ensisijaisena tavoitteena on varmistaa toimitusvarmuus luotettavuusstandardin mukaisesti.
- (15) Kuten vuonna 2019 ilmoitettiin, luotettavuuskriteerit määritettiin Belgiassa kaksiosaisena tehovajeen odotusarvoa (LOLE) koskevana kriteerinä: Sellaisten tuntien ennakoitu määrä, joina kaikilla Belgian sähköverkon käytettävissä olevilla tuotantoresursseilla ei ole mahdollista kattaa kuormitusta ja käyttöreservien tarvetta, ottaen huomioon myös kysyntäjousto, varastointi ja rajayhdysjohdot, saa olla tilastollisesti tavanomaisena vuonna enintään kolme tuntia. Toinen kriteeri on, että tehovajeen odotusarvon on tilastollisesti poikkeavana vuonna oltava alle 20 tuntia (niin kutsuttu LOLE95-arvo) ⁽¹⁴⁾. Nämä arvot kirjattiin myös sähkölakiin.
- (16) Luotettavuusstandardi ilmaisee arvion siitä, kuinka arvokkaana kuluttajat pitävät sähköntoimitusten katkeamisen välttämistä ("toimittamatta jääneen sähkön arvo"), sekä odotettavissa olevista uuden kapasiteetin kustannuksista Belgiassa ("markkinoille tulon kustannukset").
- (17) Sähkön sisämarkkinoista 5 päivänä kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/943 ⁽¹⁵⁾, jäljempänä 'sähköasetus', 23 artiklan 6 kohdassa säädetään unionin menetelmästä toimittamatta jääneen sähkön arvon, markkinoille tulon kustannusten ja luotettavuusstandardin laskemiseksi.
- (18) Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto, jäljempänä 'ACER', hyväksyi 2 päivänä lokakuuta 2020 laskentamenetelmät toimittamatta jääneen sähkön arvolle, jäljempänä 'VOLL-menetelmä', markkinoille tulon kustannuksille, jäljempänä 'CONE-menetelmä' ja luotettavuusstandardille, jäljempänä 'RS-menetelmä' ("reliability standard"). Näitä kolmea menetelmää kutsutaan yhteisesti VOLL/CONE/RS-menetelmäksi ⁽¹⁶⁾.
- (19) Belgia toimitti 7 päivänä kesäkuuta 2021 uuden toimittamatta jääneen sähkön arvoa, markkinoille tulon kustannuksia ja luotettavuusstandardia koskevan laskelman VOLL/CONE/RS-menetelmän mukaisesti.

⁽⁹⁾ Arrêté royal du 21 mai 2021 relatif à l'établissement des critères de recevabilité visés à l'article 7undecies, § 8, alinéa 1er, 1° et 2°, de la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité, en ce qui concerne les conditions dans lesquelles les détenteurs de capacité bénéficiant ou ayant bénéficié de mesures de soutien ont le droit ou l'obligation de participer à la procédure de préqualification et en ce qui concerne le seuil minimal, en MW.

⁽¹⁰⁾ Arrêté royal du 4 juin 2021 fixant les seuils d'investissements, les critères d'éligibilité des coûts d'investissement et la procédure de classement.

⁽¹¹⁾ Projet d'arrêté royal relatif à l'établissement des conditions auxquelles les détenteurs de capacité étrangère directe et indirecte peuvent participer à la procédure de préqualification dans le cadre du mécanisme de rémunération de capacité. Tämän päätöksen hyväksymisajankohtana tätä kuninkaallista asetusta ei ole vielä hyväksytty.

⁽¹²⁾ Arrêté royal du 30 mai 2021 déterminant des modalités du contrôle du bon fonctionnement du mécanisme de rémunération de capacité par la commission de régulation de l'électricité et du gaz.

⁽¹³⁾ Ks. https://www.elia.be/en/public-consultation/20200828_public-consultation-crm-functioning-rules

⁽¹⁴⁾ LOLE95-arvo viittaa 95. prosenttipisteen mukaiseen vaatimukseen, jonka mukaan vakavissa olosuhteissa, joiden esiintymistodennäköisyys on 5 prosenttia (esimerkiksi erittäin kylmä talvi, joita on kerran 20 vuodessa), tehovajeen odotusarvon on oltava alempi kuin kyseinen vaatimus, joka Belgian tapauksessa on 20 tuntia.

⁽¹⁵⁾ EUVL L 158, 14.6.2019, s. 54.

⁽¹⁶⁾ Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston päätös, annettu 2 päivänä lokakuuta 2020, toimittamatta jääneen sähkön arvon, markkinoille tulon kustannusten ja luotettavuusstandardin laskentamenetelmästä: https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Individual%20decisions%20Annexes/ACER%20Decision%20No%2023-2020_Annexes/ACER%20Decision%2023-2020%20on%20VOLL%20CONE%20RS%20-%20Annex%201.pdf

- (20) Belgian energia-alan sääntelyviranomaisen, jäljempänä 'CREG', lähetti 28 päivänä toukokuuta 2021 energiaindustrialle ehdotuksensa Belgian luotettavuusstandardista. CREG:n ehdottama luotettavuusstandardi oli 2 tuntia ja 43 minuuttia.
- (21) Talousasioista vastaavan liittovaltion ministeriön, jäljempänä 'talousministeriö', energia-alasta vastaava pääosasto suositteli 2 päivänä kesäkuuta 2021 antamassaan lausunnossa, että luotettavuusstandardi pyörästettäisiin johdonmukaisesti aiempien kansallisten ja eurooppalaisten resurssien riittävyttä koskevien tutkimusten kanssa kolmeen tuntiin. Näin voitaisiin noudattaa Belgian naapurimaissa sovellettavaa käytäntöä, jonka mukaan luotettavuusstandardit ilmaistaan tunneiksi pyörästettynä, ja ottaa huomioon se, että Belgian osalta määritettyä ei-marginaalista vajetta ei voida täyttää millään yhdellä vertailuteknologialla, vaan se edellyttää eri energiamuotojen yhdistelmää.
- (22) Luotettavuusstandardin määrittämistä sekä toimittamatta jääneen sähkön ja markkinoille tulon kustannusten arvojen hyväksymistä koskevan kuninkaallisen asetuksen luonnoksen mukaan uudeksi luotettavuusstandardiksi vahvistetaan kolme tuntia.
- (23) Asetusluonnoksessa hyväksytään myös yksi toimittamatta jääneen sähkön kustannuksia koskeva arvio, joka perustuu talousministeriön energia-alasta vastaavan pääosaston yhdessä suunnittelutoimiston kanssa asettamaan arvoon, ja markkinoille tulon kustannukset kysyntäjoustoteknologian perusteella ⁽¹⁷⁾.
- (24) Toimittamatta jääneen sähkön arvoksi asetetaan 16 033 euroa/MWh ja markkinoille tulon kustannuksiksi 45 euroa/kW/vuosi.
- (25) Toimittamatta jääneen sähkön arvo laskettiin triangulaatiomenetelmällä, jossa otettiin huomioon tuotantofunktio sekä CREG:n toteuttama kyselytutkimus maksuhaluudesta. Belgian viranomaisten mukaan CREG:n tekemä tutkimus ei ollut luotettava muun muassa siksi, että ainoa ehdotettu skenaario (alle +5 °C:n lämpötila) ei ollut edustava useimpien niukkuusskenaarioiden kannalta. Näin ollen kyselytutkimuksen tulosten painoarvo toimittamatta jääneen sähkön arvon arvioinnissa oli vähäinen.
- (26) Sähkölain mukaan kapasiteettikorvausmekanismien kannalta merkitykselliset laskelmat tehdään 15 päivänä syyskuuta huutokaupaa edeltävänä vuonna voimassa olevan luotettavuusstandardin perusteella.
- (27) Tiukan aikataulun vuoksi Belgia laski lokakuussa 2021 ja lokakuussa 2024 järjestettäväksi suunnitelluissa V-4- ja V-1-huutokaupoissa hankittavan määrän vanhan luotettavuusstandardin perusteella. Se kuitenkin sitoutui tarvittaessa mukauttamaan määriä, jos uusi luotettavuusstandardi ja riittävyyden arviointi osoittavat, että kapasiteetin tarve on huomattavasti pienempi.
- (28) Belgia sitoutui myös saattamaan toimittamatta jääneen sähkön arvon ajan tasalle uuden maksuhaluutta koskevan tutkimuksen perusteella CONE/VOLL/RS-menetelmän mukaisesti ja tarvittaessa vahvistamaan ennen syyskuuta 2022 uuden luotettavuusstandardin, jotta hankittava määrä voitaisiin määrittää viimeistään vuoden 2023 huutokaupassa.

2.3.2 Riittävyyden arviointi

- (29) Belgian viranomaisten mukaan Belgiassa on vuodesta 2025 lähtien riittävyysoongelma, joka johtuu pääasiassa vuosina 2022–2025 toteutettavaksi suunnitellusta ydinvoiman asteittaisesta käytöstä poistamisesta ja jota pahentaa naapurimaiden lämpövoimakapasiteetin käytöstä poistaminen. Riittävyysoongelma on todettu kansallisella resurssien riittävyyttä koskevalla tutkimuksella, joka perustui useisiin skenaarioihin.
- (30) Belgian siirtoverkonhaltijan Elia:n kesäkuussa 2019 julkaisemassa kansallisessa riittävyyttä koskevassa tutkimuksessa, joka kattoi ajanjakson 2020–2030, jäljempänä 'vuoden 2019 riittävyyttä ja joustavuutta koskeva tutkimus' ⁽¹⁸⁾, todettiin järjestelmän tarvitsevan EU-HiLo-skenaariossa (suuri vaikutus – vähäinen todennäköisyys) vähintään 3,9 gigawattia uutta kapasiteettia talven 2025–2026 mennessä. Tässä skenaariossa otetaan huomioon tuotu sähkö ja oletetaan, että useat Ranskan ydinvoimalayksiköt eivät ehkä ole käytettävissä (niiden yksiköiden lisäksi, jotka ovat "tavanomaiseen tapaan" poissa käytöstä). Samaa skenaariota käytettiin strategisen reservin määrän arvioinnin yhteydessä ⁽¹⁹⁾. EU:n perusskenaarion ⁽²⁰⁾ mukaan puute on 2,4 gigawattia, jos järjestelmän nykyinen lämpövoimakapasiteetti säilytetään (ks. vuoden 2019 riittävyyttä ja joustavuutta koskevan tutkimuksen kaavio 4-18).

⁽¹⁷⁾ Belgian aiempi toimittamatta jääneen sähkön arvo oli 23,3 euroa/kWh, ja markkinoille tulon kustannusten arvioitu arvo oli 65 euroa/kW/vuosi.

⁽¹⁸⁾ https://www.elia.be/fr/actualites/communiqués-de-presse/2019/06/20190628_press-release-adequacy-and-flexibility-study-for-belgium-2020-2030

⁽¹⁹⁾ Ks. valtioneuvoston päätös C(2018) 589 final, tuki SA.48648 (2017/NN) – Belgia – Strateginen reservi.

⁽²⁰⁾ EU:n perusskenaariossa ("EU-BASE") otetaan huomioon kaikkien mallinnettujen Euroopan maiden viimeisimmät tunnetut toimet (kuten ydin- ja hiilivoiman kehityskäyrät, odotettavissa oleva uusi rakennettava kaasuntuotantokapasiteetti, kysyntäjoustopuue ja varastoinnin kehitys, kapasiteettimekanismit, siirtoperusteinen lähestymistapa, puhtaan energian säädöspaketin säännökset ja verkon odotettu kehitys).

- (31) Vuoden 2019 riittävyttä ja joustavuutta koskevan tutkimuksen tulokset osoittavat EU-HiLo-skenaarion osalta, että ilman toimenpiteitä tehovajeen odotusarvo vuonna 2025 olisi jopa 10,5 tuntia, mikä ylittäisi merkittävästi toimitusvarmuutta koskevan kansallisen luotettavuusstandardin. LOLE95-indikaattori kasvaisi jopa 84 tuntiin. Seuraavassa taulukossa esitetään kansallisessa riittävyttä koskevassa tutkimuksessa esitetyt tehovajeen odotusarvon tulokset EU-HiLo-skenaarion ja EU:n perusskenaarion osalta:

Taulukko 1

Belgian tehovajeen odotusarvoa (LOLE) koskevat tulokset riittävyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa

	2025		2028		2030	
	EU perus	EU-HiLo	EU perus	EU-HiLo	EU perus	EU-HiLo
Jäljelle jäävien markkinoiden LOLE (tuntia)	9,4	10,5	6	6,9	6	6,2
Jäljelle jäävien markkinoiden LOLE95 (tuntia)	89	84	63	76	43	51

Lähde: Vuoden 2019 riittävyttä ja joustavuutta koskeva tutkimus.

- (32) CREG julkaisi 11 päivänä heinäkuuta 2019 analyysin vuoden 2019 riittävyttä ja joustavuutta koskevasta tutkimuksesta ⁽²¹⁾. Tässä analyysissä CREG kyseenalaisti muun muassa EU-HiLo-skenaarion käytön pääskenaariona. CREG:n mukaan olemassa olevan ja uuden kapasiteetin kannattavuuden arviointimenetelmää olisi parannettava ja kaikki käytettävissä olevat tasapainotusresurssit Belgiassa ja ulkomailla olisi otettava huomioon.
- (33) Sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalainen verkosto, jäljempänä Sähkö-ENTSO, julkaisi marraskuussa 2019 keskipitkän aikavälin riittävyssennusteen 2019, jäljempänä 'MAF 2019 -ennuste' ('Mid-term Adequacy Forecast') ⁽²²⁾, jossa esitetään Belgian osalta seuraavat vuotta 2025 koskevat tulokset:

Taulukko 2

Belgian LOLE-tasot MAF 2019 -ennusteessa

	Perusskenaario – 2025	Hiilivoiman vähäisyyteen liittyvä herkkyystekijä ⁽²³⁾ – 2025
Keskimääräinen LOLE	1,09 tuntia	1,61 tuntia
LOLE95	3,15 tuntia	–

Lähde: Sähkö-ENTSO: "Mid-term Adequacy Forecast – 2019".

- (34) Belgian mukaan Sähkö-ENTSON MAF 2019 -ennusteessa ei kuitenkaan esitetä Belgian tehovajeen odotusarvon tuloksia riittävän tarkasti, koska siinä oletetaan, että käytettävissä olevaa kapasiteettia on 2,5 gigawattia enemmän ⁽²⁴⁾, mikä ei kuitenkaan ole varmaa.
- (35) Huhtikuussa 2020 antamassaan loppuraportissa ⁽²⁵⁾ Pentalateral Energy Forum ⁽²⁶⁾, jäljempänä 'PLEF', esitti Belgian osalta seuraavat vuotta 2025 koskevat tulokset:

⁽²¹⁾ <https://www.creg.be/fr/publications/etude-f1957>

⁽²²⁾ <https://eepublicdownloads.blob.core.windows.net/public-cdn-container/clean-documents/sdc-documents/MAF/2019/MAF%202019%20Appendix%201%20-%20Detailed%20Results%20C%20Sensitivities%20and%20Input%20Data.pdf>

⁽²³⁾ Suoritetaan hiilen käytön asteittaista lopettamista koskeva herkkyystesti. Vuoden 2025 perusskenaariosta vähennettiin yhteensä noin 23,6 gigawattia tuotantokapasiteettia pääasiassa vähentämällä ruskohiili- ja kivihiilikapasiteettia.

⁽²⁴⁾ Belgian mukaan tutkimuksessa oletettiin lämpövoimakapasiteetiksi 2,5 gigawattia ja teknologia valittiin mielivaltaisesti.

⁽²⁵⁾ https://www.benelux.int/files/4515/8998/1576/PENTAreport_FINAL.pdf

⁽²⁶⁾ Pentalateral Energy Forum on Alankomaiden, Belgian, Itävallan, Luxemburgin, Ranskan, Saksan ja Sveitsin välisen alueellisen yhteistyön kehys Länsi-Euroopan keskialueella.

Taulukko 3

Belgian LOLE-tasot PLEF:n vuonna 2020 julkaisemassa yleisessä riittävyysennusteessa

	Perusskenaario – 2025 ⁽²⁷⁾	Kaasuvoiman vähäisyyteen liittyvä herkkyystekijä – 2025 ⁽²⁸⁾	Ydinvoiman vähäisyyteen / Sveitsin nettosiirtokapasiteettiin liittyvä herkkyystekijä 2025 ⁽²⁹⁾
Keskimääräinen LOLE	3,3 tuntia	8,1 tuntia	4,6 tuntia

Lähde: Pentilateral Energy Forum "Generation Adequacy Assessment – April 2020 – Final report".

- (36) Sähkö-ENTSO julkaisi marraskuussa 2020 MAF 2020 -ennusteen. Vuoden 2025 perusskenaarion osalta MAF 2020 -ennusteen tulokset osoittavat, että keskimääräinen tehovajeen odotusarvo on 0,4 tuntia ja täyttää näin ollen Belgian lakisäätöisen riittävyttä koskevan kriteerin, jonka mukaan tehovajeen odotusarvo saa olla enintään kolme tuntia.
- (37) MAF 2020 -ennusteeseen liitetyissä eri maiden huomautuksissa Belgia kuitenkin totesi seuraavaa: "MAF 2020 -ennusteessa oletetaan, että on huomattava määrä 'uutta rakennettavaa' kapasiteettia, joka jakautuu hyvin useisiin maihin. On huomattava, että yleisesti ottaen ei ole varmuutta siitä, että tämä kapasiteetti olisi olemassa vuonna 2025, joten näitä oletuksia ja MAF 2020 -ennusteessa esitettyjä tuloksia olisi tulkittava varovaisesti. Lisäksi Belgia on ollut usean vuoden ajan osa aluetta, jolla markkinoiden siirtooperusteinen yhteenkytkeminen on jo toteutettu. Vaikka Elia on laatinut siirtooperusteisen simulointimallin ja käyttänyt sitä esimerkiksi vuonna 2019 tekemässään tutkimuksessa ja sitä käytettiin myös tuotannon riittävyttä koskevassa PLEF:n GAA 2020 -tutkimuksessa, tällaista lähestymistapaa ei vielä käytetä tässä MAF 2020 -ennusteessa."
- (38) Belgian viranomaiset totesivat ilmoituksessaan, että menetelmät ja tiedot on yhdenmukaistettu Euroopan tasolla siten, että vuoden 2019 riittävyttä ja joustavuutta koskeva tutkimus on yhdenmukainen MAF 2019 -ennusteen kanssa.
- (39) Sähköasetuksen 23 artiklan 3 kohdan mukaan Sähkö-ENTSON olisi laadittava menetelmä, jota käytetään eurooppalaisessa resurssien riittävyysarvioinnissa (ERAA, European resource adequacy assessment) ja mahdollisissa kansallisissa resurssien riittävyysarvioinneissa (NRAA, national resource adequacy assessment) (ks. sähköasetuksen 24 artikla). ACERin on hyväksyttävä tämä menetelmä.
- (40) ACER hyväksyi 2 päivänä lokakuuta 2020 eurooppalaisen resurssien riittävyysarvioinnin menetelmän, jäljempänä 'ERAA-menetelmä' ⁽³⁰⁾.
- (41) Elia julkaisi 30 päivänä kesäkuuta 2021 uuden riittävyttä ja joustavuutta koskevan tutkimuksen kaudeksi 2022–2032, jäljempänä 'vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskeva tutkimus'.
- (42) Elia sisällytti ERAA-menetelmän mukaisesti jäljempänä esitetyt ERAA-menetelmän osatekijät vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskevaan tutkimukseen:
- Ilmastovuodet: Elia päätti käyttää ensimmäistä ERAA-menetelmässä kuvattua vaihtoehtoa eli parasta ennustetta tulevista ilmastoprojektioista.
 - Taloudellisen kannattavuuden arviointi: Elia kehitti menetelmän sähköjärjestelmän eri omaisuuserien taloudellisen kannattavuuden laskemiseksi ERAA-menetelmän mukaisesti.

⁽²⁷⁾ Kuten MAF 2019 -ennusteessa, tässä tutkimuksessa oletetaan, että 2,5 gigawatin suuruinen uuden kapasiteetin tarve vuonna 2025 on täytettävä kapasiteettikorvausmekanismilla, jotta Belgiassa voidaan saavuttaa kapasiteetin riittävyys.

⁽²⁸⁾ PLEF:n Belgiasta koskevan ennusteen kaasuvoiman vähäisyyteen liittyvän herkkyystekijän skenaariossa oletettu 2,5 gigawatin suuruinen uusi kapasiteetti poistettiin PLEF:n perusskenaariosta. Belgian kaasuvoimalaitosten kapasiteetti on 2,5 gigawattia ja Ranskan kaasuvoimalaitosten kapasiteetti 2,2 gigawattia pienempi kuin perusskenaariossa. Sama koskee Itävaltaa (1,2 gigawattia vähemmän kaasuvoimalaitosten kapasiteettia), Alankomaita (1,6 gigawattia vähemmän kaasuvoimalaitosten kapasiteettia) ja Luxemburgia (0,1 gigawattia vähemmän kaasuvoimalaitosten kapasiteettia).

⁽²⁹⁾ Ydinvoiman vähäisyyteen / Sveitsin nettosiirtokapasiteettiin liittyvän herkkyystekijän skenaariossa ydinvoimakapasiteetti on 1 700 megawattia pienempi Ranskassa ja 1 190 megawattia pienempi Sveitsissä. Kaikissa muissa maissa asennettu kapasiteetti on sama kuin perusskenaariossa. Lisäksi Sveitsin ja sen naapurialueiden välistä nettosiirtokapasiteettia vähennetään, jotta voidaan ottaa huomioon Sveitsin kautta kulkevien suunnittelemattomien sähkönsiirtojen lisääntyminen, koska Sveitsi ei ehkä kuulu siirtooperusteisesti yhteenkytkettyihin markkinoihin vuonna 2025.

⁽³⁰⁾ ERAA-menetelmää koskeva ACERin päätös: https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Individual%20Decisions%20Annexes/ACER%20Decision%20No%2024-2020_Annexes/ACER%20Decision%2024-2020%20on%20ERAA%20-%20Annex%20I.pdf

- c) Siirtoerusteisuus: Elia mallinnuskehityksessä siirtoerusteiseen kapasiteetin laskentamenetelmään sisällytetään kaikki tunnetut ja suunnitellut markkinoiden rakenteen muutokset, kuten alueen liittäminen Core-alueeseen, ”kehittynyt hybridimuotoinen yhteenkytkentä” ja sähköasetuksella käyttöön otetut käytettävissä olevan marginaalin vähimmäistasoa koskevat säännöt.
- d) Joustavuus: Tutkimus sisältää sekä laskelman järjestelmän kaikista joustotarpeista ja -keinoista että arvioinnin taajuuden vakautusreservien ja taajuuden palautusreservien mitoituksesta kunkin kohdevuoden osalta. Näin voidaan ottaa huomioon reservitarpeet, jotka kattavat riittävyysmallinnuksissa mallinnettujen lakisääteisten vaatimusten mukaisen tasepoikkeaman. Lisäksi merituulivoiman jousto-ominaisuuksia on tarkennettu, ja uusina teknologioina otetaan mukaan Power-to-x-teknologiat. Lisäksi keskitytään erityisesti merituulivoimaloiden tuotantokapasiteetin toisen aallon ja rajat ylittävien tasehallinnan kauppapaikkojen integroinnin vaikutuksiin.
- e) Alakohtainen integrointi: Alojen yhdistämisen osalta sähköjärjestelmän ja eri alojen, kuten kuljetus-, lämmitys- ja kaasualan, väliset rajapinnat otetaan tutkimuksessa huomioon lisäämällä sähköjoneuvoja, lämpöpumppuja ja kaasua käyttävien lämpövoimayksikköjen tuotantokapasiteettia koskevia oletuksia. Jotta vedyn tuottamiseen käytettävän sähkön käytön vaikutukset voitiin ottaa huomioon tässä tutkimuksessa käytetyssä mallinnuksessa, mukaan otettiin elektrolyysilaitteistot (joustavana) sähkönkulutuksena Belgiassa ja ulkomailla. Lisäksi kiinnitettiin erityistä huomiota liikenteen ja lämmöntuotannon aiheuttaman lisäsähkökulutuksen ilmaisemiseen numeroina.
- f) Kymmenen vuoden aikajana: Tutkimus perustuu kymmenen vuoden aikajanaan (2022–2032). Simulaatioiden ja laskelmien määrän vähentämiseksi kaikkia herkkyystekijöitä ja skenaarioita ei simuloitu kaikilta vuosilta, mutta eräitä tärkeitä vuosia analysoitiin perusteellisemmin. Tutkimusta varten tehtiin useita Belgiaa ja muita maita koskevia herkkyystestejä, jotta voitiin kattaa ja ymmärtää tiettyjen oletusten vaihtelun seuraukset. Esimerkiksi vuoden 2021 eurooppalaisen resurssien riittävyysarvioinnin odotetaan simuloivan vain vuosia 2025 ja 2030.
- g) Variantit, joissa on kapasiteettimekanismeja, sekä variantit ilman kapasiteettimekanismeja: Sähköasetuksen ja ERAA-menetelmän mukaisesti Elia sisällytti tutkimukseen sekä skenaarioita, joissa Euroopassa on markkinoiden laajuisia kapasiteettimekanismeja, että skenaarioita, joissa tällaisia kapasiteettimekanismeja ei ole.
- (43) Belgian viranomaiset totesivat, että tässä tutkimuksessa on noudatettu ERAA-menetelmässä esitettyjä keskeisiä menetelmävaatimuksia.
- (44) Sähköasetuksen perusteella kansallisten resurssien riittävyysarviointien on sisällettävä keskeiset vertailuskenaariot. Näihin skenaarioihin on sisällyttävä muun muassa tuotantolaitosten taloudellisen elinkelpoisuuden arviointi. ERAA-menetelmässä täsmennetään lisäksi, että on määriteltävä kaksi keskeistä vertailuskenaariota, joista toisessa kaikkialla Euroopassa on kapasiteettimekanismeja ja toisessa tällaisia kapasiteettimekanismeja ei ole.
- (45) Näin ollen vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa tutkittiin kahta keskeistä skenaariota:
- a) EU:n perusskenaario: tämä on skenaario, jossa otetaan huomioon jo hyväksytyt markkinoiden laajuiset kapasiteettimekanismit Ranskassa, Isossa-Britanniassa, Puolassa, Italiassa ja Irlannissa, ja oletetaan, että ne ovat voimassa tämän tutkimuksen kattaman ajanjakson loppuun asti.
- b) EU:n kattava skenaario ilman kapasiteettikorvausmekanismeja: tässä skenaariossa jätetään pois markkinoiden laajuisista kapasiteettimekanismeista saatavat tulot eli oletetaan, että Euroopassa ei ole markkinoiden laajuisia kapasiteettimekanismeja.
- (46) Vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa otetaan huomioon kaikkien resurssien osuus, mukaan lukien olemassa olevat ja tulevat tuotanto-, energian varastointi-, alakohtainen integrointi-, kulutusjousto- ja tuonti- ja vientimahdollisuudet sekä niiden vaikutus verkon joustavaan käyttöön.
- (47) Belgian viranomaiset totesivat, että vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa toteutetussa enimmäisselvityshintojen mallinnuksessa otetaan huomioon kaikki saatavilla olevat säännökset, kuten nykyisin sovellettava enimmäishintaraja, kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskevista suuntaviivoista 24 päivänä heinäkuuta 2015 annetussa komission asetuksessa (EU) 2015/1222 ⁽³¹⁾ vahvistettu 60 prosentin sääntö ⁽³²⁾ ja 14 päivänä marraskuuta 2017 annettu ACERin päätös N:o 04/2017.

⁽³¹⁾ EUVL L 197, 25.7.2015, s. 24.

⁽³²⁾ ACERin 14 päivänä marraskuuta 2017 antamassa päätöksessä N:o 04/2017 todetaan, että jos selvityshinta ylittää 60 prosenttia yhteenkytkettyjen vuorokausimarkkinoiden yhdenmukaistetusta enimmäisselvityshinnasta vähintään yhdessä markkina-aikayksikössä päivän aikana yksittäisellä tarjousalueella tai useilla tarjousalueilla, yhdenmukaistettua enimmäismäärittelyhintaa korotetaan 1 000 eurolla/MWh.

- (48) Vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa mallinnetaan enimmäisselvityshinnan automaattinen nousu vuodesta 2025 alkaen. Belgian viranomaisten mukaan on erittäin todennäköistä, ettei tehovajeen odotusarvoa esiinny ennen vuotta 2025, ja tästä syystä enimmäisselvityshinnan nousua ei ole mallinnettu ennen vuotta 2025. Vaikka hintakatto kuitenkin nousisi, mallinnus osoittaa Belgian viranomaisten mukaan, että vuotta 2025 koskevan taloudellisen kannattavuuden arvioinnin tulokset eivät muuttuisi (ks. vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskevan tutkimuksen kaavio 3-72). Belgia sitoutui varmistamaan, että uudessa riittävyystutkimuksessa, joka julkaistaan kesäkuuhun 2023 mennessä, otetaan täysimääräisesti huomioon dynaamisten hinnankorotusten menetelmä simulointiajanjakson alusta alkaen.
- (49) Vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskevan tutkimuksen mukaan vuodesta 2025 alkaen, kun ydinvoimaloiden asteittainen käytöstä poistaminen on saatettu loppuun, Belgialle syntyy rakenteellinen uuden kapasiteetin tarve. Tämä tarve on keskeisessä EU:n perusskenaariossa 2 gigawattia vuonna 2025, ja se kasvaa vähitellen 3,9 gigawattiin vuoteen 2032 mennessä. Lisääntynyt tarve liittyy odotettuun sähkönkulutuksen kasvuun ja tuonnin vähenemiseen Belgian niukkuusjaksoina.
- (50) Vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa todetaan, että vain hyvin pieni osa uudesta kapasiteetista on kannattavaa pelkän energian markkinoilla vuoteen 2025 mennessä.
- (51) Näin ollen Belgian viranomaiset katsovat, että ilman toimenpiteitä Belgiassa on vuodesta 2025 lähtien resurssien riittävyteen liittyvä huolenaihe.
- (52) Vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskeva tutkimus on uusin ja paras katsaus kapasiteettikorvausmekanismin tarpeesta.

2.3.3 Markkinoiden toimintapuutteet

- (53) Belgia on määrittänyt useita markkinoiden toimintapuutteita, jotka haittaavat hyvin toimivia, varmoja, kohtuuhintaisia ja kestäviä sähkömarkkinoita.
- (54) Ensimmäinen markkinoiden toimintapuute johtuu tekijöistä, jotka estävät tehokkaat hintasignaalit, siitä, että energian hintojen nousu toimittamatta jääneen sähkön arvoon on estetty, sekä muista markkinoiden rakenteen puutteista.
- (55) Näiden markkinoiden toimintapuutteiden ja niihin liittyvien sääntelytoimien yhdistäminen saattaa "vaimentaa" sähkömarkkinoiden hintasignaaleja, jolloin hinnat eivät nouse "tehokkaalle" tasolle niukkuusaikoina. Tämä johtaa siihen, että voimalaitosten haltijat ja kysyntäpuolen jousto-operaattorit saavat jatkuvasti liian vähän tuloja, mikä vaikuttaa niiden kykyyn kattaa kiinteät ja muuttuvat kustannukset. Tätä kutsutaan yleensä "missing money" -ongelmaksi, ja se estää markkinavoimia saavuttamasta vaadittua riittävyystasoa.
- (56) Teoriassa se, että kuluttajat eivät pysty valitsemaan haluamaansa luotettavuustasoa, voitaisiin ratkaista pelkän energian markkinoilla sallimalla hintojen nousta säännellylle tasolle, jota kuluttajat eivät enää olisi valmiita maksamaan energiasta, sekä sallimalla sähköntuottajien saada niukkuuslisää. Vähäisen kysyntäjouston seurauksena todellista toimittamatta jääneen sähkön arvoa on kuitenkin vaikea määrittää, ja hintapiikit ovat ongelmallisia poliittisen hyväksyttävyyden kannalta.
- (57) Belgian viranomaisten mukaan toinen markkinoiden toimintapuute johtuu siitä, että sijoittajat välttävät riskejä, kun volatiliiteetti ja sääntelyn epävarmuus ovat lisääntyneet. Vaihtelevasti saatavilla olevien uusiutuvien energialähteiden lisääntyvä markkinoilletulo lisää hintojen vaihtelua ja epävarmuutta siitä, voivatko perinteiset teknologiat kattaa kiinteät kustannuksensa sähkömarkkinoilla. Belgian mukaan uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoasteeseen liittyvien edellytysten, kuten aurinkovoimaa, tuulivoimaa ja merituulivoimaa koskevien tavoitteiden, pienillä muutoksilla voi olla huomattava vaikutus perinteisten tuotantoteknologioiden tuloihin. "Missing money" -ongelma pahenee vaihtelevasti saatavilla olevan kapasiteetin lisääntyessä. Tämä lisää Belgian viranomaisten mukaan joustaviin perinteisiin tuotantoteknologioiden tehtäviin investointeihin liittyvää taloudellista riskiä. Lisäksi energian hinnat eivät Belgian mukaan yleensä mahdollista riskeiltä suojautumista yli kolmeksi vuodeksi eteenpäin, mikä on lyhyt aika investoijien investointiperusteita ajatellen. Lisäksi Belgian viranomaiset katsovat, että vaikka termiinimarkkinoilla voitaisiin ottaa huomioon kysynnän ja tarjonnan asteittaiset muutokset, ne eivät pystyisi tarjoamaan suoja merkittävän rakenteellisen häiriön, kuten Belgian ydinvoiman suunnitellun käytöstä poistamisen, tapauksessa.

- (58) Kolmanneksi sähköjärjestelmien luotettavuudella on tiettyjä julkishyödykkeen ominaisuuksia. Tämä johtuu siitä, että investoinnit toimitusvarmuuden parantamiseksi hyödyttävät kaikkia, vaikka, kuten edellä on selitetty, verkonhaltijan ei ole mahdollista kytkeä useimpia loppukuluttajia valikoivasti irti verkosta näiden maksuhalukkuuden perusteella. Näin ollen sähköntuottajien kannustimet investoida tuotantokapasiteettiin eivät todennäköisesti ole parhaat mahdolliset, mikä lopulta johtaisi siihen, että myöskään järjestelmän luotettavuus ei olisi paras mahdollinen.
- (59) Belgian viranomaisten mukaan nämä ongelmat ilmenevät Belgiassa erityisessä muodossa, sillä maa muodostaa suhteellisen pienet ja hyvin yhteenliitetyt markkinat, joihin vaikuttavat näin ollen myös samankaltaiset toimitusriskit, jotka johtuvat naapurimaiden sähkömarkkinoista. Belgian viranomaisten mukaan Belgian resurssien riittävyyteen vaikuttaa sen vuoksi suurelta osin naapurimaiden sähkömarkkinoiden tilanne.
- (60) Komissio hyväksyi vuonna 2018 Belgian strategisen reservin 31 päivään maaliskuuta 2022 asti ⁽³³⁾. Strategisen reservin tavoitteena on vastata kysyntähuippuihin talvella, jos markkinat eivät siihen pysty, pitämällä osan olemassa olevasta tuotanto- ja kysyntäjoustokapasiteetista markkinoiden ulkopuolella varakapasiteettina, joka otetaan käyttöön vain, kun kaikki tasapainotusresurssit on käytetty.

2.3.4 Markkinauudistukset

- (61) Komissio vastaanotti 25 päivänä marraskuuta 2019 Belgian energiaministeriöltä sähköasetuksen 20 artiklan 3 kohdan nojalla laaditun täytäntöönpanosuunnitelman ⁽³⁴⁾, jossa edellytetään, että jäsenvaltiot, joilla on riittävyyteen liittyviä huolenaiheita, esittävät täytäntöönpanosuunnitelmassa toimenpiteitä sääntelyn vääristymien tai markkinoiden toimintapuuutteiden poistamiseksi markkinoiltaan. Komissio antoi 30 päivänä huhtikuuta 2020 julkisen kuulemisen perusteella lausunnon Belgian täytäntöönpanosuunnitelmasta sähköasetuksen 20 artiklan 5 kohdan mukaisesti ⁽³⁵⁾. Belgia hyväksyi ja toimitti komissiolle täytäntöönpanosuunnitelmansa lopullisen version ⁽³⁶⁾.
- (62) Tasehallintamarkkinoiden osalta Belgia on ottanut niin kutsutun alfa-komponentin käyttöön tasepoikkeamien hinnoittelumekanismissaan. Se muodostaa tasevastaaville asetetun ylimääräisen tasepoikkeamien hintakomponentin, jolla vahvistetaan reaaliaikaista hintasignaalia, kun Belgian valvontaväyhykkeen järjestelmän tasepoikkeamat kasvavat. Komissio kehotti lausunnossaan Belgiaa harkitsemaan, olisiko niukkuushinnoittelua sovellettava tasevastaavien lisäksi tasepalvelujen tarjoajiin. Tämä voi tukea toimitusvarmuutta varmistamalla, että tasevastaavat ja tasepalvelujen tarjoajat maksavat saman hinnan tuotetusta/kulutetusta energiasta, koska hintojen eriyttäminen voisi johtaa tehottomaan markkinatoimijoiden harjoittamaan arbitraasiin. Komissio katsoo myös, että niukkuushinnoittelutoiminto olisi otettava käyttöön, kun järjestelmän reservit ovat niukat, ja että se olisi kalibroitava siten, että tasesähkön hinta nousee toimittamatta jääneen sähkön arvoon, kun järjestelmän reservit loppuvat. Komissio kehotti Belgiaa harkitsemaan sen niukkuushinnoittelujärjestelmän muuttamista tämän mukaisesti viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2022. Lisäksi Belgia toteuttaa epätasapainon netotusta sekä valmistautuu liittymään automaattisen taajuuden palautusreservin ja manuaalisen taajuuden palautusreservin EU:n laajuisiin tasehallinnan kauppapaikkoihin, joiden odotetaan olevan käytössä vuoden 2021 loppuun mennessä ja vuonna 2022. Lisäksi Belgia on antanut tasehallinta- ja lisäpalvelujen hankintojen osalta seuraavat sitoumukset:
- Taajuuden vakautusreservejä oli tarjottava päivittäin ja hankittava yksinomaan alueellisesti viimeistään heinäkuussa 2020.
 - Automaattista taajuuden palautusreserviä oli tarjottava päivittäin ja kaikkien teknologioiden, kaikkien toimijoiden ja kaikkien jännitetasojen oli voitava osallistua markkinoille viimeistään heinäkuussa 2020. Käyttöön otetusta tasesähköstä maksetaan marginaalihinnoitteluun perustuva korvaus, kun likviditeettiä on riittävästi.
 - Helmikuusta 2020 lähtien manuaalinen taajuuden palautusreservi mitoitetaan päivittäin ja käyttöön otetusta tasesähköstä maksetaan marginaalihinnoitteluun perustuva korvaus.
- (63) Belgian heinäkuussa 2021 toimittamassa vuosikertomuksessa vahvistetaan, että kyseiset toimet on nyt toteutettu.

⁽³³⁾ Ks. valtioneuvoston päätös C(2018) 589 final, tuki SA.48648 (2017/NN) – Belgia – Strateginen reservi.

⁽³⁴⁾ https://ec.europa.eu/energy/consultations/consultation-belgiums-market-reform-plan_en

⁽³⁵⁾ Komission lausunto C(2020) 2654 final: https://ec.europa.eu/energy/topics/markets-and-consumers/capacity-mechanisms_en

⁽³⁶⁾ <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Energy/Belgian-electricity-market-Final-implementation-plan-CRM-22062020.pdf>

- (64) Belgiassa kysyntäjousto on oikeutettu osallistumaan sähkön tukkumarkkinoihin (mukaan lukien vuorokausi-markkinat ja päivänsisäiset markkinat) sekä tasehallintamarkkinoihin, ja sitä kohdellaan samalla tavalla kuin muita markkinaosapuolia ja tasepalvelujen tarjoajia. Kysyntäjousto voi olla edustettuna joko yksittäisten toimijoiden tai aggregaattorien välityksellä. Kysyntäjouston helpottamiseksi edelleen Belgia sitoutui (vuonna 2019 toimitetussa) täytäntöönpanosuunnitelmassaan ottamaan käyttöön älymittarit. Tämä tapahtuu eri tavoin maan eri alueilla:
- a) Flanderi ⁽³⁷⁾:
 - 1) 33 prosentilla asiakkaista on oltava älymittari viimeistään vuonna 2023;
 - 2) 66 prosentilla asiakkaista on oltava älymittari viimeistään vuonna 2028;
 - 3) 100 prosentilla asiakkaista on oltava älymittari viimeistään vuonna 2034.
 - b) Vallonia:
 - 1) Viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2023 otetaan järjestelmällisesti käyttöön älymittarit i) kotitalouskuluttajille, joilla on maksuviivästyksiä, ii) kun mittari on vaihdettava, iii) uusien verkkoliitännöiden yhteydessä tai iv) kun kuluttaja sitä pyytää.
 - 2) Viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2029 älymittareita on asennettu 80 prosentille i) kuluttajista, joiden kulutus on vähintään 6 000 kWh, ii) tuottaja-kuluttajille, joiden mahdollisesti tuottama nettosähköteho on vähintään 5 kWe, ja iii) yleisölle avoimista latauspisteistä.
 - c) Brysselin pääkaupunkialue: Älymittarit otetaan käyttöön i) mittarien vaihdon tai ii) uusien verkkoliitännöiden yhteydessä.
- (65) Belgian sähköverkon yhteenliittäjäaste oli 21 prosenttia vuonna 2020. Jo suunniteltujen hankkeiden (ks. liittovaltion kehittämissuunnitelma 2020–2030 ⁽³⁸⁾) myötä Belgian sähköverkon yhteenliittäjäaste nousee noin 30 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä ⁽³⁹⁾. Seuraavat Belgian verkon vahvistamistoimenpiteet on otettu äskettäin käyttöön tai otetaan käyttöön lähivuosina:
- a) ALEGrO: Yhteistä etua koskevassa ALEGrO-hankkeessa rakennettiin Belgian ja Saksan välinen yhden gigawatin rajayhdysjohto, joka otettiin käyttöön vuonna 2020 ⁽⁴⁰⁾.
 - b) NEMO: Yhteistä etua koskevassa NEMO-hankkeessa rakennettiin Belgian ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen yhden gigawatin rajayhdysjohto, joka on ollut toiminnassa vuodesta 2019 lähtien.
 - c) BRABO: Yhteistä etua koskeva BRABO-hanke koskee Belgian sähköverkon parantamista muun muassa Alankomaista tuotavan kapasiteetin lisäämiseksi.

2.4 Tuensajaajat

2.4.1 Osallistumiskelpoisuus

- (66) Kapasiteettikorvausmekanismi on avoin kaikille kapasiteeteille, jotka voivat edistää resurssien riittävyyttä, sekä nykyiselle että uudelle kapasiteetille, varastoinnille ja kysyntäjoustoille. Kapasiteetin yhdistäminen, myös eri teknologioista, on sallittua.
- (67) Myös ulkomaisen kapasiteetin osallistuminen sallitaan. Sääntöjä selostetaan tarkemmin 1.10 jaksossa.
- (68) Kapasiteettikorvausmekanismin tuensajaajina ovat tarjouskilpailumenettelyllä valitut kapasiteetin tarjoajat.

⁽³⁷⁾ Vuonna 2020 Flanderin hallitus päätti nopeuttaa älymittareiden käyttöönottoa ja pyrkiä korvaamaan 80 prosenttia kaikista Flanderin kotitalouksien energiamittareista vuoden 2024 loppuun mennessä. Lisäksi Flanderin hallitus asetti 17 päivänä heinäkuuta 2020 annetussa muutetussa energia-asetuksessa tavoitteeksi, että kaikki Flanderin perinteiset mittarit olisi korvattava digitaalisilla energiamittareilla viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2029.

⁽³⁸⁾ <https://www.elia.be/en/grid-data/grid-development/investment-plan/federal-development-plan-2020-2030>

⁽³⁹⁾ Nämä prosenttiosuudet perustuvat yhteenliittäjätaavoitetta käsittelevän asiantuntijaryhmän (ITEG) käyttämiin määritelmiin, eli yhteenliittäjäaste = kokonaistuonti / kokonaistuotantokapasiteetti, jossa kokonaistuonnilla tarkoitetaan ”suurinta sähkövirtausta, jonka rajat ylittävä omaisuus voi siirtää järjestelmän turvallisuuskriteerien mukaisesti”.

⁽⁴⁰⁾ Belgian ja Saksan välinen ALEGrO-rajayhdysjohto valmistui vuoden 2020 lopussa, mikä mahdollistaa sähkön vaihdon näiden kahden maan välillä. Marraskuusta 2020 lähtien tämä rajayhdysjohto on ollut käytettävissä kaupalliseen toimintaan.

2.4.2 Osallistumista koskeva vähimmäiskynnysarvo

- (69) Osallistumista koskevaksi vähimmäiskynnysarvoksi on asetettu yksi megawatti muun muassa seuraavista syistä:
- yhdenmukaistaminen tasehallintamarkkinoiden kanssa;
 - arvo perustuu jatkuvaan vuoropuheluun markkinaosapuolten kanssa, muun muassa useisiin virallisiin julkisiin kuulemisiin;
 - jos kynnysarvo olisi alle yhden megawatin, monien pienten kapasiteettien olisi aloitettava pakollinen kapasiteettikorvausmekanismin esivalintaprosessi ja vastattava siihen liittyvistä kustannuksista, vaikka niillä ei välttämättä olisi aikomusta osallistua kapasiteettikorvausmekanismin huutokauppaan;
 - yhden megawatin kynnysarvon alittaminen lisää myös merkittävästi hallinnollista taakkaa.
- (70) Kumulatiiviseen tukeen liittyvistä tukikelpoisuusvaatimuksista ja osallistumista koskevasta vähimmäiskynnysarvosta annetussa kuninkaallisessa asetuksessa säädetään, että osallistumista koskevaa vähimmäiskynnysarvoa on arvioitava vähintään viiden vuoden välein kapasiteettikorvausmekanismin voimassaoloaikana.
- (71) Aggregointisäännöt mahdollistavat sellaisten pienempien kapasiteetin tarjoajien osallistumisen, jotka eivät täytä vähimmäiskynnysarvoa.

2.4.3 Aggregointi

- (72) Useat kapasiteetin tarjoajat voivat halutessaan yhdistyä yhdeksi kapasiteettimarkkinayksiköksi, jonka koko on vähintään yksi megawatti ja jonka enimmäiskokoa ei ole rajoitettu. Ainoa rajoitus on se, että toimituspaikat, joihin energiamarkkinoiden päivittäisiä ohjelmia sovelletaan (nykyisin yleensä toimituspaikat, joiden koko on yli 25 megawattia), eivät voi kuulua aggregoituun salkkuun. Aggregointi on sallittua kaikkien teknologioiden osalta. Lisäksi jakamalla komponentit uudelleen aggregoidun kapasiteettimarkkinayksikön sisällä voidaan lisätä aggregaattoreille tarjottavaa joustoa ja kannustaa niitä osallistumaan huutokauppaan.
- (73) Aggregointisääntöjä tarkistetaan ja muutetaan säännöllisesti, jos Belgian viranomaiset katsovat sen tarpeelliseksi, sen varmistamiseksi, että aggregointisäännöt eivät muodosta estettä huutokauppaan osallistumiselle.

2.4.4 Vahvistamaton kapasiteetti

- (74) Mekanismi sisältää erityisen "vahvistamattoman kapasiteetin" luokan. Se määritellään kapasiteetiksi, jota V-4-huutokaupan esivalintaprosessin alussa ei voida liittää mihinkään toimituspaikkaan ja joka siten ei voi täyttää toimituspaikkaa koskevia esivalintavaatimuksia. Luokka on avoin kaikille teknologioille, ja sen tavoitteena on edistää sellaisten kapasiteettien osallistumista, joilla voi olla enemmän vaikeuksia olla tavanomaisesti vaaditulla kypsyytasolla jo vuonna V-4. Vahvistamattomat kapasiteetit edustavat vähemmän kypsiä hankkeita esimerkiksi silloin, kun toimituspaikka ei ole vielä tiedossa, hankkeen toteutus suunnitelmaa ei ole saatavilla ja hanke kypsyy edelleen vasta toimitusta edeltävänä ajanjaksona. Belgian viranomaiset selittivät, että "vahvistamattoman kapasiteetin" käsite otettiin käyttöön markkinoiden pyynnöstä ja että siitä saattaisi olla hyötyä erityisesti aggregaattoreille / kysyntäpuolen jousto-operaattoreille, jotka katsovat pystyvänsä löytämään tällaisen kapasiteetin toimitusta edeltävän ajanjakson aikana mutta joiden on esimerkiksi vielä tehtävä sopimuksia kulutuspaikkojen kanssa tai jotka harkitsevat useita eri mahdollisuuksia. Vahvistamatonta kapasiteettia saisi tarjota vain V-4-huutokaupassa. Tälle luokalle voidaan antaa vain yksivuotisen sopimuksen vakiomuotoinen kapasiteettiluokitus (ks. johdanto-osan 138 ja 145 kappale).
- (75) Jotta voidaan rajoittaa verkon käyttövarmuuteen kohdistuvaa riskiä tukeutumalla vähemmän kypsiin hankkeisiin, tässä luokassa hyväksyttävä kokonaiskapasiteetti on ensimmäisen huutokaupan osalta rajoitettu 200 megawattiin. Sähkölain mukaan tästä enimmäiskapasiteetista päätetään erikseen kunkin huutokaupan osalta. Kynnysarvoa voidaan muuttaa ajan myötä myönteisten kokemusten perusteella.

2.4.5 Kapasiteetin alentaminen

2.4.5.1 Yleiset säännöt

- (76) Kapasiteettikorvausmekanismi on avoin kaikille kapasiteetin haltijoille sen mukaan, mikä on niiden käytettävyyssaste ja vaikutus resurssien riittävyyttä koskevan tavoitteen saavuttamiseen. Muun muassa sääolosuhteiden, huoltosyklien ja seisokkien vuoksi kapasiteettimarkkinayksikköjen ei odotetakaan olevan käytettävissä 100 prosenttia ajasta niiden koko vertailuteholla.

- (77) Tästä syystä jokaiselle teknologialle lasketaan alennuskerroin, jotta voidaan arvioida luotettavuus ja toimitusvarmuutta edistävä vaikutus sellaisina ajankohtina, joilla on erityistä merkitystä riittävyyden kannalta (niin kutsutut simuloituidet niukkuustunnit). Kapasiteetin haltijat voivat näin ollen osallistua huutokauppaan ja tehdä kapasiteettisopimuksia alennettuun kapasiteettiinsa asti ⁽⁴¹⁾.
- (78) Näiden alennusparametrien laskentamenetelmät vaihtelevat teknologiakohtaisesti. Ne täsmennetään kuninkaallisessa asetuksessa, jolla vahvistetaan kapasiteetin laskentaa ja huutokauppaparametreja koskevat menetelmät. Menetelmä riippuu kapasiteetin luokasta:
- Päivittäistä suunnitelmaa noudattavien lämpövoimateknologioiden alennuskertoimet määritetään aiemmista tiedoista tehdyn tilastollisen analyysin perusteella ottamalla suunnittelemattomien käyttökatojen määrä alennetusti huomioon, koska tämän parametrin oletetaan olevan riippumaton ilmasto-olosuhteista.
 - Sellaisten lämpövoimateknologioiden alennuskertoimet, jotka eivät noudata päivittäistä suunnitelmaa, määritetään mittauksilla. Jos mittauksia ei ole riittävästi, niitä simuloidaan jakamalla näiden teknologioiden odotettu keskimääräinen vaikutus simuloitujen niukkuustuntien aikana teknologian yhteenlasketulla nimellisellä vertailuteholla.
 - Päivittäistä suunnitelmaa noudattavien säästä riippuvaisten teknologioiden sekä sellaisten säästä riippuvaisten teknologioiden, jotka eivät noudata päivittäistä suunnitelmaa ja jotka eivät ole tehneet palvelutasosopimusta (ks. jäljempänä e kohta), alennuskertoimet määritetään jakamalla kyseisistä teknologioista simuloitujen niukkuustuntien aikana saatu keskimääräinen osuus sovellettavan teknologian yhteenlasketulla nimellisellä vertailuteholla.
 - Päivittäistä suunnitelmaa noudattavien ja energiamäärältään rajallisten teknologioiden alennuskertoimet määritetään jakamalla tällaisten teknologioiden odotettu keskimääräinen osuus simuloitujen niukkuustuntien aikana yhteenlasketulla nimellisellä vertailuteholla.
 - Palvelutasosopimus (yleensä kysyntäjousto tai pienimuotoinen varastointi, mutta palvelutasosopimus on myös kaikkien sellaisten teknologioiden käytettävissä, jotka eivät noudata päivittäistä suunnitelmaa, mukaan lukien uusiutuvat energialähteet): alennuskerroin liittyy kuhunkin kapasiteettimarkkinayksikön esivalintaprosessin aikana itse valitsemaan palvelutasosopimukseen (ja se on vahvistettu kapasiteettisopimuksessa) valittujen energiarajoitusten mukaan. Näin teknologiat, jotka eivät noudata päivittäistä suunnitelmaa, voivat itse määrittää, mikä palvelutasosopimus sopii parhaiten niiden teknisiin rajoitteisiin sen sijaan, että ne sisällytettäisiin ennalta määriteltyyn palvelutasosopimukseen. Lisäksi aggregaattori voi valita palvelutasosopimuksen, joka sopii parhaiten sen salkkuun.
- (79) Belgia toimitti 4 päivänä toukokuuta 2021 päivitetty alennuskertoimet, jotka esitetään seuraavassa taulukossa:

Taulukko 4

Alennuskertoimet

Palvelutasosopimus		
Käytettävyys/Kesto [tuntia]	Palvelutasosopimus	Laajamittainen varastointi
1h	11 %	11 %
2h	19 %	19 %
3h	28 %	28 %
4h	36 %	36 %
6h	52 %	52 %
8h	65 %	65 %
Päivittäistä suunnitelmaa noudattavat lämpövoimateknologiat		
Alaluokka	Alennuskerroin	
Yhdistetyn syklin kaasuturbiini	91 %	
Avokiertokaasuturbiini	90 %	
Suihkuturbiinit	96 %	

⁽⁴¹⁾ Kapasiteetin tarjoajat voivat tehdä kapasiteettisopimuksia ainoastaan tarjoajien osallistumiskelpoiseen määrään asti, joka määritellään niiden vertailutehona (ottaen huomioon kapasiteettikorvausmekanismin ulkopuolelle jätetyt määrät) kerrottuna alennuskertoimella.

Kaasumoottorit	95 %
Dieselmoottorit	93 %
Lämmön ja sähkön yhteistuotanto	93 %
Biomassa	93 %
Jäte	93 %
Ydinvoima	96 %
Hiili	90 %
Päivittäistä suunnitelmaa noudattavat energiamäärältään rajalliset teknologiat	
Käytettävyys/Kesto [tuntia]	Alennuskerroin
1	11 %
2	19 %
3	28 %
4	36 %
5–6	52 %
7–8	65 %
Säästä riippuvaiset teknologiat	
Alaluokka	Alennuskerroin
Merituulivoima	15 %
Maatuulivoima	6 %
Aurinkoenergia	4 %
Jokivoima	34 %
Lämpövoimateknologiat, jotka eivät noudata päivittäistä ohjelmaa	
Alaluokka	Alennuskerroin
Aggregoidut lämpövoimateknologiat	62 %

Lähde: Ilmoitus ⁽⁴²⁾.

- (80) Alennussääntöjä voidaan tarkistaa vuosittain ja tarvittaessa muuttaa. Siirtoverkonhaltija kuulee eri tahoja erityisesti markkinoilla olevien nykyisten teknologioiden luettelosta. Jos saadaan palautetta, jonka mukaan jokin uudentyypinen teknologia puuttuu luettelosta, se voitaisiin vielä ottaa huomioon alennuskertoimien vuosittaisessa kalibroinnissa. Näin ollen alennuskertoimia ja teknologioita päivitetään ja tarkistetaan vuosittain tarvittaessa.

2.4.6 Rajat ylittävään osallistumiseen sovellettavat säännöt

- (81) Rajat ylittävän osallistumisen osalta verkonhaltijan on määriteltävä sähköasetuksen 26 artiklan mukaisesti kullekin markkina-alueelle, jolla on suora sähköyhteys Belgian vastuualueeseen, välillisen ulkomaisen kapasiteetin osallistumiseen vastuualueella käytettävissä oleva markkina-alueen ulkopuolinen enimmäiskapasiteetti.
- (82) Ennen sellaisten strategioiden, ehdotusten tai päätösten hyväksymistä, joilla pannaan täytäntöön sähköasetuksen 26 artikla, kunkin Belgian suoran sähköyhteyden omaavan markkina-alueen osuus määräytyy näiden alueiden osuuden perusteella simuloitujen niukkuustuntien aikana 1.10.1 jakson mukaisesti.

⁽⁴²⁾ Saatavilla myös osoitteessa CRM-bijlage-reductiefactoren-veiling-10-2021.pdf (fgov.be)

2.4.7 Vahvistamatonta kapasiteettia koskevat säännöt

- (83) Jotta voidaan taata tasapuoliset toimintaedellytykset muiden V-4-huutokaupassa hankittujen kapasiteettien kanssa, Elia käyttää V-4-huutokaupan ajankohtana tiedossa olleita alennuskertoimia vahvistamattomien kapasiteettien vakiomuotoisen esivalintaprosessin syöttöparametrinä (koska näihin kapasiteetteihin liittyvä vakiomuotoinen esivalintaprosessi voidaan järjestää 24 kuukauden kuluessa V-4-huutokaupasta).

2.5 Huutokaupamenettely ja hinnoittelusäännöt

2.5.1 Huutokauppojen tiheys

- (84) Ilmoituksen mukaan siirtoverkonhaltija järjestää kapasiteettikorvausmekanismihuutokaupan sen mukaan, miten kapasiteettiresursseja tarvitaan varmistamaan tarvittava resurssien riittävyys luotettavuusstandardin saavuttamiseksi.
- (85) Kapasiteettihuutokauppa järjestetään vuosittain neljä vuotta myöhemmin suoritettavia toimituksia varten "V-4-huutokauppana". Lisäksi päähuutokaupan toimitusvuotta välittömästi edeltävänä vuonna järjestetään huutokauppa, jonka toimitusaika on yksi vuosi ("V-1-huutokauppa"). Ensimmäinen V-4-huutokauppa on tarkoitus järjestää vuonna 2021 ja ensimmäinen V-1-huutokauppa vuonna 2024.

2.5.2 Huutokaupattavan määrän määrittäminen

- (86) Belgian sähkölain aiemman version 7-undecies §:n 2 momentissa säädettiin, että siirtoverkonhaltija ehdottaa menetelmää, jolla määritetään parametrit ostettavan kapasiteetin määrän asettamiseksi. Sähköasetuksen mukaan, jota on sovellettu 1 päivästä tammikuuta 2020 lähtien, jäsenvaltion on hyväksyttävä huutokaupattava määrä sääntelyviranomaisen eli CREG:n ehdotuksen perusteella. Kapasiteettikorvausmekanismikomitea (talusministeriö, CREG, Elia ja energiaministerin kabinetti) päätti siksi jo vuonna 2019, että CREG laatisi ehdotuksen menetelmistä, joilla määritetään huutokaupoissa hankittava määrä. Seuraavissa johdanto-osan kappaleissa esitetään tarkemmin tapahtumien aikajärjestys.
- (87) Elia laati 22 päivänä marraskuuta 2019 ehdotuksen kuninkaalliseksi asetukseksi huutokaupparametreja (kuten alennuskertoimia, toteutus- ja viitehintoja sekä välitason hintakattoa) koskevan menetelmän määrittämisestä, mukaan lukien menettely, jolla määritellään skenaario tarvittavan kapasiteetin määrittämistä varten ⁽⁴³⁾. CREG antoi 6 päivänä joulukuuta 2019 Elian ehdotusta koskevan lausunnon ⁽⁴⁴⁾, jossa se selitti muun muassa, että EU-HiLo-skenaariota käyttäen ostettavan kapasiteetin määrittämisessä on epäasianmukaista ⁽⁴⁵⁾ ja vastoin sähköasetuksen 24 artiklan 1 kohtaa.
- (88) CREG lähetti 18 päivänä maaliskuuta 2020 Belgian energiaministerille ehdotusluonnoksen 2064 hankittavan kapasiteetin määrän määrittämisestä. Ehdotusluonnos perustui suurelta osin CREG:n muistioon (Z) 2024, joka lähetettiin ministerille 20 päivänä joulukuuta 2019 julkisen kuulemisen jälkeen ⁽⁴⁶⁾. CREG hyväksyi lopullisen ehdotuksen 24 päivänä maaliskuuta 2020 ⁽⁴⁷⁾. Ehdotuksessa
- a) määritellään budjettirajoite, jonka mukaan kapasiteettikorvausmekanismien kustannusten on oltava alhaisemmat kuin odotetut toimittamatta jääneen sähkön (EENS) kuluttajille aiheuttamat kustannukset ⁽⁴⁸⁾, jotka kapasiteettikorvausmekanismilla vältetään. Kapasiteettikorvausmekanismien kustannukset ovat luotettavuusstandardin noudattamiseksi pyydetyn kapasiteetin kustannukset. Puuttuvan energian aiheuttamat odotetut kustannukset ovat EENS kerrottuna niiden asiakkaiden maksuhalukkuudella, jotka eivät tahattomasti saa tätä energiaa

⁽⁴³⁾ <https://www.elia.be/fr/users-group/implementation-crm>

⁽⁴⁴⁾ <https://www.creg.be/fr/publications/avis-a2030>

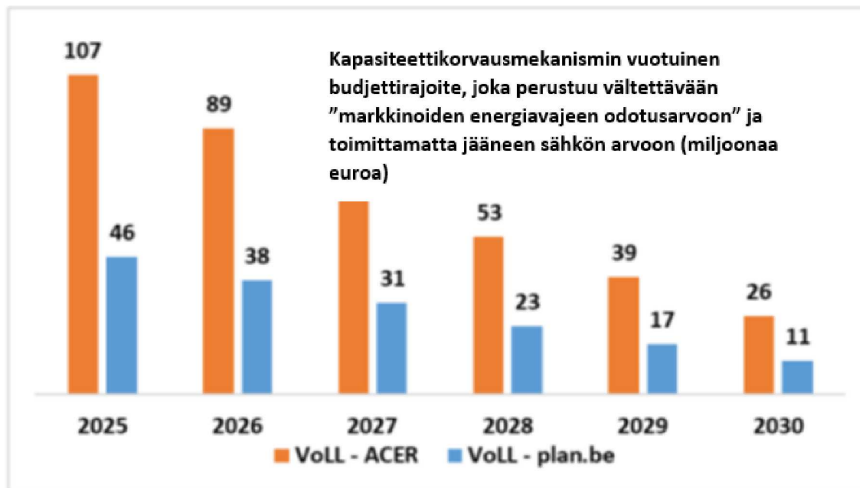
⁽⁴⁵⁾ Lausunnon mukaan HiLo-skenaariota, jossa ääritapahtumien oletetaan olevan perusskenaario, voidaan tuskin pitää "tilastollisesti tavanomaisena vuotena". Päinvastoin: HiLo-skenaario merkitsee jo määritelmällisesti poikkeuksellista tilannetta. CREG ei kiistä sitä, että äärimmäisiä tilanteita voi todellisuudessa esiintyä, mutta ne on sisällytettävä todennäköisyytensä mukaisesti todennäköisyyspohjaiseen simulaatioon. Sen sijaan Elian toimitusvarmuusanalyysiin, jotka perustuvat HiLo-skenaarioon, sisältyy lausunnon mukaan keskimääräisen tehovajeen odotusarvon laskeminen tilastollisesti poikkeavalla perusoletuksella ("pieni todennäköisyys").

⁽⁴⁶⁾ <https://www.creg.be/fr/publications/note-z2024>

⁽⁴⁷⁾ <https://www.creg.be/fr/publications/proposition-e2064>

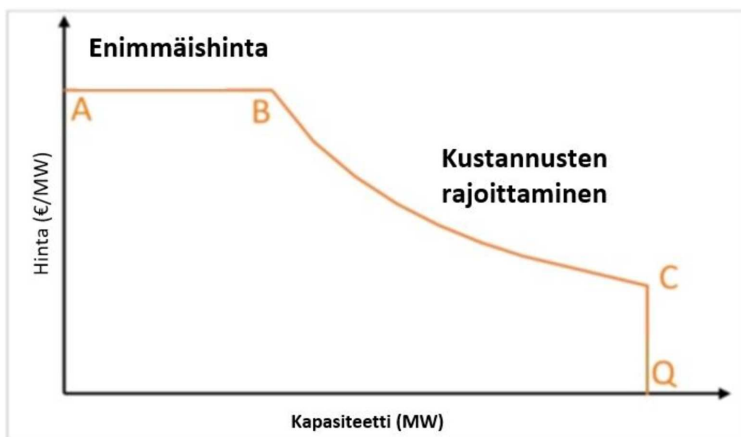
⁽⁴⁸⁾ Energiavajeen odotusarvo (Expected Energy Not Served): ennuste vuotuisesta kysynnästä, jota ei voida toimittaa energiamarkkinoilla käytettävissä olevilla resursseilla, ilmaistuna megawattitunteina.

(toimittamatta jääneen sähkön arvo). Jos kyseessä on toimitusvarmuuteen liittyvä riski, tämä toimittamatta jääneen sähkön arvo edustaa ennakoitujen toimituskatkojen kustannuksia. Käyttäen suunnittelu-toimiston ⁽⁴⁹⁾ ja ACERin tutkimuksen ⁽⁵⁰⁾ toimittamatta jääneen sähkön arvoja CREG määrittelee seuraavan budjettirajoituksen:

Lähde: CREG "Proposition (E)2064 – 24 mars 2020".

b) määritellään seuraava kysyntäkäyrä, jossa huutokaupattava tavoitemäärä on C-Q ⁽⁵¹⁾:

Lähde: CREG "Proposition (E)2064 – 24 mars 2020".

(89) Kun otetaan huomioon CREG:n muistiota 2024 koskevan julkisen kuulemisen tulokset, Belgian energiaministeriö totesi, että CREG:n ehdottama menetelmä (erityisesti budjettirajoite) ei antanut riittäviä takeita siitä, että kapasiteettikorvausmekanismin tavoite "toimitusvarmuuden tarvittavan tason varmistamisesta" saavutettaisiin oikeudellisten vaatimusten mukaisesti.

(90) Tästä syystä Belgian energiaministeriö laati vaihtoehdoisen menetelmän, jossa määritellään kapasiteettimekanismissa ostettavan kapasiteetin määrän määrittävät parametrit, ottaen huomioon johdanto-osan 87 kappaleessa mainitun Elian ehdotuksen kuninkaalliseksi asetukseksi ja johdanto-osan 88 kappaleessa mainitun CREG:n ehdotuksen. Tästä muutetusta menetelmästä järjestettiin julkinen kuuleminen 23 päivästä maaliskuuta 27 päivään maaliskuuta 2020. Muutetun kapasiteettikorvausmekanismilain mukaisesti sähkölain 7-undecies §:n 2 momentissa säädetään, että

⁽⁴⁹⁾ https://www.plan.be/admin/uploaded/201403170843050.WP_1403.pdf

⁽⁵⁰⁾ https://www.acer.europa.eu/en/Electricity/Infrastructure_and_network%20development/Infrastructure/Documents/CEPA%20study%20on%20the%20Value%20of%20Lost%20Load%20in%20the%20electricity%20supply.pdf

⁽⁵¹⁾ Muut CREG:n ehdotuksen osatekijät ovat saatavilla seuraavassa osoitteessa: <https://www.creg.be/fr/publications/proposition-e2064>

hankittavan määrän määrittävät parametrit määritellään kuninkaallisella asetuksella sääntelyviranomaisen ehdotuksen perusteella. Lopullinen kuninkaallinen asetus julkaistiin 30 päivänä huhtikuuta 2021 Belgian virallisessa lehdessä muutetun kapasiteettikorvausmekanismilain hyväksymisen jälkeen ⁽⁵²⁾. Jäljempänä johdanto-osan 91–99 kappaleessa kuvataan tässä lopullisessa kuninkaallisessa asetuksessa säädetty menettely.

- (91) Luotettavuusstandardin noudattamiseksi tarvittava kapasiteetti tietyssä tulevana toimitusvuonna (eli tavoitemäärä) määritetään vuosittain sääntelyviranomaisen ehdotuksen perusteella. Sääntelyviranomaisen tekee tämän ehdotuksen ottaen huomioon siirtoverkonhaltijan toimittamat tiedot, mutta siirtoverkonhaltija laskee myös nämä tiedot sääntelyviranomaisen ehdottaman ja ministerin määrittämän skenaarion ja väliarvojen perusteella. Tavoitemäärä määritetään lakisääteisen luotettavuusstandardin perusteella, joka vastaa tiettyä tehovajeen odotusarvoa. Sen varmistamiseksi, että tämä kriteeri täyttyy, kalibroidaan skenaario. Kun skenaario on kalibroitu, suoritetaan markkinasimulaatio, jolla määritetään simuloitujen niukkuustuntien. Tämän jälkeen tavoitemäärä lasketaan simuloitujen niukkuustuntien keskiarvoon ja tasehallinnan tarpeen summana, josta vähennetään keskimääräinen EENS simuloitujen niukkuustuntien aikana.
- (92) Johdanto-osan 91 kappaleessa mainittu skenaario on yksi keskeisistä vertailuskenaarioista, joita käytetään resurssien riittävyyteen liittyvän huolenaiheen tunnistamiseen joko uusimmasta eurooppalaisesta resurssien riittävyysarvioinnista ⁽⁵³⁾ tai uusimmasta kansallisesta resurssien riittävyysarvioinnista ⁽⁵⁴⁾, ja sitä päivitetään uusimmilla saatavilla olevilla tiedoilla ⁽⁵⁵⁾. Menettelyssä, jolla hankittavan kapasiteetin määrä määritetään lopullisesti, on noudatettava myös sähköasetuksen asiaankuuluvia osia.
- (93) Kuninkaallisessa asetuksessa säädetään seuraavasta menettelystä vertailuskenaariota määrittämiseksi: Belgian siirtoverkonhaltija julkaisee panoksena energiaministerin päätöksen suosituksen toteutettuaan markkinaosapuolten julkisen kuulemisen tiedoista ja oletuksista. Sääntelyviranomaisen tekee sen jälkeen ehdotuksen vertailuskenaariosta ottaen huomioon kuninkaallisessa asetuksessa säädetyn menetelmän. Lopuksi talousministeriö julkaisee tästä ehdotuksesta neuvoa-antavan lausunnon. Skenaariovalintaa koskevan lopullisen päätöksen tekee energiaministeri.
- (94) Huutokaupan yleinen hintakatto määrittää enimmäiskorvauksen, jonka tarjous voi saada kapasiteettikorvausmekanismihuutokaupassa, ja sitä sovelletaan kaikkiin kapasiteettiluokkiin. Rajoittamalla saatavan korvauksen enimmäismäärää huutokaupan yleinen hintakatto rajoittaa mahdollisuutta käyttää väärin markkinavoimaa tekemällä epäasianmukaisia tarjouksia. Huutokaupan yleinen hintakatto lasketaan kertomalla uuden tulokkaan nettokustannukset ⁽⁵⁶⁾ kertoimella X. Korjauskertoimen X arvossa otetaan huomioon uuden tulokkaan nettokustannusten arviointiin liittyvät epävarmuustekijät sekä uuden tulokkaan bruttokustannusten eri teknologioihin liittyvän vaihtelun tasolla että energiamarkkinoiden vuotuisten inframarginaalisten annuiteettien ja lisätasepalvelujen markkinoiden nettotulojen määrittämisessä. Ensimmäisen huutokaupan yleinen hintakatto on 75 euroa/kW/vuosi, mikä on yhtä kuin uuden tulokkaan nettokustannukset kerrottuna korjauskertoimella 1,50 ⁽⁵⁷⁾.
- (95) V-4-huutokauppojen kysyntäkäyrä on laadittu kolmen pisteen perusteella, kuten seuraavassa kaaviossa esitetään:

⁽⁵²⁾ <https://economie.fgov.be/fr/themes/energie/securite-dapprovisionnement/mecanisme-de-remuneration-de>

⁽⁵³⁾ Sähköasetuksen 23 artikla.

⁽⁵⁴⁾ Sähköasetuksen 24 artikla.

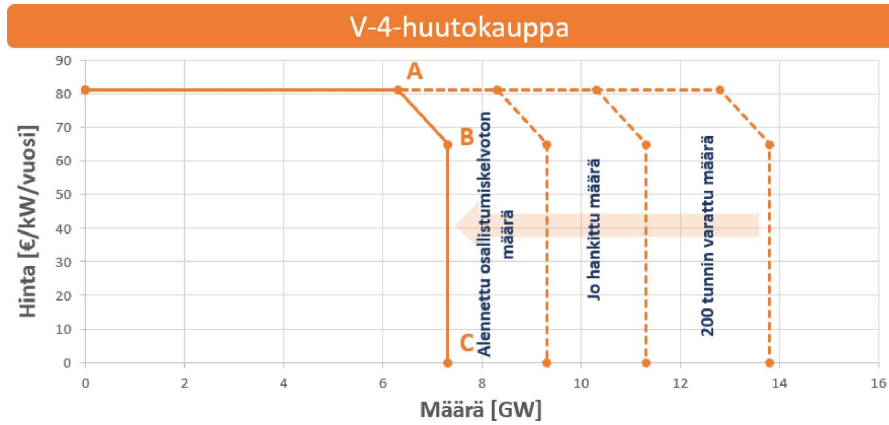
⁽⁵⁵⁾ Ensimmäisen kysyntäkäyrän kalibroinnissa käytetty vertailuskenaario kuvataan johdanto-osan 287 kappaleessa.

⁽⁵⁶⁾ Uuden tulokkaan nettokustannukset tarkoittavat tuloja, joita parhaan uuden markkinoille tulevan teknologian olisi saatava kapasiteettimarkkinoilla korvatakseen "missing money" -varansa energiamarkkinoilla yhden vuoden ajan. Ne lasketaan vähentämällä markkinatulot ja lisäpalveluista saatavat tulot uuden tulokkaan bruttokustannuksista.

⁽⁵⁷⁾ Sääntelyviranomaisen CREG toteutti 1 päivän heinäkuuta 2020 ja 13 päivän heinäkuuta 2020 välisenä aikana julkisen kuulemisen ehdotuksesta alustavasti valittujen vertailuteknologioiden uuden tulokkaan kustannusten, keskimääräisen pääomakustannuksen (WACC) ja korjauskertoimen X arvoiksi (ks. johdanto-osan 99 kappaleen b alakohhta).

Kaavio 1

Alustava arvio V-4-kysyntäkäyrästä

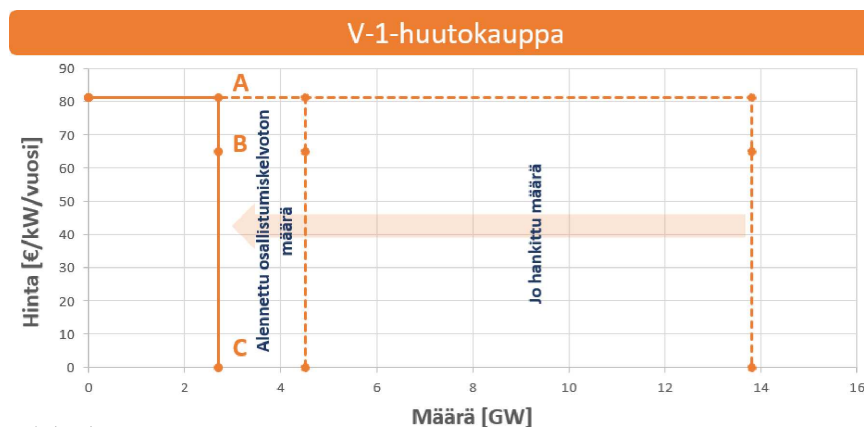

Lähde: Ilmoitus.

- Piste B vastaa y-akselilla uuden tulokkaan nettokustannuksia⁽⁵⁸⁾. X-akselilla piste B vastaa tavoitemäärää (ottaen huomioon keskimääräinen kuormitus simuloitujen niukkuustuntien aikana, tasapainotusresurssit, keskimääräinen energjavaje simuloitujen niukkuustuntien aikana, alennettu määrä, joka ei ole osallistumiskelpoinen, jo hankittu määrä sekä V-1-huutokaupaa varten varattu osa määrästä johdanto-osan 98 kappaleessa kuvatun mukaisesti).
 - Piste C vastaa y-akselilla nolaa ja x-akselilla tavoitemäärää.
 - Piste A vastaa y-akselilla huutokaupan yleistä hintakattoa. X-akselilla piste A vastaa tiettyä määrää, joka on laskettu pisteen B kuvaaman määrän tavoin (ks. johdanto-osan kappaleen 95 a alakohta) mutta käyttäen eri tehovajeen odotusarvoa ($LOLE_A$). $LOLE_A$ vastaa luotettavuusstandardia (viitearvona käytettävä tehovajeen odotusarvo) kerrottuna korjauskertoimella X (ks. johdanto-osan 94 kappale).
- (96) V-1-huutokauppojen kysyntäkäyrä perustuu samoihin pisteisiin B ja C kuin V-4-huutokauppojen kysyntäkäyrä, mutta tavoitemäärää mukautetaan siten, että otetaan huomioon V-4-huutokaupassa samalle toimitusjaksolle jo hankittu kapasiteetti. Piste A vastaa y-akselilla huutokaupan yleistä hintakattoa ja x-akselilla tavoitemäärää.

Kaavio 2

Alustava arvio V-1-kysyntäkäyrästä

Lähde: Ilmoitus.

⁽⁵⁸⁾ Ottaen huomioon yhdistetyn syklin kaasuturbiinit, avoimen kierron kaasuturbiinit ja dieselveimälät vertailuteknologiaa koskevassa alustavassa luettelossa ja olettaen keskimääräiset arvot uuden tulokkaan bruttokustannuksille, tuloille energiamarkkinoilta ja lisäpalveluista saataville tuloille.

- (97) Belgian viranomaiset katsovat, että kysyntäkäyrien laadinnassa noudatetaan kahta periaatetta:
- a) Toimitusvarmuuden varmistaminen: Tämä tarkoittaa, että kun V-4- ja V-1-huutokaupat on saatettu päätökseen, luotettavuusstandardi olisi täytettävä, sillä muutoin kapasiteettikorvausmekanismi ei täyttäisi tavoitettaan. Koska piste B vastaa luotettavuusstandardin täyttämiseksi tarvittavaa määrää, olisi varmistettava, että ainakin tämä määrä hankitaan. Koska V-4-huutokaupan jälkeen V-1-huutokaupassa on vielä mahdollisuus hankkia lisää kapasiteettia, V-4-huutokauppaa koskeva käyrä pisteiden A ja B välillä voi olla kalteva, mikä mahdollistaa sen, että hankittava määrä on pienempi kuin kyseinen V-4-kysyntäkäyrän pistettä B varten kalibroitu määrä. Jos kuitenkin kapasiteettia hankitaan vähemmän kuin V-1-huutokaupan pisteen B kuvaama määrä, luotettavuusstandardin täyttyminen ei ole varmaa. Tämä selittää V-1-kysyntäkäyrässä pisteiden A ja B välillä olevan pystyakselin eron.
 - b) Oikeasuhteisen ja pienimmät kustannukset aiheuttavan mekanismin varmistaminen: Tämä tarkoittaa, että hankittava määrä ei saa ylittää luotettavuusstandardin täyttämiseksi tarvittavaa määrää, sillä muutoin mekanismin kokonaiskustannukset kasvavat. Tämä selittää, miksi kysyntäkäyrä on pystysuora pisteen B ja x-akselin leikkauspisteen välillä sekä V-4- että V-1-huutokaupassa.
- (98) Sähkölain mukaan V-1-huutokauppoihin on varattava tietty vähimmäismäärä kapasiteettia ja se on vähennettävä V-4-huutokaupan tavoitemäärästä. Tämän varatun määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin kapasiteetti, joka keskimäärin tarvitaan kattamaan kokonaishuippukapasiteetti alle 200 käyttötunnin ajan vuodessa. Kapasiteetin laskentamenetelmän ja huutokauppaparametrien määrittämisestä annetun kuninkaallisen asetuksen mukaan kapasiteettikorvausmekanismin yhteydessä kunkin 100 megawatin lohkon osalta on määritettävä keskimääräinen kapasiteetti, joka tarvitaan kokonaishuippukapasiteetin kattamiseksi alle 200 tunnin ajan, niiden tuntien keskimääräisen määrän mukaan, jotka kuormituksen pysyvyyssä perusteella tarvitaan toimitusvarmuutta koskevan kriteerin noudattamiseksi. Tämä on se tuntimäärä, jonka tietty kapasiteettimäärä tarvitsee sähkönkulutuksen enimmäistarpeen täyttämiseksi. Kysyntäkäyrää koskeva arvio johti siihen, että vuodeksi 2024 suunniteltuun V-1-huutokauppaan varattiin noin 2,5 gigawattia. Belgian mukaan päätös varata osa määrästä hankittavaksi V-1-huutokauppamenettelyssä kuvastaa sen halukkuutta korostaa mekanismin teknologianeutraaliutta ja teknistä avoimuutta. Tällä toimenpiteellä kannustetaan kysyntäpuolen jousto-operaattoreita osallistumaan, koska näiden kapasiteettien käytettävyyttä saattaa olla vaikeampi suunnitella kauan etukäteen, mikä voi vaikeuttaa niiden osallistumista V-4-huutokauppaan. Huolimatta tästä kapasiteettimäärän siirrosta V-1-huutokauppaan kaikki kapasiteetin haltijat voivat osallistua sekä V-4- että V-1-huutokauppaprosessiin, jotka koskevat tiettyä toimitusjaksoa.
- (99) Lopullisen kuninkaallisen asetuksen täytäntöönpanon ennakointi:
- a) Elia käynnisti julkisen kuulemisen toimitusjaksoa 2025–2026 koskevan V-4-huutokaupan kapasiteettikorvausmekanismia koskevien parametrien laskennassa käytettävistä skenaarioista, herkkyystekijöistä ja tiedoista. Julkinen kuuleminen järjestettiin 5 päivän toukokuuta 2020 ja 5 päivän kesäkuuta 2020 välisenä aikana⁽⁵⁹⁾. Elian järjestämä kuninkaallisen asetuksen mukainen (ks. johdanto-osan 93 kappale) kuuleminen koski Sähkö-ENTSON MAF 2019 -ennusteesta saatuja tietoja, jotka on päivitetty viimeisimmillä käytettävissä olevilla julkisista lähteistä saaduilla tiedoilla ja vertailuskenaarioon sisällytettävillä herkkyystekijöillä, jotka voivat vaikuttaa Belgian toimitusvarmuuteen. Julkisen kuulemisen jälkeen Elia suositteli, että vertailuskenaarioon sisällytetään ”vähäisen kysynnän” herkkyystekijä ja EU-HiLo-skenaariota vastaava herkkyystekijä⁽⁶⁰⁾ (ks. johdanto-osan 30 kappale). Tämän jälkeen CREG hyväksyi 10 päivänä heinäkuuta 2020 vertailuskenaariota koskevan ehdotuksen⁽⁶¹⁾, jossa se arvosteli uudelleen erityisesti Elian suositusta sisällyttää vertailuskenaarioon herkkyystekijä, joka koskee Ranskan ydinvoiman saatavuuden vähentymistä neljällä yksiköllä (ks. johdanto-osan 87 kappale). Se viittaa myös Ranskan olemassa olevaan kapasiteettimekanismiin, jolla varmistetaan riittävyys, sekä hankittavan kapasiteetin lisääntymisen riskiin. Pian tämän jälkeen talousministeriön energia-alasta vastaava pääosasto antoi kuitenkin energiaministerille neuvoa-antavan lausunnon⁽⁶²⁾, jossa se suositteli odotetun kysynnän muuttamista vertailuskenaariossa, koska kysyntä väheni huomauttavasti covid-19-pandemian vaikutusten johdosta. Siihen sisältyi myös useampien Ranskan ydinvoimalayksikköjen epäkäytettävyys. Näin ollen talousministeriön energia-alasta vastaava pääosasto torjui suurimman osan CREG:n esittämästä kritiikistä. Se kehotti kuitenkin Eliaa tarkastelemaan analyysiä uudelleen PLEF:n työn valossa (ks. johdanto-osan 35 kappale).

⁽⁵⁹⁾ https://www.elia.be/en/public-consultation/20200505_public-consultation-on-the-scenarios-sensitivities-and-data-for-the-crm

⁽⁶⁰⁾ ”2.2.1 Ranskan ydinvoiman käytettävyys – Ensimmäinen herkkyystekijä on sopuoinnussa ajanjakson 2020–2030 kattavan riittävyttä ja joustavuutta koskevan tutkimuksen (Elia, 2019) kanssa, ja se esitetään 2.6.8 kohdassa. Siihen sisältyy ydinvoiman käytettävyyden väheneminen neljällä yksiköllä talvikaudella.”

⁽⁶¹⁾ <https://www.creg.be/fr/publications/proposition-c2105>

⁽⁶²⁾ <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Energie/avis-dg-energie-projet-proposition-2105-signed.pdf>

- b) CREG järjesti julkisen kuulemisen 1 päivän heinäkuuta 2020 ja 13 päivän heinäkuuta 2020 välisenä aikana ehdotuksesta, joka koski uuden tulokkaan bruttokustannusten, keskimääräisen pääomakustannuksen (WACC) ja korjauskertoimen X arvoja ⁽⁶³⁾. Energiaministeri tekee vuosittain tätä koskevan päätöksen CREG:n ehdotuksen perusteella mutta voi poiketa ehdotuksesta.
- (100) Vuoden 2021 lokakuussa järjestetyn V-4-huutokaupan kysyntäkäyrä perustuu MAF 2019 -ennusteen keskeiseen skenaarioon, ja siihen sisältyvät päivitetty tiedot ja korjaukset, jotka perustuvat PLEF:n huhtikuussa 2020 julkaisemaan tuotannon riittävyttä koskevaan arviointiin (ks. myös johdanto-osan kappaleet 287–289).
- (101) Vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa hyödynnetään MAF 2020 -ennusteen keskeistä skenaariota, jota on täydennetty Sähkö-ENTSON puitteissa kerätyillä kunkin maan viimeisimmillä saatavilla olevilla tiedoilla sekä muiden maiden julkisilla tiedoilla tai päivitettyillä kansallisilla tutkimuksilla. Belgian mukaan käyttämällä data-aineistona samaa lähdettä (MAF-ennustetta) sekä resurssien riittävyyden arvioinneissa että kysyntäkäyrän kalibroinnissa taataan johdonmukaisuus.
- (102) Belgia selvensi, että vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa on mallinnettu myös Ranskan ydinvoimakapasiteetin epäkäytettävyyttä koskeva herkkyystekijä, jota käytettiin ensimmäisen huutokaupan kysyntäkäyrän laskennassa (PLEF:n tekemän tuotannon riittävyttä koskevan arvioinnin mukaisesti).
- (103) Ensimmäisissä V-4- ja V-1-huutokaupoissa hankittavaksi määräksi on arvioitu noin 9,5 gigawattia. Kokonaismäärä määritellään huutokauppakohtaisesti 1.5.2 jaksossa kuvatun menetelmän mukaisesti. V-4-huutokaupan kysyntäkäyrässä Belgian viranomaiset ovat varanneet merkittävän määrän V-1-huutokauppaa varten varmistukseksi, että uusi kalibrointi tapahtuu lähempänä toimitusvuotta, ja välttääkseen sen, että ensimmäisessä V-4-huutokaupassa huutokaupataan liikaa kapasiteettia. Tämän suuren V-1-varauksen avulla Belgian viranomaiset selviytyvät uusien syöttötietojen ja menetelmällisten parannusten aiheuttamista pienistä poikkeamista. Lisäksi sillä varmistetaan, että uusille ja innovatiivisille teknologioille annetaan runsaasti mahdollisuuksia osallistua, mikä käytännössä varmistaa toimenpiteen teknologieneutraaliuden.
- (104) Kaiken kaikkiaan noin 54 prosenttia niukkuusaikojen keskimääräisestä huippukulutuksesta hankitaan V-4-huutokaupassa vuonna 2021, jolloin tavoitemäärä pienenee vain ehdottomasti tarvittavaan määrään.
- (105) Belgia sitoutui ristiintarkistamaan V-4-huutokaupassa vuonna 2023 hankittavat määrät ja V-1-huutokaupassa vuonna 2026 hankittavat määrät vuonna 2023 tehtävän kansallisen resurssien riittävyysarvioinnin tulosten kanssa ja tarvittaessa mukauttamaan niitä.

2.5.3 Esivalintavaihe

- (106) Pakollista esivalintamenettelyä sovelletaan kaikkiin yli yhden megawatin tuotantokapasiteetin haltijoihin. Esivalitut kapasiteetit eivät kuitenkaan ole velvollisia osallistumaan tarjouskilpailuun (niin kutsuttu opt-out-mahdollisuus). Tämän pakollisen esivalinnan helpottamiseksi on suunniteltu nopeutettu esivalintaprosessi, jonka avulla kapasiteetin haltijat voivat täyttää esivalintavelvoitteen mahdollisimman vähin ponnistuksin (esivalintaa varten tarvitaan vain vähimmäismäärä tietoja, kuten tunnistenumero, toimituspaikan tyyppi ja asennettu kokonaiskapasiteetti): esivalintaprosessin jälkeen kapasiteettia kohdellaan automaattisesti tarjouskilpailuun osallistumattomana kapasiteettina.
- (107) Esivalintavaatimukseen sisältyy päästöraja: kapasiteetin tarjoajat, jotka ylittävät jäljempänä esitetyn päästörajan, eivät voi osallistua kapasiteetti-huutokauppaan:
- a) sellaisen kapasiteetin osalta, joka on aloittanut tuotannon 4 päivänä heinäkuuta 2019 tai sen jälkeen, sovelletaan päästörajaa, joka on 550 grammaa fossiilisista polttoaineista peräisin olevaa hiilidioksidia tuotettua kilowattituntia sähköä kohti;
- b) sellaisen kapasiteetin päästöt, joka on aloittanut tuotannon ennen 4 päivää heinäkuuta 2019, saavat olla enintään 550 grammaa fossiilisista polttoaineista peräisin olevaa hiilidioksidia tuotettua kilowattituntia sähköä kohti ja vuosittain keskimäärin yli 350 kilogrammaa fossiilisista polttoaineista peräisin olevaa hiilidioksidia asennettua kilowattituntia sähköntuotantoa kohti.

⁽⁶³⁾ <https://www.creg.be/fr/consultations-publiques/consultation-publique-relative-au-projet-de-proposition-2086-relative-au>

- (108) Lisäksi ehdokkaiden on esivalintaprosessin yhteydessä annettava väliaikainen rahavakuus voidakseen osallistua huutokauppaan. Tämä väliaikainen rahavakuus tulee voimaan, kun kapasiteettimarkkinayksikkö valitaan huutokaupassa. Jos kapasiteetin tarjoaja ei tultuaan valituksi huutokaupassa noudata sopimusvelvoitteitaan tai jos se ei ole valmis allekirjoittamaan kapasiteettisopimusta, taloudellisia seuraamuksia sovelletaan osana toimitusta edeltävää valvontaprosessia. Toisella sopimuspuolella on oikeus vaatia rahavakuutta, jos näitä seuraamuksia ei makseta. Esivalinnan ajankohtana väliaikaisen rahavakuuden määrä on 20 000 euroa megawattitunnilta virtuaalisten ja uusien kapasiteettimarkkinayksikköiden osalta ja 10 000 euroa megawattitunnilta olemassa olevien kapasiteettimarkkinayksikköiden osalta kapasiteettimarkkinayksikön osallistumiskelpoisen määrän mukaan (kun otetaan huomioon, että hankittava kapasiteetti ei ole vielä tiedossa ja varmistetaan, että rahavakuus on oikeassa suhteessa hankkeen kokoon ja sen sähköntoimitusten pois jäämisestä järjestelmälle aiheutuvaan riskiin). Jos kapasiteettimarkkinayksikön lopullinen hankittavan kapasiteetin määrä on pienempi kuin sen osallistumiskelpoisen määrä, rahavakuutta pienennetään osallistumiskelpoisen määrän ja hankittavan kapasiteetin välisellä positiivisella erotuksella kerrottuna 20 000 eurolla (virtuaalisten ja uusien kapasiteettimarkkinayksikköiden osalta) tai 10 000 eurolla (olemassa olevien kapasiteettimarkkinayksikköiden osalta).
- (109) Lisäksi osapuolten, jotka haluavat hakea fossiilisia polttoaineilta käyttävien uusien laitosten esivalintaa (15 vuoden kapasiteettisopimusta varten), on tiedostettava, että kapasiteettisopimuksen saaminen ei vapauta niitä voimassa olevasta ja tulevasta lainsäädännöstä ja tavoitteista, jotka Euroopan unioni ja/tai Belgia ovat asettaneet kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Lisäksi niiden on oltava tietoisia siitä, että kapasiteettisopimuksen saaminen velvoittaa ne osallistumaan toimintapolitiikan valmisteluun näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Tätä varten niiden on liitettävä hakemukseen kirjallinen vakuutus, jossa ne sitoutuvat
- a) tutkimaan 31 päivään joulukuuta 2026 mennessä kyseisen laitoksen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen teknistä ja taloudellista toteutettavuutta EU:n ja Belgian asiaa koskevan lainsäädännön ja tavoitteiden mukaisesti;
 - b) laatimaan 31 päivään joulukuuta 2027 mennessä päästövähennyssuunnitelman, josta käy ilmi, miten ne edistävät ilmastoneutraaliuteen siirtymistä vuoteen 2050 mennessä, sekä välitavoitteet vuosille 2035 ja 2045; ja
 - c) saavuttamaan nollapäästöt tai negatiiviset päästöt vuoteen 2050 mennessä. Päästövähennyssuunnitelman laatimiseen osallistuvat osapuolet voivat päättää toteuttaa tämän tutkimuksen yhdessä.
- (110) Johdanto-osan 109 kappaleessa esitettyjen sitoumusten noudattaminen on osoitettava talousministeriön energia-alasta vastaavalle pääosastolle.

2.5.4 Huutokauppojen suunnittelun erityispiirteet

2.5.4.1 Hinnoittelusääntö

- (111) Kilpailuun perustuvassa huutokauppamekanismissa käytetään suljettujen tarjousten huutokauppamuotoa, jossa tarjoajat tekevät tarjouksia nimettöminä ja markkinat selvitetään sen jälkeen yhdellä huutokauppakierroksella. Belgian viranomaisten mukaan suljettujen tarjousten huutokauppamuoto rajoittaa markkinavoiman väärinkäyttöä, koska markkinoille ei anneta tietoja markkinoiden selvityksen aikana eivätkä tarjoajat voi päivittää tarjouksiaan. Belgian viranomaiset toteavat myös, että toisin kuin laskevissa huutokaupoissa, suljetussa tarjousmenettelyssä tarjoajat eivät ole sidottuja huutokauppaan (tyypillisesti) 2–3 päivän ajan, jolloin niiden on oltava tavoitettavissa voidakseen reagoida huutokauppaprosessia varten saataville asetettaviin tietoihin. Yksinkertaisempi ja vähemmän aikaa vievä huutokauppamenettely saattaa edelleen alentaa osallistumiskynnystä erityisesti uusille ja pienille toimijoille sekä kysyntäjoustoja tarjoaville osapuolille, joiden ydinliiketoimintaan eivät kuulu energiamarkkinat.
- (112) Kaikille valituille tarjoajille myönnetään tarjottuun hintaan perustuvan hinnoittelusäännön mukainen kapasiteettikorvaus kaikista huutokaupoista, jotka liittyvät vähintään kahteen ensimmäiseen toimitusjaksoon (V-4- ja V-1-huutokaupat marraskuussa 2025 ja marraskuussa 2026 alkavien toimitusjaksojen osalta). Toisin sanoen valitut kapasiteetin tarjoajat saavat tarjoamansa hinnan kapasiteettikorvauksena.
- (113) Kun parlamentille on esitetty asiaa koskeva arviointikertomus, myöhempiin toimitusjaksoihin liittyviin huutokauppoihin voitaisiin soveltaa selvityshintaan perustuvaa hinnoittelusääntöä. Selvityshintaan perustuvan hinnoittelusäännön mukaan kapasiteettikorvaus vastaa kalleimman valitun tarjouksen hintaa (välitason hintakatkoa rajoitetaan, ks. 2.5.4.2 jakso).

- (114) Belgian viranomaiset katsovat, että Belgian riittävyystilanne vuoden 2025 tienoilla edellyttää uutta kapasiteettia (ks. johdanto-osan 29 kappale). Näin ollen kapasiteetin haltijat, joiden esittämät kustannusrakenteet ovat hyvin heterogeenisiä, todennäköisesti kilpailevat ensimmäisissä kapasiteettikorvausmekanismihuutokaupoissa. Tästä syystä Belgian viranomaiset pelkäävät, että jotkin kapasiteetin tarjoajat voisivat hyötyä korkeista inframarginaalisista kapasiteettikorvausmekanismien lisätuotoista ja siten satunnaisista windfall-voitoista, jos sovelletaan selvityshintaan perustuvaa hinnoittelusääntöä. Jos tiedot ovat täydellisiä ja markkinaosapuolet voivat ennakoita selvityshintaan perustuvan hinnoittelusäännön mukaisen markkinoiden selvityshinnan, tarjottuun hintaan perustuva hinnoittelusääntö johtaisi Belgian mukaan teoriassa samaan tulokseen, koska tarjoajilla on kannustin tehdä tarjouksia tällä ennakoitulla selvityshinnalla. Käytännössä ensimmäisiin kapasiteettikorvausmekanismihuutokauppoihin liittyy kuitenkin väistämättä tietty mahdollista selvityshintaa koskeva epävarmuus ja ennakoimattomuus. Tarjottuun hintaan perustuvaa hinnoittelusääntöä sovellettaessa markkinatoimijat voivat näin ollen toimia varovaisemmin välttääkseen riskin siitä, että niitä ei valita, ja näin ollen tarjottuun hintaan perustuva menettely voi johtaa kustannuksiltaan edullisempaan tulokseen.
- (115) Belgia katsoo kuitenkin, että tarjottuun hintaan perustuvien huutokauppojen kustannustehokkuusetu todennäköisesti pienenee ajan myötä paitsi siksi, että uutta kapasiteettia koskeva vaatimus saattaa poistua, myös siksi, että toistuvien tarjottuun hintaan perustuvien huutokauppojen tarjouskilpailujen ansiosta markkinaosapuolet voivat paremmin ennakoita markkinoiden viiteselvityshintaa, mikä johtaa "tasaiseen" tarjouskäyrään. Lisäksi jos "missing money" -ongelma katoaisi keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä, tarjottuun hintaan perustuva menettely voisi estää hinnan taipumuksen laskea kohti nollaa, koska kapasiteetin tarjoajilla ei ole kannustinta tehdä hintatarjouksia nollihintaan sovellettaessa tarjottuun hintaan perustuvaa hinnoittelusääntöä.
- (116) Belgia katsoo, että seuraavien huutokauppojen jälkeen selvityshintaan perustuvasta hinnoittelusäännöstä voisi tulla parempi vaihtoehto, jolla edistetään kilpailua, tarjotaan läpinäkyvä hintasignaali ja mahdollistetaan kapasiteettikorvausten lasku kohti nollaa, kun toimitetun kapasiteetin määrän odotetaan olevan riittävä tarvittavan kapasiteetin määrän saavuttamiseksi. Yksi selvityshintaan perustuvan hinnoittelusäännön merkittävä piirre on se, että on järkevää tehdä todellisia kustannuksia vastaavia tarjouksia. Koska selvityshintaan perustuva hinnoittelu tarjoaa läpinäkyvän hintasignaalin markkinoille, tämä tieto voi lisäksi olla erityisen arvokas pienille yksiköille ja uusille markkinatoimijoille – ne voivat sen avulla saada paremman käsityksen nykyisistä ja tulevista odotetuista markkinaolosuhteista, ja siten se voi kannustaa osallistumista ajan mittaan. Lisäksi selvityshintaan perustuva hinnoittelusääntö helpottaa sopimusjärjestelyjä erityisesti aggregoinnin osalta. Tästä syystä Belgia säätää menettelystä, jonka avulla selvityshintaan perustuvaa hinnoittelusääntöä voidaan muuttaa, kun se osoittautuu hyödylliseksi.

2.5.4.2 Välitason hintakatto

- (117) Merkittäviä investointeja edellyttävä kapasiteettimarkkinayksikkö voi hakea monivuotista kapasiteettisopimusta. Tätä selostetaan lähemmin 1.6 jaksossa. Tällä hetkellä tätä sääntöä ei sovelleta ulkomaisen kapasiteetin välilliseen osallistumiseen, vaan tällainen kapasiteetti voi saada vain yksivuotisen sopimuksen (ks. johdanto-osan 143 ja 144 kappale). Belgian viranomaisten mukaan yksivuotisten sopimusten luokkaan kuuluvilla kapasiteettimarkkinayksiköillä ei ole mitään tai on vain vähäisiä katettavia investointikustannuksia koskevia vaatimuksia (muutoin ne olisivat oikeutettuja monivuotiseen sopimukseen). Tästä syystä yksivuotisten sopimusten luokassa kapasiteettimarkkinayksiköihin sovelletaan välitason hintakattoa satunnaisten windfall-voittojen välttämiseksi. Tätä sääntöä sovelletaan myös välillisen ulkomaisen kapasiteetin kanssa tehtäviin sopimuksiin (ks. lähemmin 2.10.1 jakso).
- (118) Yksivuotisten sopimusten luokkaan kuuluvat kapasiteettimarkkinayksiköt eivät saa tehdä tarjouksia välitason hintakattoa korkeammalla hinnalla. Lisäksi nämä kapasiteettimarkkinayksiköt eivät selvityshintaan perustuvan säännön mukaisesti (ks. johdanto-osan 113 kappale) saisi välitason hintakattoa korkeampia kapasiteettimaksuja.
- (119) Belgian viranomaisten mukaan välitason hintakatto estää myös markkinatoimijoita, joilla on merkittävä markkinavoima, tekemästä strategista päätöstä sulkea olemassa olevaa kapasiteettia toistaiseksi tai pysyvästi ja siten tosiasiallisesti poistamasta kapasiteettia markkinoilta, mikä vaikuttaisi markkinoiden selvityshintaan. Rajoittamalla yksivuotisten sopimusten luokkaan kuuluvasta kapasiteetista (johon kuuluu olemassa oleva tuotanto-omaisuus) maksettavia ensimmäiskapasiteettikorvauksia välitason hintakatto rajoittaisi liiallisten inframarginaalisten lisätuottojen mahdollisuutta.
- (120) Belgian viranomaisten mukaan välitason hintakaton pitäisi toisaalta olla riittävän alhainen, jotta vältettäisiin satunnaiset windfall-voitot, mutta toisaalta se ei saisi olla liian alhainen, jotta se ei estäisi sijoittajien saamaa tavanomaista tuottoa tai jopa kapasiteettimarkkinayksiköiden osallistumista kapasiteettikorvausmekanismihuutokauppaan ja muodostaisi ei-toivottua markkinoilta poistumissignaalia.

- (121) Kapasiteettikorvausmekanismin huutokauppaparametrien laskentamenetelmästä annetussa kuninkaallisessa asetuksessa kuvatussa menetelmässä välitason hintakatto on kalibroitava suorituskyvyltään huonoimman markkinoilla tällä hetkellä olevan teknologian odotetulle "missing money" -tasolle ottaen huomioon sekä kustannukset että tulot.
- (122) Huomioon otetaan seuraavat kustannukset:
- vuotuiset kiinteät käyttö- ja ylläpitokustannukset;
 - muut kuin vuosittaiset ylläpitokustannukset vuositasolla (lukuun ottamatta kustannuksia, jotka liittyvät kapasiteetin lisäämiseen tai laitoksen elinkaaren pidentämiseen);
 - käytettävyydestin aiheuttamat aktivointikustannukset.
- (123) Nämä kustannuskomponentit jaetaan sovellettavilla alennuskertoimilla, koska välitason hintakattoa sovelletaan huutokaupassa, jossa hinnat ilmaistaan kutakin alennettua megawattia kohden. Belgian viranomaiset toimittivat taulukossa 5 esitetyt tiedot ⁽⁶⁴⁾.

Taulukko 5

Alustavaan luetteloon sisältyvien olemassa olevien teknologioiden vuotuiset kokonaiskustannukset ⁽⁶⁵⁾

	Vuotuiset kiinteät käyttö- ja ylläpitokustannukset [euroa/kW/vuosi]			Käytettävyydestin aiheuttamat aktivointikustannukset [euroa/kW/vuosi]	Alennuskertoimen ⁽⁶⁶⁾
	PIENET	KESKISUURET	SUURET		
<i>Yhdistetyn syklin kaasuturbiinit</i>	29	30	41	0	91 %
<i>Avoimen kierron kaasuturbiinit</i>	19	19	40	0	90 %
<i>Suihkuturbiinit</i>	23	29	29	0	96 %
<i>Markkinajousto</i>	5	10	15	0,18	36 %

Lähde: Ilmoitus.

- (124) Huomioon otetaan seuraavat vuotuiset tulot:
- sähkömarkkinoilta saadut vuotuiset inframarginaaliset lisätuotot;
 - taajuuteen liittyvien tasepalvelujen tarjoamisesta saadut vuotuiset nettotulot.
- (125) Belgian viranomaiset toimittivat taulukossa 6 esitetyt tiedot.

⁽⁶⁴⁾ Elia käynnisti julkisen kuulemisen toimitusjaksoa 2025–2026 koskevan V-4-huutokaupan kapasiteettikorvausmekanismia koskevien parametrien laskennassa käytettävistä skenaarioista, herkkyystekijöistä ja tiedoista (ks. johdanto-osan 99 kappaleen a alakohta).

⁽⁶⁵⁾ Luvut perustuvat Elian kalibroitintiraporttiin, joka on saatavilla osoitteessa <https://www.elia.be/nl/users-group/implementatie-crm>

⁽⁶⁶⁾ Koska "suuren mittakaavan lämpövoiman" alennuskertoimen vaihtelee 85 prosentista 95 prosenttiin, yhdistetyn syklin kaasuturbiinien, avoimen kierron kaasuturbiinien ja suihkuturbiinien teknologioihin sovelletaan vähintään 90 prosentin alennuskertoimista. Markkinajoustoparametrien osalta alennuskertoimen on keskiarvo, jossa otetaan huomioon markkinajoustoparametrien sisältyvät moninaiset mahdollisuudet.

Taulukko 6

Alustavaan luetteloon sisältyvien olemassa olevien teknologioiden vuotuiset kokonaistulot ⁽⁶⁷⁾

	Vuotuiset kokonaistulot [euroa/kW/vuosi] ⁽⁶⁸⁾		
	PIENET	KESKISUURET	SUURET
Yhdistetyn syklin kaasuturbiinit	5	11	20
Avoimen kierron kaasuturbiinit	10,2	12,6	15,5
Suihkuturbiinit	19,3	23,2	27
Markkinajousto	14,3	17,1	20

Lähde: Ilmoitus.

- (126) Puuttuvat varat ("missing money") lasketaan vähentämällä vuotuiset tulot vuotuisista kustannusarvoista. Näin saatuun lukuun lisätään 5 prosentin epävarmuusmarginaali, jotta voidaan ottaa huomioon "missing money" -varojen ongelman arviointiin liittyvät yleiset epävarmuustekijät, jotka johtuvat erityisesti siitä, että välitason hintakaton kalibrointi edellyttää kustannus- ja tuottolukujen yleistämistä teknologiakohtaisesti ja että tämä arvio tehdään jopa useita vuosia ennen kyseistä toimitusjaksoa.
- (127) Belgian viranomaiset toimittivat taulukossa 7 esitetyt tiedot. "Missing money" -varoja kuvaavan arvon eri "tasot" perustuvat seuraavaan luokitteluun: tasolla 1 kustannukset ovat alhaiset ja tulot suuret, tasolla 2 kustannukset ovat alhaiset ja tulot keski-suuret, tasolla 3 sekä kustannukset että tulot ovat alhaiset, tasolla 4 kustannukset ovat keski-suuret ja tulot suuret, tasolla 5 sekä kustannukset että tulot ovat keski-suuret ja tasolla 6 kustannukset ovat keski-suuret ja tulot alhaiset.

Taulukko 7

Alustavaan luetteloon sisältyvistä olemassa olevista teknologioista johdetut "missing money" -ongelman arvot ⁽⁶⁹⁾

"Missing money" -ongelma [euroa / alennettu kW / vuosi]	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 4	Taso 5	Taso 6
Yhdistetyn syklin kaasuturbiinit	10,4	20,8	27,7	11,5	21,9	28,8
Avoimen kierron kaasuturbiinit	4,1	7,5	10,3	4,1	7,5	10,3
Suihkuturbiinit	0	0	4	2,2	6,4	10,6
Markkinajousto	0	0	0	0	0	0

Lähde: Ilmoitus.

⁽⁶⁷⁾ Luvut perustuvat Elian kalibroitiraporttiin, joka on saatavilla osoitteessa <https://www.elia.be/nl/users-group/implementatie-crm>

⁽⁶⁸⁾ On huomattava, että vain manuaalisen taajuuden palautusreservin varausmaksut, jotka ovat alle 10 euroa/MW/tunti, otetaan huomioon kokonaiskeskiarvossa, koska tämän raja-arvon ylittävien hintojen katsotaan edustavan ajanjaksoja, joihin esiintyy riittävyysongelmia, eivätkä ne siten ole edustavia tätä analyysia varten. PIENET/KESKISUURET/SUURET arvot lasketaan 60/75/90 prosenttina keskimääräisestä kokonaisarvosta, jotta voidaan ottaa huomioon manuaalisen taajuuden palautusreservin varaukseen liittyvät muuttuvat kustannukset, kuten tarjouksen tekemisestä aiheutuvat kustannukset. Kaksinkertaisen laskennan välttämiseksi ja ainoastaan nettotulojen huomioon ottamiseksi taajuuteen liittyvien tasepalvelujen tarjoamisesta saatavat nettotulot otetaan huomioon seuraavassa määrin: Taajuuden vakautusreserveistä saatavia tuloja ei oteta huomioon, koska akuista tulee todennäköisesti hallitseva teknologia taajuuden vakautusreservin tarjoamiseksi. Akkuteknologiaa ei oteta huomioon välitason hintakaton kalibroinnissa, koska akkujen katsotaan olevan liiketaloudellisesti kannattavia taajuuden vakautusreservin tarjonnan vuoksi. Automaattisten taajuuden palautusreservin tarjonnasta saatavia tuotteita ei oteta huomioon, koska oletetaan, että automaattisia taajuuden palautusreservin tarjoajat teknologiat harjoittavat arbitraasia automaattisten taajuuden palautusreservin tarjonnan ja energian myynnin välillä. Näin ollen automaattisten taajuuden palautusreservin varausmaksujen ei katsota muodostavan nettotuloja energiamarkkinoilla ansaittujen inframarginaalisten lisätuottojen lisäksi. Manuaalisten taajuuden palautusreservin tarjonnasta saatavien tulojen katsotaan olevan merkityksellisiä suihkuturbiiniteknologian (jonka oletetaan tarjoavan manuaalisen taajuuden palautusreservin standardituotteen) ja markkinajoustoteknologian (jonka oletetaan tarjoavan manuaalisen taajuuden palautusreservin joustavan tuotteen) kannalta, koska nykyisin näitä palveluja tarjotaan markkinoilla näillä teknologioilla. Tarkemmin sanottuna suihkuturbiiniteknologiasta ja markkinajoustosta saatavat tulot määräytyvät prosentiosuutena keskimääräisestä manuaalisen taajuuden palautusreservin varausmaksusta tai energiamarkkinoilta saatavasta inframarginaalisesta lisätuotosta sen mukaan, kumpi niistä johtaa korkeampaan arvoon.

⁽⁶⁹⁾ Luvut perustuvat Elian kalibroitiraporttiin, joka on saatavilla osoitteessa <https://www.elia.be/nl/users-group/implementatie-crm>

- (128) Belgian viranomaiset vahvistivat Elian toimittamien palautteen ja tietojen ja sääntelyviranomaisen näiden tietojen perusteella antamien neuvojen perusteella ensimmäisen huutokaupan eli V-4-huutokaupan, jonka toimitusjakso on marraskuu 2025 – lokakuu 2026, välitason hintakatoksi 20 euroa / alennettu kW / vuosi.
- (129) Muodollisen tutkintamenettelyn aikana Belgia otti käyttöön mekanismin, joka mahdollistaa yksittäisen poikkeuksen välitason hintakatosta ⁽⁷⁰⁾.
- (130) Poikkeusmekanismi on otettu käyttöön kuninkaallisessa asetuksessa kapasiteetin laskentamenetelmän ja huutokaupaparametrien määrittämiseksi kapasiteettikorvausmekanismin yhteydessä. Poikkeusmekanismia sovelletaan yhtä lailla sekä kansallisiin että välillisiin rajat ylittäviin kapasiteetteihin.
- (131) Kuninkaallisen asetuksen mukaan poikkeus myönnetään ensimmäisen huutokaupan osalta jälkikäteen eli huutokaupan päättymisen jälkeen, koska poikkeusmekanismin suunnittelun ja ensimmäisen huutokaupan valmistelun välillä on vain vähän aikaa. Belgia selitti, että mahdolliset tuensaat hakevat poikkeusta ennen huutokauppoja ja toimittavat kaikki asiaankuuluvat tiedot ennen huutokauppoja. Kaikki poikkeuksen perusteet ja sitä koskevat säännöt vahvistetaan avoimesti ennen huutokauppoja. Poikkeus ei ole riippuvainen minkään huutokauppaan osallistujan tekemistä tarjouksista. Jos jälkikäteen todetaan, että jotkin yksiköt eivät ole oikeutettuja poikkeukseen ja niiden maksuja pienennetään, tämä ei vaikuta muiden huutokauppaan osallistuneiden yksiköiden tulokseen (sopimus, maksu ja sopimuksen kattama määrä).

2.5.4.3 Selvityssäännöt

- (132) Kapasiteetti-huutokauppa olisi selvitettävä valitsemalla se tarjousten yhdistelmä, jolla maksimoidaan sosiaalinen hyvinvointi, ottaen huomioon (hallinnollisesti määritetty) kysyntäkäyrä ja tarjontakäyrä (joka saadaan yhdistämällä kapasiteetin haltijoiden erilaiset tarjoukset) sekä eri tarjousten määrät ja hintakomponentit. Sosiaalinen hyvinvointi lasketaan tässä yhteydessä kuluttajaylijäämän (yhteiskunnalle koituva ylijäämä, joka johtuu toimitusvarmuuden tarpeen täyttämisestä hinnalla, joka on alle kysyntäkäyrällä määritetyn kapasiteettia koskevan maksuhaluuskusarvon) ja tuottajaylijäämän (kapasiteetin tarjoajien ylijäämä, joka johtuu niiden tarjoushinnan ylittävien tarjousten valinnasta) summana.
- (133) Jos useat selvitysratkaisut (eli jokin tarjousten yhdistelmä) ovat samanveroisia taloudellisen ylijäämän maksimoinnin kannalta, valitaan se ratkaisu, jonka hiilidioksidipäästöt ovat pienimmät. Jos kaksi ratkaisua ovat samanveroisia sekä taloudellisen ylijäämän maksimoinnin että hiilidioksidipäästöjen painotetun keskiarvon kannalta, valitaan se ratkaisu, jossa sopimuksen keskimääräinen painotettu kesto on lyhyin, jotta rajoitetaan lukkiutumista usean vuoden ajaksi ⁽⁷¹⁾.
- (134) Huutokauppa-algoritmissa otetaan huomioon myös verkon rajoitukset siten, että se hylkää tietyt tarjousten yhdistelmät, jotka eivät yhdessä ole verkon kannalta toteutettavissa. Siirtoverkonhaltijan verkkoon liittyvät rajoitukset, joita sovelletaan huutokaupan selvityksen aikana, määritetään ennen huutokaupan selvitystä, ja niitä ohjaavat joko järjestelmän turvallisuuteen liittyvät näkökohdat tai fyysiset tilarajoitteet.

2.6 Sopimuksen kesto

- (135) Belgian viranomaisten mukaan kapasiteettisopimuksen pidempi kesto antaa kapasiteetin tarjoajalle mahdollisuuden hankkia pitkän aikavälin rahoitusta investointikustannusten jakamiseksi pidemmälle ajanjaksolle. Tämä voisi vähentää vuosittain tarvittavaa kapasiteettikorvausta ja auttaa varmistamaan, että uusi hanke on kilpailukykyinen suhteessa markkinoilla jo olemassa oleviin hankkeisiin. Uuden tulokkaan mahdollisuus päästä markkinoille kilpailukykyiseen hintaan on myös erittäin tärkeä nykyisten kapasiteetin tarjoajien markkinavoiman valvomiseksi.

⁽⁷⁰⁾ Yksittäisen poikkeuksen myöntämismenetelmästä järjestettiin julkinen kuuleminen helmikuussa 2021.

⁽⁷¹⁾ Kapasiteetin tarjoajien on toimitettava hiilidioksidia koskevat tiedot kapasiteettimarkkinayksiköistään esivalintaprosessin aikana. Belgian kapasiteettikorvausmekanismin toimintaa koskevissa säännöissä (ks. 18.1.17 jakso) annetaan ohjeita yksittäisten ja vuotuisten päästöjen laskemiseksi ACERin lausunnon nro 22/2019 perusteella.

- (136) Pidemmät kapasiteettisopimukset voivat kuitenkin myös aiheuttaa tietyn teknologian ”lukkiutumisen” energiamarkkinoille pidemmäksi ajaksi. Tästä syystä Belgian valtio on päättänyt käyttää eri kapasiteettiluokkia (1 vuosi sekä enintään 3, 8 tai 15 vuotta). Näin ollen uusille investoinneille ei myönnetä välittömästi kapasiteettisopimusta pisimmäksi mahdolliseksi (15 vuoden) ajaksi, millä vältetään se, että tulevaisuuden energiamarkkinat lukittaisiin uusilta (ja mahdollisesti ympäristöystävällisemmiltä) teknologioilta.
- (137) CREG:n ehdotukseen perustuvassa 12 päivänä joulukuuta 2019 annetussa kuninkaallisessa asetuksessa ⁽⁷²⁾ vahvistetaan seuraavat tukikelpoiset kustannukset: alkuinvestointikustannukset ja kertaluonteiset investointikustannukset, jotka on määrätty huutokaupan tulosten julkaisupäivästä alkaen ja joiden perusteella kyseistä kapasiteettia koskeva tarjous säilytetään ja toteutetaan viimeistään kapasiteettitarjontajakson ensimmäistä päivää edeltävänä päivänä ja jotka ovat välttämättömiä kapasiteetin olennaisten fyysisten teknisten osien rakentamiseksi ja/tai tarjoamiseksi ja lisäkapasiteetin tarjoamiseksi Belgian markkinoille kapasiteettisopimuksen kattamasta ensimmäisestä toimitusjaksosta alkaen. Olemassa olevan kapasiteetin osalta menoja, jotka johtavat lisäkapasiteetin tarjoamiseen, ovat seuraavat: i) menot, jotka ovat tarpeen, jotta kapasiteetti noudattaa ympäristönormeja ja voi siten pysyä markkinoilla, ii) asennettun kapasiteetin tai laitoksen teknisen käyttöiän lisäämiseksi tarvittavat menot ja iii) suoran ulkomaisen kapasiteetin osalta menot, jotka ovat tarpeen yksikön liittämiseksi verkkoon Belgian vastuualueella (ks. 2.10.2 jakso).
- (138) Ehdotetussa kuninkaallisessa asetuksessa säädetään taulukossa 8 esitetyistä kynnysarvoista. Nämä investointien kynnysarvot on laskettu siten, että keskimääräiset arvioidut vuotuiset investointikustannukset ovat yhtä suuret kaikissa kapasiteettiluokissa, jotka liittyvät kapasiteettisopimuksen 15, 8 tai 3 vuoden enimmäiskeston. CREG ehdottaa investointikynnysten päivittämistä, kun se vaikuttaa tarpeelliselta, ja vähintään joka kolmas vuosi ⁽⁷³⁾. Kynnysarvoissa otetaan huomioon asennettu kapasiteetti eikä alennettua kapasiteettia. Belgia katsoo, että jos investointikynnyksissä otettaisiin huomioon kapasiteettimarkkinayksikön tarjoama alennettu kapasiteetti asennettun kapasiteetin sijaan, suuren alennuskertoimen omaavat kapasiteetit saavuttaisivat helpommin monivuotisten sopimusten investointikynnykset, mikä olisi ristiriidassa kapasiteettikorvausmekanismin tavoitteen kanssa.

Taulukko 8

Pitkäaikaisten kapasiteettikorvaussopimusten investointikynnykset

Sopimuksen kesto	CREG:n ehdottamat kynnysarvot	Belgian hallituksen uusi ehdotus
Vuotta	Euroa/kW	Euroa/kW
15	600	360
8	400	239
3	177	106

Lähde: Belgian talousministeriö.

- (139) CREG seuraa investointikustannuksia varmistaakseen sekä ennen yksikön tietojen toimittamista että sen jälkeen, että kullekin kapasiteetin tarjoajalle osoitettu kapasiteettiluokka on asianmukainen. Kapasiteetin tarjoajan on erityisesti toimitettava jälkikäteen investointia koskeva tiedosto, jota sääntelyviranomaisen voi käyttää arvioidessaan jälkikäteen osoitettua kapasiteettiluokkaa. Jos jälkikäteen tehdyssä analyysissä käy ilmi, että kustannuskriteerit eivät täyttyneet (tähän sisältyy rajallinen toleranssivara pienten epävarmuustekijöiden huomioon ottamiseksi), sopimusehtoja voitaisiin tarkistaa (esimerkiksi kapasiteettimarkkinayksikön luokituksen muuttaminen asianmukaiseen sopimusluokkaan). Lisäksi jos investointia koskevaa jälkikäteistä tiedostoa ei toimiteta (ajoissa), sääntelyviranomaisen voi myös luokitella kapasiteettimarkkinayksikön uudelleen yksivuotisten sopimusten kapasiteettiluokkaan.
- (140) Alkuperäisen ehdotuksen mukaan myös aggregoiduille tarjouksille osoitetaan jokin sopimusluokka. Jos aggregoitu tarjous koostuu eri sopimusluokkiin kuuluvista kapasiteeteista, aggregoidulle tarjoukselle osoitetaan se sopimusluokka, joka vastaa kestoltaan lyhyimpien sopimusten kapasiteettiluokkaa.

⁽⁷²⁾ <https://www.creg.be/fr/publications/proposition-c1907>

⁽⁷³⁾ Investointikynnykset vahvistetaan kuninkaallisella asetuksella sääntelyviranomaisen ehdotuksen perusteella (julkaistun kuninkaan asetuksen 6 §:n 2 momentti).

- (141) Ehdotusta tarkistettiin muodollisen tutkintamenettelyn jälkeen. Investointikynnyksistä, investointikustannusten tukikelpoisuudesta ja paremmuusjärjestykseen asettamisesta annetun kuninkaallisen asetuksen perusteella kaikki aggregoituun tarjoukseen kuuluvat kapasiteetit luokitellaan johonkin kapasiteettiluokkaan. Kapasiteetin luokittelun perusteella CREG määrittää tarvittaessa erilaiset luokitteluyhdistelmänsä ja yhdistää kunkin yhdistelmän nimelliseen enimmäisvertailutehokseen, joka vastaa aggregoidun tarjouksen vähintään määritetyn kapasiteettiluokan tasoiseen kapasiteettiluokkaan luokiteltujen kapasiteettien nimellisten vertailukapasiteettien summaa. Tämän perusteella aggregoidun tarjouksen hallinnoija valitsee aggregoidun tarjouksen kapasiteettiluokan.
- (142) Belgia muutti muodollisen tutkintamenettelyn perusteella myös tukikelpoisia investointikustannuksia koskevia kuninkaallisen asetuksen säännöksiä. Muutetun kuninkaallisen asetuksen mukaan ainoastaan kustannukset, jotka aiheutuvat unionin tuleviin normeihin mukautumisesta, ovat kapasiteettikorvausmekanismeissa tukikelpoisia.
- (143) Belgian viranomaisten mukaan ulkomaiselle kapasiteetille ei voida antaa mahdollisuutta monivuotisiin sopimuksiin, koska pitkällä aikavälillä riittävää käytettävissä olevaa ulkomaista kapasiteettia ei aina voida taata. Käytettävissä oleva ulkomainen kapasiteetti ei riipu ainoastaan yhteenliittännän tasosta ja saatavuudesta, vaan myös järjestelmän naapurimaiden kanssa samanaikaisen niukkuustilanteen riskistä. Tämä jälkimmäinen riski voi vaihdella merkittävästi ajan mittaan sen mukaan, millaisia riittävyys ja markkinatilanne ovat muissa maissa.
- (144) Belgian viranomaiset sitoutuivat kuitenkin tarkastelemaan ulkomaisen kapasiteetin mahdollisuutta saada useita vuosia voimassa olevia sopimuksia. Tarkastelu tehdään ensimmäisen kerran viimeistään 15 päivänä tammikuuta 2023 ja sen jälkeen joka toinen vuosi. Jos tarkastelu osoittaa, että rajayhdysjohtojen tasoon ja käytettävyyteen liittyviä riskejä sekä järjestelmän samanaikaisen niukkuustilanteen riskiä on lievennetty riittävästi, jotta yli vuoden pituiset välillistä ulkomaista kapasiteettia koskevat sopimukset eivät aiheuta kohtuuttomia riittävyysriskejä, voidaan tehdä ulkomaista kapasiteettia koskevia monivuotisia sopimuksia.
- (145) Vahvistamaton kapasiteetti voi saada vain yksivuotisia kapasiteettisopimuksia, koska on vaikea perustella tarkkoja kustannuslukuja, joiden perusteella ne voitaisiin luokitella johonkin monivuotisista sopimusluokista (ks. 2.4.4 jakso).

2.7 Velvoitteet

2.7.1 Luotettavuusoptiot

- (146) Belgian kapasiteettimekanismeissa sopimuspuoli ostaa kapasiteettia kapasiteetin tarjoajilta luotettavuusoptioiden muodossa. Huutokaupalla valitut kapasiteetin tarjoajat myyvät luotettavuusoptiot keskitettyjen ostojen tekijälle ja saavat vastineeksi kiinteän kapasiteettikorvauksen. Jos viitehinta ylittää ennalta määritellyn tason eli toteutushinnan, kapasiteetin tarjoajalla on velvollisuus maksaa keskitettyjen ostojen tekijälle takaisin viitehinnan ja toteutushinnan välinen erotus, joka lasketaan hankittujen kapasiteettimäärien perusteella.
- (147) Näin ollen pelkän energian markkinoilla toimivan kapasiteetin tarjoajan tulot rajoitetaan toteutushintaan, mutta vastineeksi kapasiteetin tarjoajille taataan kiinteä ja varma kapasiteettikorvaus. Toisin sanoen kapasiteetin tarjoajat luopuvat osittain epävarmoista niukkuuslisistään ja saavat vastineeksi varman kapasiteettikorvauksen, mikä vähentää merkittävästi epävakaiden tulojen riskiä ja siten investointiin liittyviä riskejä. Luotettavuusoptioiden tavoite on kaksitahoinen. Ensisijaisesti takaisinmaksuvelvoitteella rajoitetaan satunnaisvoittojen mahdollisuutta ja toissijaisesti sillä annetaan kapasiteettimarkkinayksiköille kannustin olla käytettävissä toimitusvarmuuden kannalta merkityksellisinä ajankohtina.

2.7.2 Viitehinta

- (148) Belgia on valinnut viitehinnaksi vuorokausimarkkinahinnan. Belgian mukaan sen tärkeimmät edut ovat seuraavat:
- (a) Vuorokausimarkkinat muodostavat riittävyteen liittyvien seikkojen kannalta olennaisimman markkinasignaalin, koska suurin osa markkinatoimijoiden asemia edistävästä tekijöistä sisältyy tuotannon suunnitteluun ja ennusteisiin.
- (b) Vuorokausimarkkinoilla on vahva signaalitehtävä ja ne edustavat voimakkaimpia ja likvideimpiä spot-markkinoita, koska ne ovat yksityiskohtaiset ja oletukset ovat erittäin tarkkoja, mikä näkyy vaihdetuissa määrissä.

- (c) Belgian järjestelmän vuorokausimarkkinoiden täsmäytyksen jälkeen kaikkien tasevastaavien on oltava tasapainossa (vuorokausimarkkinoiden nimeäminen tapahtuu klo 15.00), ja tuona ajankohtana markkinat selvitetään. Tällä tavoin vuorokausimarkkinat ovat sähkötuotteiden aikajanalla viimeinen mahdollisuus yhdistää kaikki jäljellä oleva kysyntä ja tarjonta termiinimarkkinoiden jälkeen ja ennen päivänsisäisten markkinoiden ja tasehallinnan joustotarpeita.
- (d) Sen ansiosta, miten vuorokausimarkkinat ajoittuvat spot-markkinoille, ne antavat kaikille teknologioille (esimerkiksi hitaalle kapasiteetille) mahdollisuuden reagoida.
- (149) Belgia selitti, että viitehintaan perustuvaa menetelmää voidaan tarkastella uudelleen tulevaisuudessa sen varmistamiseksi, että se lähettää mahdollisimman asianmukaisen hintasignaalin, kun muiden spot-markkinoiden maturiteetti kasvaa lähelle vuorokausimarkkinoiden tasoa. Erityisesti päivänsisäisten markkinoiden hintoja voidaan harkita uudelleen, kun likviditeetti on riittävä ja sitä on jatkuvasti.
- (150) Belgia on valinnut yhden toteutushinnan, johon on tehty joitakin korjauksia, jotta voidaan varmistaa järjestelmän avoimuus eri teknologioille ja rajoittaa satunnaisia windfall-voittoja kalibroinnin yhteydessä. Belgian viranomaisten mukaan nämä korjaukset ovat välttämättömiä, jotta voidaan rajoittaa yhden toteutushinnan aiheuttamaa riskiä tiettyjen teknologioiden osallistumiselle kapasiteettikorvausmekanismiin. Erityisesti sellaiset teknologiat, joiden lyhytaikaiset marginaalikustannukset ylittävät toteutushinnan, eivät ilman näitä korjauksia ehkä voisi osallistua.
- (151) Kuten sähkölain 7-undecies §:n 2 momentissa säädetään, toteutushintaparametri kalibroidaan vuosittain viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 31 päivänä annettavalla ministeriön asetuksella (sekä V-4- että V-1-huutokaupan osalta) huutokaupparametreja koskevassa kuninkaallisessa asetuksessa vahvistetun menetelmän mukaisesti.
- (152) Se perustuu analyysiin yhdistetyistä käyristä, jotka kuvaavat joustavaa osaa vuorokausimarkkinoilla havaitun markkinoiden reagoinnin määrästä painotettuna kolmen vuoden aikana kyseisten kolmen vuoden merkityksellisillä ajanjaksoilla (talvikauden arkipäivät). Menetelmä osoittaa, että kalibroitu toteutushinta olisi valittava vastaavalta vaihteluväliltä [75 %; 85 %] siihen reagoivien markkinoiden reaktion hintajoustavasta määrästä ottaen huomioon useita ohjaavia periaatteita:
- a) ensimmäinen kriteeri: valitun toteutushinnan olisi katettava päivittäistä suunnitelmaa noudattavien teknologioiden lyhytaikaiset marginaalikustannukset;
 - b) toinen kriteeri: toteutushinnan kalibroinnissa otetaan huomioon kalibroitikäyrän muoto;
 - c) kolmas kriteeri: toteutushinnan kalibroinnissa otetaan huomioon energiamarkkinoiden kehitys;
 - d) neljäs kriteeri: toteutushinta on vakaa pidemmällä aikavälillä; ja
 - e) viides kriteeri: viitehinnalla on kohtuullinen mahdollisuus saavuttaa toteutushinta.
- (153) Ensimmäisen kriteerin arvioimiseksi tätä tarkastellaan vuoden 2019 riittävyttä ja joustavuutta koskevan tutkimuksen tulosten ja oletusten valossa erityisesti 2.9.3 ja 2.9.4 jaksossa. Näiden lyhytaikaisten marginaalikustannusten laskenta perustuu useisiin oletuksiin: arvioon polttoaineen hinnoista, arvioon hiilidioksidin hinnan mahdollisesta kehityksestä sekä arvioon vuoden 2019 riittävyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa tarkasteltujen eri teknologioiden (tässä tapauksessa yhdistetyn syklin kaasuturbiinit, avoimen kierron kaasuturbiinit ja dieselvoimalat) suorituskyvystä ("tehokkuudesta").
- (154) Belgia ehdotti kolmen edellisen talvikauden (talvi 2016–2017 – talvi 2018–2019) perusteella ohjeellisen kalibroidun toteutushinnan vaihteluvälin supistamista [320; 500] euroon/MWh.
- (155) Tämä tarkoittaa, että toteutushinta voi kehittyä ajan mittaan (mutta pysyy samana kapasiteettimarkkinayksikön kapasiteettisopimuksen keston ajan) energiamarkkinoiden kehityksen mukaisesti ja että yhden huutokaupan tuloksena tehdyt kapasiteettisopimukset eivät välttämättä sisällä samaa toteutushintaa kuin johonkin toiseen huutokauppaan liittyvät kapasiteettisopimukset. Joka tapauksessa kapasiteetin tarjoajille ilmoitetaan sovellettavasta toteutushinnasta ennen kutakin huutokauppaa, jotta ne voivat ottaa tämän tiedon huomioon tarjouksissaan.
- (156) Lisäksi Belgia on päättänyt antaa kapasiteettimarkkinayksiköille, joilla ei ole yksilöllistä suunnitteluvaihteluväliä (kysyntäjouston tarjoajat ja aggregaattorit kuuluvat yleensä tähän luokkaan), mahdollisuuden korvata takaisinmaksuvelvoitteesta yksi toteutushinta ilmoittamallaan markkinahinnalla (eli lyhytaikaisilla marginaalikustannuksilla) aina, kun tämä on korkeampi kuin yksi toteutushinta. Toisin sanoen näihin kapasiteettimarkkinayksiköihin, joilla ei ole yksilöllistä suunnitteluvaihteluväliä (ja jotka siten ovat kysynnänohjauspalvelujen tarjoajia), sovelletaan

takaisinmaksuvelvoitetta vain, jos viitehinta on korkeampi kuin niiden ilmoitettu markkinahinta, joka vastaa hintaa, jonka ylittävällä hinnalla nämä kapasiteetin tarjoajat ovat ilmoittaneet toimittavansa energiaa energiamarkkinoilla. Jos siis yhden toteutushinnan kalibrointi johtaisi näiden kapasiteettimarkkinayksiköiden aktivoitinkustannukset alittavaan hintaan, kapasiteettimarkkinayksiköiden ei tarvitse maksaa takaisin tuloja, joita ei ole saatu energiamarkkinoilta (jos viitehinta ylittäisi toteutushinnan mutta olisi pienempi kuin ilmoitettu markkinahinta). Tämä toimenpide otettiin käyttöön julkisen kuulemismenettelyn jälkeen, jotta voidaan lieventää kysynnänohjauspalvelujen tarjoajien ja muiden osapuolten huolta siitä, että niiden osallistuminen olisi muussa tapauksessa vaikeampaa, koska ne saattaisivat joutua suorittamaan takaisinmaksuja, vaikka ne eivät olisi saaneet tuloja. Belgian mukaan sillä varmistetaan myös avoimuus eri teknologioille ja rajoitetaan samalla satunnaisia windfall-voittoja. Viranomaisten mukaan tällä suunnittelun osatekijällä on erityisesti tarkoitus helpottaa nimenomaan kysyntäjouoston ja muiden teknologioiden, joiden lyhytaikaiset marginaalikustannukset ovat korkeammat, osallistumista kapasiteettikorvausmekanismiin.

- (157) Lisäksi kapasiteettimarkkinayksiköt, joilla ei ole yksilöllistä suunnitteluelvoitetta, voivat päättää ilmoittaa useita vuorokausimarkkinahintoja ilmoitetuksi markkinahinnaksi. Tämä koskee erityisesti aggregaattoreita, joilla voi olla marginaalihinnoiltaan vaihtelevista kapasiteettimarkkinayksiköistä koostuva salkku, ja se heijastaa niiden todellista kustannuskäyrää. Tämän tarkoituksena on välttää takaisinmaksuvelvoitteen soveltaminen energiaan, jota ei ole myyty markkinoilla ja josta ei ole saatu tuloja.

2.7.3 Takaisinmaksut

2.7.3.1 Kuvaus

- (158) Jos sähkön hinta vuorokausitukku-markkinoilla ylittää ennalta määritellyn tason eli toteutushinnan, kapasiteetin tarjoajan on maksettava Elialle takaisin viitehinnan ja toteutushinnan välinen erotus, joka lasketaan hankittujen kapasiteettimäärien perusteella. Näin ollen pelkän energian markkinoilla toimivan kapasiteetin tarjoajan tuloja rajoitetaan toteutushintaan, mutta vastineeksi kapasiteetin tarjoajille taataan kiinteä ja varma kapasiteettikorvaus.
- (159) Kapasiteetin tarjoajaan sovelletaan takaisinmaksuvelvoitetta riippumatta siitä, myykö se sähköä korkeilla hinnoilla kyseisen selvitysjakson aikana.
- (160) On tärkeää lisätä, että luotettavuusoptio on suunniteltu siten, että tuotanto-omaisuuden etukäteen asianmukaisesti ilmoitetut suunnitellut ja suunnittelemattomat käyttökätköt vapautetaan tästä takaisinmaksuvelvoitteesta siinä määrin kuin kapasiteetti ei ole käytettävissä. Takaisinmaksuvelvoitteen tavoitteena on välttää satunnaiset windfall-voitot korvaamalla energiamarkkinoilta saadut ennakoimattomat tulot. Käyttökätköjen (sekä suunniteltujen että suunnittelemattomien kätköjen) tapauksessa energiaa ei kuitenkaan toimiteta. Näin ollen (asianmukaisesti ilmoitettujen) käyttökätköjen tapauksessa kapasiteetin tarjoajan on mahdotonta saada korkeista hintapiikeistä aiheutuvia korkeampia energiatuloja, joten takaisinmaksuvelvoitetta ei pitäisi soveltaa näissä tilanteissa.
- (161) Kysyntäjousto-yksiköihin ja muuhun kapasiteettiin, johon ei sovelleta päivittäistä suunnitelmaa koskevaa velvoitetta, sovelletaan takaisinmaksuvelvoitetta, jos viitehinta ylittää niiden ilmoitetun markkinahinnan (ks. johdanto-osan 156 kappale).
- (162) Belgian viranomaiset sitoutuivat toteuttamaan teknisen ja taloudellisen analyysin, jossa tarkastellaan huutokauppojen tarjouksia ja tuloksia kiinnittäen erityistä huomiota takaisinmaksuvelvoitteen vaikutukseen. Analyysi tehdään kahden vuoden välein alkaen ensimmäisestä, keväällä 2022 järjestettävästä huutokaupasta. Analyysin tuloksista järjestetään julkinen kuuleminen.

2.7.3.2 Tappionpysäytysmekanismit

- (163) Belgia ottaa käyttöön myös tappionpysäytysmekanismiin, joka koskee sekä (luotettavuusoptioihin liittyvää) takaisinmaksuvelvoitetta että epäkäytettävyydestä aiheutuvia seuraamuksia, joita sovelletaan kumulatiivisesti (ks. 2.8.4 jakso).
- (164) Tällainen tappionpysäytysmekanismi merkitsee sitä, että kapasiteetin tarjoajan ei kapasiteettikorvausmekanismeissa koskaan tarvitse maksaa takaisin määrää, joka on suurempi kuin sen vuotuisen kapasiteettikorvauksen arvo. Toisin sanoen: jos sopimuksen arvo alenee nolnaan, maksuvelvollisuutta ei ole (sen paremmin luotettavuusoptioiden kuin käytettävyyssopimusten osalta). Tämä periaate muodostaa kapasiteetin tarjoajalle hyödyllisen riskiä rajoittavan tekijän, joka mahdollistaa nollatarjoukset, jos energiamarkkinoiden "missing money" -ongelma alenee nolnaan.

Ilman tällaista tappionpysäytysmekanismia kapasiteetin tarjoajaan saatettaisiin sitä vastoin soveltaa takaisinmaksuvelvoitetta ja/tai seuraamusta, vaikka se ei kärsisi "missing money" -ongelmasta ja kapasiteettisopimuksen arvo olisi 0 euroa. Tämän riskin kattamiseksi kapasiteetin tarjoaja ei koskaan tarjoaisi kapasiteettia hintaan 0 euroa/MW/vuosi (vaikka sillä ei olisi "missing money" -ongelmaa), ellei tätä tappionpysäytysmekanismia oteta käyttöön.

2.8 Käytettävyyden seuranta, testaus ja seuraamukset

2.8.1 Toimitusta edeltävä valvonta

- (165) Toimitusta edeltävänä ajanjaksona (eli sen jälkeen, kun kapasiteettimarkkinayksikkö on valittu huutokaupassa mutta ennen toimitusjakson alkua) valittuihin kapasiteetin tarjoajiin sovelletaan tiettyjä vaatimuksia sen varmistamiseksi, että niiden sovittu kapasiteetti on saatavilla toimituskauden alussa, ja toimitusvarmuuden edistämiseksi. Niiden tarkoituksena on erityisesti vähentää keinotelluriskiiä ja kattaa uusiin investointeihin liittyvä epävarmuus (esimerkiksi rakennustöiden viivästyminen).
- (166) Ehdollinen rahavakuus on tarpeen sen varmistamiseksi, että kaikki kapasiteettisopimuksesta ja/tai kapasiteettikorvausmekanismin toimintaa koskevien sääntöjen markkinasäännöistä johtuvat, toimitusta edeltävään valvontaan liittyvät velvoitteet täytetään vaaditulla tavalla ja täsmällisesti (ks. johdanto-osan 108 kappale). Jos kapasiteetin tarjoajan velvoitteita ei noudateta toimitusta edeltävänä ajanjaksona, rahavakuus voidaan pidättää.
- (167) Olemassa oleville kapasiteettimarkkinayksiköille järjestetään toimitusta edeltävät käytettävyydestit, joissa sovelletaan seuraamuksia, jos vaatimukset eivät täyty. Lisäksi uusille, virtuaalisille kapasiteettimarkkinayksiköille on asetettu lisävelvoitteita ja valvontavaatimuksia V-4-huutokaupan ja toimitusjakson välillä. Näiden uusien kapasiteettien toimitusta edeltävä valvonta perustuu kapasiteetin tarjoajan toimitettavaan yksityiskohtaiseen hankesuunnitelmaan. Jos kapasiteetin tarjoaja ei saavuta hankkeen suunnittelussa asetettuja välitavoitteita ja tämä johtaa jäännösviiveeseen, sovelletaan seuraamuksia, kuten taloudellisia seuraamuksia (jotka rahavakuus kattaa) tai joissakin tapauksissa alun perin sovittu kapasiteetti (ja siten kapasiteettikorvauksen) vähentämistä ja/tai kapasiteettisopimuksen keston lyhentämistä (ja siten niiden vuosien määrän vähentämistä, joiden aikana kapasiteettikorvausta saadaan).

2.8.2 Käytettävyyden seuranta

- (168) Belgian siirtoverkonhaltija varmistaa, että kaikki kapasiteettimarkkinayksiköt, joista on tehty sopimus, ovat käytettävissä (alennus huomioon ottaen) toimitusvarmuuden tavoitetason saavuttamiseksi. Koska kapasiteettikorvausmekanismin päätavoitteena on varmistaa riittävä kapasiteetti järjestelmässä, käytettävyyttä seurataan toimitusvarmuuden kannalta merkittävänä ajankohtina. Tässä yhteydessä on määritelty käytettävyyden seurannan käynnistymiskriteeri, jäljempänä 'AMT-kriteeri' (Availability Monitoring Trigger), jonka avulla tunnistetaan riittävyyden kannalta merkitykselliset ajankohdat ja jonka toteutumisen aikana siirtoverkonhaltija seuraa kapasiteettimarkkinayksiköiden käytettävyyttä.
- (169) AMT-kriteeri perustuu vuorokausimarkkinahintaan. Vuorokausimarkkinahinnan valinnan perusteet ovat samat kuin takaisinmaksuvelvoitteen kohdalla, kuten 2.7.2 jaksossa on selostettu. Siirtoverkonhaltija voi AMT-ajankohtina (eli silloin, kun vuorokausimarkkinahinta ylittää AMT-kriteerin) tarkistaa, kykeneekö hankittu kapasiteetti todella vastaamaan vuorokausimarkkinoiden signaaliin. Jos kapasiteetti ei täytä velvoitteen piiriin kuuluvaa kapasiteettia ⁽⁷⁴⁾ (kapasiteettisopimuksen ehtojen ja toimintasääntöjen perusteella), siitä velvoitteen osasta, joka ei ollut käytettävissä, voidaan määrätä seuraamuksia, paitsi jos kapasiteettimarkkinayksikkö voi kattaa velvoitteen piiriin kuuluvan kapasiteetin ja käytettävissä olevan kapasiteetin välisen positiivisen eron ⁽⁷⁵⁾ kapasiteettikorvausmekanismin jälkimarkkinoiden avulla (ks. 2.9 jakso). Myymällä velvoitteita jälkimarkkinoilla kapasiteetin tarjoaja voi tehokkaasti vähentää velvoitteen piiriin kuuluvaa kapasiteettia välttääkseen velvoitteen piiriin kuuluvan kapasiteetin ja käytettävissä olevan kapasiteetin välisen eron ja siten seuraamukset.
- (170) Velvoitteen piiriin kuuluvan kapasiteetin laskennassa erotetaan toisistaan energiamäärältään rajalliset ja muut kuin energiamäärältään rajalliset laitokset, koska ne vaikuttavat toimitusvarmuuteen eri tavoin. Energiamäärältään rajallinen laitos (kuten akut tai kysyntäjousto) voi olla käytettävissä vain tietyn määrän peräkkäisiä tunteja, kun taas muilla kuin energiamäärältään rajallisilla laitoksilla tällaisia rajoitteita ei ole.

⁽⁷⁴⁾ Määrä, jonka kapasiteettimarkkinayksikkö on velvollinen asettamaan saataville käytettävyydestien ja käytettävyyden seurannan aikana.

⁽⁷⁵⁾ Kapasiteettimarkkinayksikön kapasiteetti, joka on tosiasiallisesti käytettävissä käytettävyyden seurantamekanismin tai käytettävyydestien aikana.

- (171) Muiden kuin energiamäärältään rajallisten laitosten (kuten lämpövoimaloiden ja tuulivoimapuistojen) osalta AMT-ajanjakson kesto (tuntimääränä ilmaistuna) ei vaikuta käytettävissä olevaan kapasiteettiin. Näiden laitosten olisi pystyttävä tuottamaan keskimäärin vähintään alentamaton kapasiteettinsa. Näin ollen veloitteen piiriin kuuluva kapasiteetti on kapasiteettisopimuksen voimassaoloajan jokaisen AMT-tunnin aikana sama kuin esivalintavaiheessa määritetty laitoksen alennettu kapasiteetti.
- (172) Koska energiamäärältään rajalliset laitokset (esimerkiksi akut ja kysyntäjousto) voivat olla käytettävissä vain tietyn määrän peräkkäisiä tunteja, esivalintavaiheessa nämä kapasiteettimarkkinayksiköt voivat valita tietyn palvelutasosopimuksen. Sen vuoksi niiden veloitteen piiriin kuuluva kapasiteetti on yhtä suuri kuin niiden alentamaton kapasiteetti niiden energiarajoitteiden tunteina. Veloitteen piiriin kuuluva kapasiteetti on 0 megawattia minkä tahansa muun AMT-tunnin aikana samana päivänä. Kapasiteettimarkkinayksiköllä säilyy vapaus määrittellä laitoksensa ajojärjestys minä tahansa AMT-ajankohtana valitsemiensa AMT-tuntien aikana, kunhan se on toimittanut vähintään palvelutasosopimuksensa mukaisen määrän vuorokauden kaikkien AMT-tuntien aikana.
- (173) Sellaisten kapasiteetin tarjoajien, joihin sovelletaan päivittäistä suunnitelmaa koskevaa veloitetta energiamarkkinoilla, kunakin AMT-tuntina käytettävissä olevan kapasiteetin oletetaan olevan käytettävissä oleva enimmäisteho (Pmax) ⁽⁷⁶⁾.
- (174) Toisaalta kapasiteetin tarjoajien, joilla ei ole tällaista suunnitteluvloitetta, tosiasiallinen käytettävyys on vähemmän näkyvä. Näin ollen näiden jälkimmäisten kapasiteetin tarjoajien on aina ilmoitettava ennen vuorokausimarkkinoiden sulkeutumista vuorokausimarkkinahinta, jonka ylittyessä ne toimittaisivat kapasiteettimarkkinayksikön kanssa energiaa markkinoille vähintään veloitteen piiriin kuuluvan kapasiteetin mukaisesti ja joka voi olla suurempi kuin AMT-hinta. Jos markkinat selvitetään alle tämän hinnan, yksikön oletetaan olevan käytettävissä (toimittamatta energiaa) ilmoituksen mukaisesti. Jos markkinat selvitetään ilmoitetun vuorokausimarkkinahinnan ylittävällä hinnalla, siirtoverkonhaltija todentaa energian toimittamisen. Näin ollen valvonta ei edellytä energian toimittamista kaikkina AMT-ajankohtina, vaan ainoastaan siinä tapauksessa, että markkinaolosuhteet (eli ilmoitettu vuorokausimarkkinahinta) ovat kapasiteettimarkkinayksikön kannalta suotuisat.
- (175) Vaihtoehtoisesti kapasiteetin tarjoaja, jolla ei ole suunnitteluvloitetta, voi ilmoittaa myös muita hintoja ilmoittaakseen muilla markkinoilla (päivänsäisillä markkinoilla tai tasehallintamarkkinoilla) ja/ tai pienemmillä määrillä tapahtuvat toimitukset. Tämän on tarkoitus heijastaa markkinoiden toimintaa, koska osa energiasta voidaan myydä lähempänä reaaliaikaa. Siirtoverkonhaltija seuraa käytettävyyttä energian toimitusajankohtaa vastaavan hinnan perusteella. Jos ilmoitettua hintaa tai ilmoitettuja hintoja ei koskaan ylitetä sen tai niiden omilla markkinoilla, laitos ei ole riittävän näkyvä markkinoilla, minkä vuoksi se on alttiimpi testaukselle. Siirtoverkonhaltijalla on kapasiteettikorvausmekanismin toimintaa koskevien sääntöjen mukaan oikeus pyytää tietty määrä testejä toimitusjakson aikana (ks. 2.8.3 jakso).
- (176) Belgian mukaan kapasiteetin tarjoajalla on kaksi pääkannustinta ilmoittaa kapasiteettimarkkinayksiköidensä oikeat hinnat takaisinmaksuveloitteen ja käytettävyyden seurannan osalta:
- Kapasiteettimarkkinayksikön onnistunut ajojärjestyksen suunnittelu ilmoitetun hinnan perusteella lisää yksikön kykyä reagoida markkinoihin. Kuten edellä on todettu, tämä vähentää käytettävyydestien mahdollisuutta. Näihin testeihin liittyvistä kustannuksista vastaa kapasiteetin tarjoaja (ks. johdanto-osan 181 kappale), ja tämä muodostaa kannustimen osoittaa käytettävyys ilmoitettujen hintojen mekanismin avulla.
 - Takaisinmaksuveloitteen piiriin kuuluvien AMT-tuntien aikana kapasiteettimarkkinayksikön ajojärjestyksen suunnittelu tarkastetaan kapasiteetin tarjoajan ilmoittamien hintojen mukaisesti. Siirtoverkonhaltijan olisi toisin sanoen voitava mitata ilmoitettu toimitettava määrä sekä säilytettävä marginaali. Esimerkiksi jos kapasiteettimarkkinayksikkö on ilmoittanut, että se ajaisi markkinahintojensa perusteella energiaa 90 prosenttia sovitusta kapasiteetista, olisi mitattava 90 prosentin toimitus sekä 10 prosentin marginaali suhteessa tekniseen rajaun. Jos energian toimitusta tai ilmoitettua marginaalia ei noudateta, määrätään käytettävyydestä johtuvia seuraamuksia. Näin vältetään virheelliset hintailmoitukset takaisinmaksuveloitteen kiertämiseksi. Takaisinmaksuveloitteen piiriin kuuluvien AMT-tuntien ulkopuolella tällaisia tarkastuksia ei tehdä, koska kapasiteetin tarjoajan ei ole mahdollista saada tällaista hyötyä.

⁽⁷⁶⁾ Enimmäisteho (megawatteina), joka toimituspaikassa voidaan syöttää Elia verkkoon (tai ottaa siitä pois) tietyn neljännestantun aikana ottaen huomioon kaikki tekniset, toiminnalliset, meteorologiset tai muut rajoitukset, jotka ovat tiedossa ilmoitettaessa Elialle päivittäisestä suunnitelmasta, ottamatta huomioon toimituspaikan osallistumista tasepalvelujen tarjoamiseen.

2.8.3 Testaus

- (177) Elia voi tarkistaa kapasiteettimarkkinayksikön käytettävyyden ennalta ilmoittamattomien käytettävyydestien avulla. Elia ilmoittaa tällaisista testeistä kapasiteetin tarjoajalle viimeistään käytettävyydestiä edeltävänä päivänä klo 15.00 ja 15.30 välisenä aikana Keski-Euroopan aikaa eli samana ajankohtana, jolloin AMT-tunnit ilmoitetaan.
- (178) Elia voi tehdä kapasiteettimarkkinayksikölle enintään kolme onnistunutta testiä talvikauden aikana ja yhden onnistuneen testin talvikauden ulkopuolella. Lisäksi Elia pidättää oikeuden tehdä enintään yhden onnistuneen testin palvelutasosopimuksen (jos sellainen on olemassa) koko keston aikana. Elia ei tee käytettävyydestejä ajanjaksona, jolloin sillä on etukäteen tietoa kyseisen kapasiteettimarkkinayksikön suunnitellusta epäkäytettävyydestä, sen kapasiteetin (osan) osalta, joka ei ole käytettävissä (eli veloitteen piiriin kuuluva kapasiteetti rajoittuu siihen, minkä tiedetään olevan käytettävissä).
- (179) Elia valitsee testattavat kapasiteettimarkkinayksiköt sisäisellä menettelyllä, jota ei julkisteta. Elian menettely perustuu kuitenkin muun muassa seuraaviin kriteereihin:
- kapasiteettimarkkinayksikön todistettu käytettävyys suhteessa kaikkiin muihin kapasiteettiyksiköihin, joilla on nykyistä toimitusjaksoa koskeva kapasiteettisopimus;
 - kapasiteettimarkkinayksikön aiemmat hylätyt käytettävyydestit;
 - puuttuva kapasiteetti käytettävyyden seurannan aikana;
 - kapasiteettimarkkinayksikön tuotosten ja ilmoitettujen markkinahintojen vastaavuus.
- (180) Kun Elia ilmoittaa kapasiteetin tarjoajalle käytettävyydestistä ja sen odotetusta kestosta (koko palvelutasosopimuksen kesto tai yksi neljännestunti), ilmoituksen on sisällettävä myös testin alkamis- ja päättymisaika. Kyseisenä aikana kapasiteetin tarjoaja voi järjestää energiantoimituksen sille parhaiten sopivalla tavalla.
- (181) Tämän ajanjakson aikana puuttuvasta kapasiteetista voidaan määrätä käytettävyysseraamus. Kapasiteetin tarjoaja vastaa käytettävyydestien kustannuksista.

2.8.4 Seuraamukset

- (182) Puuttuvasta kapasiteetista eli veloitteen piiriin kuuluvan kapasiteetin ja käytettävissä olevan kapasiteetin välisestä positiivisesta erotuksesta AMT-tuntien aikana voidaan määrätä käytettävyysseraamus.
- (183) Kapasiteetin tarjoajan yhdestä kapasiteettimarkkinayksiköstä yhden toimitusjakson aikana ensimarkkinaveloitteen alaisesta puuttuvasta kapasiteetista tai jälkimarkkinoilla toteutettavasta transaktiosta, jonka kesto kattaa vähintään yhden kokonaisen toimitusjakson, saamien käytettävyysseraamusten kokonaismäärä on rajoitettu toimitusjaksoa koskevissa huutokaupoissa valittuihin tarjoushintoihin kerrottuna huutokaupoissa hankitulla kapasiteetilla.
- (184) Kapasiteetin tarjoajan yhdestä kapasiteettimarkkinayksiköstä yhden kuukauden aikana ensimarkkinaveloitteen alaisesta puuttuvasta kapasiteetista tai jälkimarkkinoilla toteutettavasta transaktiosta, jonka kesto kattaa vähintään yhden kokonaisen toimitusjakson, saamien käytettävyysseraamusten kokonaismäärä on rajoitettu 20 prosenttiin toimitusjaksoa koskevissa huutokaupoissa valituista tarjoushinnoista kerrottuna huutokaupoissa hankitulla kapasiteetilla.
- (185) Jos todetaan, että puuttuvan kapasiteetin määrä on yli 20 prosenttia veloitteen piiriin kuuluvasta kapasiteetista kolmena erillisenä AMT-ajankohtana ja/tai saman kapasiteettimarkkinayksikön kolmen käytettävyydestien aikana, Elia tarkistaa kyseisen kapasiteettimarkkinayksikön kapasiteettikorvausta alaspäin suhteessa kyseisenä ajanjaksona todettuun enimmäiskapasiteettiin. Kapasiteetin tarjoajalla säilyy kuitenkin käytettävyysseravoite, ja se on edelleen velvollinen maksamaan kyseisestä kapasiteettimarkkinayksiköstä mahdollisia käytettävyysseraamuksia alkuperäisen kapasiteettisopimuksen mukaisesti. Sopimuksen kokonaisarvo ei muutu. Alkuperäinen kapasiteettikorvaus palautetaan, kun kapasiteettimarkkinayksikkö on onnistuneesti toimittanut ensisijaisessa sopimuksessa sovittua kapasiteettia ja palvelutasosopimusta vastaavan veloitteen piiriin kuuluvan kapasiteettinsa kolmen peräkkäisen AMT-ajankohdan tai käytettävyydestien aikana.
- (186) Jos kapasiteettimarkkinayksikön kapasiteettikorvausta on tarkistettu alaspäin kahden peräkkäisen toimitusjakson aikana eikä kapasiteettimarkkinayksikkö ole onnistunut palauttamaan kapasiteettikorvausta entiselle tasolle 12 viikon kuluessa kustakin tarkistuksesta, kapasiteettiyksikkö menettää mahdollisuuden alkuperäisen kapasiteettikorvauksen palauttamiseen. Lisäksi kaikki kapasiteettisopimukset, jotka koskevat tämän lausekkeen soveltamisen jälkeen ensimmäisen tulevan V-1-huutokaupan toimitusjaksosta alkavia toimitusjaksoja, sanotaan irti.

2.9 Jälkimarkkinat

- (187) Belgia perustaa jälkimarkkinat tarjotakseen kapasiteetin tarjoajille mekanismin, jolla ne voivat parantaa riskienhallintaansa kapasiteettikorvausmekanismin puitteissa. Jos kapasiteetin tarjoajan käytettävyyks on odotettua alhaisempi (markkinasääntöjen mukaisesti laskettua velvoitteen piiriin kuuluvaa kapasiteettia alhaisempi), se voi kattaa sopimusperusteisen velvoitteen piiriin kuuluvan kapasiteetin ja käytettävissä olevan kapasiteetin välisen positiivisen eron jälkimarkkinoilla ilman, että sille määrätään mitään käytettävyydestä johtuvia seuraamuksia. Jälkimarkkinoilla toteutettavissa liiketoimissa tapahtuu velvoitteiden, mukaan lukien alkuperäisen velvoitteen toteutushinta, täysimääräinen siirto.
- (188) Jälkimarkkinat otetaan käyttöön viimeistään vuotta ennen ensimmäisen toimitusjakson alkua. Jälkimarkkinamekanismin toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt on kuvattu kapasiteettikorvausmekanismin toimintaa koskevilla säännöillä.

2.10 Rajat ylittävän kapasiteetin osallistuminen

- (189) Belgia sallii ulkomaisen kapasiteetin, joka sijaitsee jäsenvaltiossa, jolla on suora verkkoliitäntä Belgiaan, osallistumisen ensimmäisestä toimituksesta alkaen. Tätä koskevat säännöt on vahvistettu kuninkaallisella asetuksella ⁽⁷⁷⁾. Belgian mukaan rajat ylittävää osallistumista ei ole voitu järjestää ensimmäisestä V-4-huutokaupasta lähtien, koska sähköasetuksen 26 artiklan 11 kohdassa mainitut menetelmät, yhteiset säännöt ja ehdot hyväksyttiin vasta joulukuussa 2020 ⁽⁷⁸⁾ ja koska siirtoverkonhaltijat eivät ole vielä kyenneet tekemään tarvittavia sopimuksia. Belgian viranomaisten mukaan tämä toteutetaan mahdollisimman pian. Tällä välin V-1-huutokauppaan on varattu määrä, jolla varmistetaan, että rajat ylittävä kapasiteetti voi osallistua ensimmäisestä toimitusvuodesta eli vuodesta 2025 alkaen.
- (190) Kaikki teknologiat voivat osallistua. Ulkomainen kapasiteetti jaetaan kahteen tyyppiin: suoraan ja välilliseen ulkomaiseen kapasiteettiin.

2.10.1 Välillisen ulkomaisen kapasiteetin osallistuminen

- (191) Välillinen ulkomainen kapasiteetti on naapurijäsenvaltioissa sijaitsevaa kapasiteettia. Kullekin naapurijäsenvaltiolle järjestetään huutokauppaa edeltävä huutokauppa. Koska rajayhdysjohtojen kapasiteetti on rajallinen, edeltävän huutokaupan tarkoituksena on varmistaa tehokas esivalinta, sillä se on päähuutokaupan edellytys. Kukin edeltävä huutokauppa aloitetaan viimeistään 1 päivänä kesäkuuta, ja siirtoverkonhaltija järjestää sen sähkölain 7-undecies §:n 6 momentissa tarkoitetun ministerin antaman määräyksen ja naapurijäsenvaltion täsmennysten mukaisesti. Ministeri voi määräyksessään tarvittaessa päättää, että naapurijäsenvaltion kanssa ei järjestetä huutokauppaa edeltävää huutokauppaa. Edeltävän huutokaupan parametrit ovat samat kuin vastaavan päähuutokaupan parametrit. Kunkin naapurijäsenvaltion viitehinnan on kuitenkin vastattava hintaa, jonka välillisen ulkomaisen kapasiteetin tarjoaja olisi saanut epäsuoran ulkomaisen kapasiteetin tarjoajan nimittämän nimitetyn sähkömarkkinaoperaattorin ⁽⁷⁹⁾ hallinnoimilla sähkömarkkinoilla.
- (192) Siirtoverkonhaltija vahvistaa vuosittain kunkin naapurijäsenvaltion ulkomaisen kapasiteetin osallistumiseen käytettävissä olevan ulkomaisen enimmäiskapasiteetin 26 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuun alueellisen koordinaatikeskuksen suositukseen perustuen sähköasetuksen 26 artiklan 11 kohdan a alakohdassa tarkoitettua ACERin hyväksymän menetelmän mukaisesti.
- (193) Ennen sellaisten strategioiden, ehdotusten tai päätösten hyväksymistä, joilla pannaan täytäntöön sähköasetuksen 26 artikla, kunkin Belgian suoran sähköyhteyden omaavan markkina-alueen osuus määräytyy näiden alueiden osuuden mukaan simuloitujen niukkuustuntien aikana eurooppalaisen resurssien riittävyysarvioinnin tai kansallisen resurssien riittävyysarvioinnin perusteella.

⁽⁷⁷⁾ Luonnos kuninkaalliseksi asetukseksi edellytyksistä, joiden täytyessä suoran ja välillisen ulkomaisen kapasiteetin haltijat voivat osallistua esivalintamenettelyyn kapasiteettikorvausmekanismin puitteissa.

⁽⁷⁸⁾ Ks. rajat ylittävää kapasiteettimekanismeihin osallistumista koskevista teknisistä eritelmistä 22 päivänä joulukuuta 2020 tehty ACERin päätös nro 36/2020.

⁽⁷⁹⁾ Nimitetyllä sähkömarkkinaoperaattorilla tarkoitetaan tahoja, jonka toimivaltainen viranomainen on nimennyt toteuttamaan yhteenkytkettyihin vuorokausimarkkinoihin tai päivänsisäisiin markkinoihin liittyviä tehtäviä – ks. sähköasetuksen 2 artikla.

- (194) Muut rajat ylittävää osallistumista koskevat edellytykset on vahvistettu kapasiteettimekanismeihin osallistumista koskevista teknisistä eritelmistä tehdyssä ACERin päätöksessä nro 36/2020.
- (195) Jos Belgian ja toisen markkina-alueen, jolla on suora sähköyhteys Belgiaan, välille on mallinnettu nettosiirtokapasiteettiyhteys:
- a) Kunkin simuloitun niukkuustunnin osalta:
 - 1) Jos markkina-alue harjoittaa vientiä Belgiaan, sen osuus on sama kuin simuloitu markkinavaihto.
 - 2) Jos markkina-alue harjoittaa tuontia Belgiasta, sen osuus on nolla.
 - b) Markkina-alueen ulkopuolinen enimmäiskapasiteetti määritellään sen keskimääräiseksi osuudeksi simuloitujen niukkuustuntien aikana.
- (196) Jos simulaatiossa määritellään siirtoerusteinen alue, johon Belgia sisältyy:
- a) Ensin tarkistetaan Belgian simuloitujen niukkuustuntien nettotilanne:
 - 1) Jos Belgian nettotilanne on positiivinen, siirtoerusteisen alueen muiden markkina-alueiden osuus on nolla.
 - 2) Jos Belgian nettotilanne on negatiivinen, tarkistetaan muiden markkina-alueiden nettotilanne:
 - jos jonkin muun markkina-alueen nettotilanne on negatiivinen, kyseisen markkina-alueen osuus on nolla,
 - kaikkien sellaisten markkina-alueiden osalta, joiden nettotilanne on positiivinen, lasketaan nettotilanteiden painotettu keskiarvo markkina-alueiden välillä, jotta saavutetaan Belgian nettotilanteen taso.
 - b) Markkina-alueen ulkopuolinen enimmäiskapasiteetti määritellään sen keskimääräiseksi osuudeksi simuloitujen niukkuustuntien aikana.
- (197) Välillisen ulkomaisen kapasiteetin, joka haluaa tehdä tarjouksen varsinaista huutokauppaa edeltävässä huutokaupassa, on toimitettava siirtoverkonhaltijalle tiedot tarjottavasta kapasiteetin määrästä, johon on sovellettu alennuskerrointa, tarjotusta hinnasta ja kyseisen kapasiteetin hiilidioksidipäästöistä.
- (198) Välillinen ulkomainen kapasiteetti, jonka tarjous valitaan edeltävän huutokaupan päättyessä, toimittaa esivalintatiedoston. Naapurimaan siirtoverkonhaltija arvioi esivalintatiedoston yhteistyössä Elian kanssa sähköasetuksen 26 artiklan 11 kohdan f alakohdassa tarkoitetuilla menetelmillä annettujen sääntöjen ja soveltuvien osien siirtoverkonhaltijoiden välisen sopimuksen mukaisesti.
- 2.10.2 *Sellaisen suoran ulkomaisen kapasiteetin osallistuminen, joka sijaitsee naapurijäsenvaltiossa, jolla on suora yhteys Belgian verkkoon ja joka on kytketty irti naapurijäsenvaltioiden verkosta*
- (199) Belgian viranomaisten mukaan suora ulkomainen kapasiteetti on kapasiteettia, joka sijaitsee naapurijäsenvaltiossa, mutta jolla on suora ja yksinomainen yhteys Belgian verkkoon ja joka on kytketty irti kyseisen naapurijäsenvaltion verkosta.
- (200) Kapasiteetin on myös sijaittava naapurijäsenvaltiossa, jonka kanssa Belgia on tehnyt sopimuksen suoran ulkomaisen kapasiteetin osallistumisesta kapasiteettikorvausmekanismiin. Näin varmistetaan, että
- (a) suoran ulkomaisen kapasiteetin osallistuminen edellyttää sen naapurijäsenvaltion, jossa kapasiteetti sijaitsee, antamaa vakuutusta siitä, että kyseinen kapasiteetti täyttää tietyt sopimuksessa asetetut tekniset, organisatoriset ja taloudelliset vaatimukset ja että kaikki kyseistä kapasiteettia koskevat tarvittavat luvat on myönnetty säännöllisesti ja ehdoitta tai ne myönnetään kohtuullisen ajan kuluessa;

(b) suoran ulkomaisen kapasiteetin osallistuminen edellyttää sen naapurijäsenvaltion, jossa kapasiteetti sijaitsee, antamaa vakuutusta siitä, että osallistuminen ei aiheuta vakavia toimitusvarmuuteen liittyviä ongelmia naapurijäsenvaltiossa eikä vie siltä siirtorajoitusongelmien asianmukaiseksi ratkaisemiseksi tarvittavaa infrastruktuuria.

(201) Belgia toteutti lokakuun ja joulukuun 2019 välisenä aikana sähköasetuksen 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti kuulemisen naapurijäsenvaltioiden kanssa.

2.10.3 Pullonkaulatulot

(202) Rajat ylittävien osallistumisoikeuksien (ulkomaisten kapasiteetin tarjoajien oikeudet osallistua Belgian kapasiteettikorvausmekanismiin) jakamisesta saatavien tulojen jakoa säännellään kattavasti sähköasetuksen 26 artiklan 9 kohdassa.

(203) Belgia ilmoitti, että pullonkaulatulot käytetään sähköasetuksen 19 artiklan 2 kohdan mukaisiin tarkoituksiin mainitun asetuksen 26 artiklan 9 kohdan mukaisesti.

(204) Belgia vahvisti noudattavansa ACERin päätöstä nro 36/2020, jossa muun muassa vahvistetaan menetelmä, jolla ulkopuolisen kapasiteetin jakamisesta saatavat tulot jaetaan.

2.11 Kumuloituminen

(205) Kumulatiiviseen tukeen liittyvistä tukikelpoisuusvaatimuksista ja osallistumista koskevasta vähimmäiskynnysarvosta annetun kuninkaallisen asetuksen 3 artiklan mukaan toimintatukea jo saava kapasiteetti suljetaan pois esivalintavaiheesta. Tällaista tukea saavat kapasiteetit voivat osallistua esivalintavaiheeseen edellyttäen, että ne luopuvat tuesta, jos niiden kanssa tehdään kapasiteettimekanismisopimus. Energiaministeriö julkaisee lomakkeen, jolla tämä luopumissitoumus vahvistetaan. Lisäksi kapasiteetit sitoutuvat esivalintavaihetta koskevaa hakemusta jättäessään olemaan hakematta muuta toimintatukea aikana, jolloin niillä on kapasiteettisopimus.

2.12 Määrärahat ja rahoitusmekanismi

2.12.1 Määrärahat

(206) Toimenpiteen tarkat kustannukset määritetään huutokaupoissa. Belgian viranomaisten toimittaman viimeisimmän kustannusarvion mukaan, jonka Belgian viranomaisten valtuuttama konsulttiyritys Haulogy teki tammikuussa 2021, toimenpiteen kokonaiskustannukset voidaan arvioida 238–253 miljoonaksi euroksi vuodessa.

2.12.2 Toimenpiteen rahoitus

(207) Belgian parlamentti hyväksyi 16 päivänä heinäkuuta 2020 päätöslauselman⁽⁸⁰⁾, jossa todetaan, että Elia rahoittaa kapasiteettikorvausmekanismin kustannukset verkkotariffeilla ”julkisen palvelun velvoitteen” perusteella.

(208) Belgian viranomaisten mukaan kapasiteettikorvausmekanismi rahoitetaan tuensaajalle määrättyjen veronluonteisten maksujen tai verojen avulla. Sähkölain 12 §:n 1 momentin mukaan infrastruktuurin ja sähköjärjestelmien liitännöihin ja käyttöön sekä soveltuvin osin verkonhaltijan lisäpalveluihin sovelletaan siirtoverkon ja siirtotoiminnon sisältävien verkkojen hallinnoinnista perittäviä tariffeja. Lisäksi sähkölain 12 §:n 13 momentin mukaan verkonhaltijan on mahdollisimman pian ilmoitettava verkon käyttäjille tariffit, joita sen on sovellettava, ja asetettava ne kaikkien sitä pyytävien henkilöiden saataville.

⁽⁸⁰⁾ <https://www.dekamer.be/kvvcr/showpage.cfm?section=/none&leftmenu=no&language=fr&cfm=/site/wwwcfm/flwb/flwbn.cfm?lang=F&legislat=55&dossierID=1220>

- (209) Sähkölain 12 §:n 5 momentin 11 kohdan mukaan tässä laissa säädettyjen julkisen palvelun tehtävien nettokustannukset on otettava huomioon tariffeissa läpinäkyvällä ja syrjimättömällä tavalla sovellettavien lakien ja asetusten mukaisesti.
- (210) CREG:n 28 päivänä kesäkuuta 2018 sähkölain 12 §:n perusteella verkkotariffien määrittämisestä vuosiksi 2020–2023 antaman asetuksen ⁽⁸¹⁾ 4 §:n 2 momentin mukaan verkkotariffit ovat ne hinnat, jotka verkon käyttäjien on maksettava verkonhaltijalle. Saman asetuksen 4 §:n 7 momentin mukaan yleisessä tariffirakenteessa erotetaan toisistaan siirtotariffit, jotka kattavat verkonhaltijan kokonaistulot, sekä julkisen palvelun velvoitteita koskevat tariffit. Asetuksen 6 §:ssä säädetään, että julkisen palvelun velvoitteiden tariffeilla korvataan julkisen palvelun velvoitteista aiheutuvat nettokustannukset, mukaan lukien hallinnointikustannukset ja rahoituskulut, jotka on määrätty verkonhaltijalle ja joiden osalta laissa, asetuksessa tai määräyksessä tai niiden täytäntöönpanoasetuksissa ei ole säädetty erityisestä korvausmekanismista ylikuormitus- tai muun maksun muodossa vastikkeena järjestelmän toiminnasta.
- (211) Tämän perusteella siirtoverkonhaltija toimittaa vuosittain CREG:lle hyväksyttäväksi ehdotuksen julkisen palvelun velvoitetta koskevasta tariffista ja liittää siihen talousarvion, joka sisältää ennusteen kapasiteettikorvausmekanismin kaikista kustannuksista (kapasiteettikorvaukset, siirtoverkonhaltijan hallinnointi- ja kehittämiskustannukset) ja tuloista seuraavana vuonna. Julkisen palvelun velvoitetta koskevassa ehdotetussa tariffissa otetaan huomioon myös edelliseltä tilikaudelta siirretty saldo.
- (212) Siirtoverkonhaltija toimittaa vuoden lopussa CREG:lle hyväksyttäväksi tariffiraportin, jossa esitetään kuluneen vuoden todelliset kustannukset ja tulot sekä tariffin soveltamisesta saadut tulot. Tarkistettuaan tietojen paikkansapitävyyden ja siirtoverkonhaltijalle aiheutuneiden kapasiteettikorvausmekanismin hallinnointi- ja kehittämiskustannusten kohtuullisuuden CREG määrittää siirrettävän saldon.
- (213) Kaikki kapasiteettikorvausmekanismiin liittyvät tulot käytetään kattamaan julkisen palvelun velvoitteen tarffiin sisältyvät kustannukset, sanotun kuitenkin rajoittamatta sähköasetuksen 26 artiklan 9 kohdan soveltamista.
- (214) Tariffia (euroina megawattituntia kohti) sovelletaan yhdenmukaisesti kaikkiin kuluttajiin (suoraan siirtoverkkoon liitettyihin kuluttajiin tai välillisesti jakeluverkonhaltijan ja toimittajien välityksellä jakeluverkkoon liitettyihin kuluttajiin).
- (215) Erityisiä kapasiteettikorvausmekanismin rahoitusjärjestelyjä sovelletaan aikaisintaan vuonna 2022 tammikuussa 2025, kuten sähkölain 7-undecies §:n 15 momentissa säädetään.
- (216) Parlamentin päätöslauselman mukaan tariffi peritään viimeistään vuodesta 2029 alkaen huipputehon perusteella sen mukaan, onko alueella otettu käyttöön älymittarit. Tästä syystä hallitus analysoi vuoden 2023 loppuun mennessä älymittareiden odotettua käyttöönottoa.

2.13 Kesto

- (217) Belgia on pyytänyt kapasiteettikorvausmekanismin hyväksymistä pisimmäksi mahdolliseksi ajaksi eli kymmeneksi vuodeksi ⁽⁸²⁾ ensimmäisestä huutokaupasta alkaen.
- (218) Belgia on sitoutunut sisällyttämään sähkölakiin säännöksen, jonka mukaan siinä tapauksessa, että uutta kapasiteettisopimusta ei ole tehty kolmen peräkkäisen vuoden aikana sähkölain 7-undecies §:n 11 momentin mukaisesti, seuraavana vuonna kapasiteettikorvausmekanismissa ei järjestetä uusia huutokauppoja.

⁽⁸¹⁾ <https://www.creg.be/sites/default/files/assets/Publications/Decisions/Z1109-10FR.pdf>

⁽⁸²⁾ Ks. sähköasetuksen 21 artiklan 8 kohta.

2.14 Tuen läpinäkyvyys ja yritykset, jotka ovat vaikeuksissa tai joille on annettu maksamaton perintämääräys

- (219) Belgia ilmoitti noudattavansa avoimuutta koskevassa tiedonannossa ⁽⁸³⁾ esitettyjä vaatimuksia.
- (220) Belgia sitoutui keskeyttämään ilmoitetun tukiohjelman mukaisen tuen myöntämisen ja/tai maksamisen yrityksille, jotka ovat saaneet aiempaa sääntöjenvastaista ja komission päätöksellä sisämarkkinoille soveltumattomaksi todettua tukea.
- (221) Belgian mukaan tukea ei myönnetä vaikeuksissa oleville tuensaajille ⁽⁸⁴⁾.

2.15 Menettelyn aloittamisen syyt

- (222) Komissiolla oli epäilyksiä toimenpiteen tiettyjen osien soveltuvuudesta sisämarkkinoille.
- (223) Käytettävissä olleiden tietojen ja aloittamispäätöksessä kuvailtujen seikkojen perusteella komissio pyysi selvennyksiä ja kommentteja seuraavista seikoista:
- Toimenpiteen tarpeellisuus:
 - olivatko Belgian viranomaiset määrittäneet resurssien riittävyysongelman riittävästi ja arvioineet ja kvantifioineet sen asianmukaisesti.
 - Toimenpiteen tarkoituksenmukaisuus:
 - taataanko monivuotisten sopimusten saatavuutta koskevilla osallistumiskelpoisuussäännöillä yhtäläiset mahdollisuudet kaikille teknologioille, erityisesti niille, joilla on korkeat investointikustannukset ja korkeat alennuskertoimet.
 - Toimenpiteen oikeasuhteisuus:
 - onko huutokaupassa hankittava määrä oikeasuhteinen toimitusvarmuutta koskevan tavoitteen saavuttamiseksi.
 - Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kielteisten vaikutusten välttäminen:
 - onko toimenpiteellä vältetty tällaisia vaikutuksia, koska välillinen ulkomainen kapasiteetti on oikeutettu vain yhden vuoden sopimuksiin ja siihen sovelletaan välitason hintakattoa,
 - onko toimenpide ollut vähentämättä kannustimia investoida yhteenliittämiskapasiteettiin.
- (224) Komissiolla oli epäilyksiä myös sen suhteen, onko toimenpide unionin oikeuden olennaisesti toisiinsa liittyvien säännösten eli sähköasetuksen 22 ja 24 artiklan mukainen.

3. ASIANOMAISTEN OSAPUOLTEN HUOMAUTUKSET

- (225) Tässä jaksossa esitetään yhteenveto huomautuksista, joita komissio sai kuulemisjakson aikana 15 asianomaiselta osapuolelta, erityisesti energia-alalla toimivilta sidosryhmiltä sekä toimialajärjestöiltä ja kansalaisjärjestöiltä. Huomautuksia saatiin myös yhdeltä naapurimaalta ja sen siirtoverkonhaltijalta.

3.1 Toimenpiteen tarpeellisuus

- (226) Eri sidosryhmät kommentoivat kapasiteettikorvausmekanismin tarpeen osoittamista ja huutokauppojen määrän laskentaa yhdistäen toisinaan molemmat aiheet.

⁽⁸³⁾ Komission tiedonanto valtiontukisääntöjen soveltamista laajakaistaverkkojen nopean käyttöönoton yhteydessä koskevista EU:n suuntaviivoista, alueellisia valtiontukia koskevista suuntaviivoista vuosille 2014–2020, elokuville ja muille audiovisuaalisille teoksille myönnettävästä valtiontuesta, valtiontukea riskirahoitussijoitusten edistämiseksi koskevista suuntaviivoista ja valtiontukea lentoasemille ja lentoyhtiöille koskevista suuntaviivoista annettujen komission tiedonantojen muuttamisesta (EUVL C 198, 27.6.2014, s. 30).

⁽⁸⁴⁾ Sellaisina kuin ne on määritelty komission tiedonannossa *Suuntaviivat valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen* (EUVL C 249, 31.7.2014, s. 1).

- (227) Neljä asianomaista osapuolta katsoi, että tätä tarvetta ei ollut osoitettu riittävästi. Toisaalta kolme muuta osapuolta vahvisti tarpeen ja korosti mekanismin kiireellisyyttä.
- (228) Kolmen asianomaisen osapuolen mukaan EU-HiLo-skenaarion käyttö ei vaikuta asianmukaiselta resurssien riittävyysongelman tason määrittämiseksi, koska se saattaa yliarvioida ongelman ja vääristää sähkömarkkinoita.
- (229) Neljä asianomaista osapuolta huomautti, että viimeaikainen ERAA-menetelmä ja VOLL/CONE/RS-menetelmä ovat täysin sovellettavissa ehdotettuun Belgian kapasiteettikorvausmekanismiin.
- (230) Viisi asianomaista osapuolta katsoi, että aiemmat riittävyystutkimukset, joita käytettiin kapasiteettikorvausmekanismin tarpeen osoittamiseen, eivät ole ERAA-menetelmän mukaisia erityisesti seuraavista syistä:
- ERAA-menetelmän mukaan ilmastotietokanta on rajattava 30 aiempaan vuoteen, kun taas Belgia käytti 35:tä vuotta.
 - Tutkimuksissa ei oteta riittävästi huomioon täytäntöönpanosuunnitelman odotettuja tuloksia ja/tai odotettujen markkinatulojen käyttöä mediaanitulojen sijasta.
 - Tutkimuksissa ei oteta huomioon odotettua niukkuushinnoittelua eikä hintakattojen puuttumista, mikä olisi sähköasetuksen 20 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja 23 artiklan 5 kohdan e alakohdan vastaista.
 - Kansallisessa resurssien riittävyysarvioinnissa olisi otettava huomioon älymittareiden nopeampi käyttöönotto ja merituulivoiman kehittäminen, kuten Euroopan komission Belgian täytäntöönpanosuunnitelmaa koskevassa lausunnossa suositellaan. Analysoitaessa kapasiteettikorvausmekanismin tarvetta olisi otettava huomioon myös 70 prosentin käytettävissä olevan marginaalin vähimmäistasoa koskeva sääntö.
- (231) Yksi asianomainen osapuoli väitti, että Belgia ei voi järjestää ensimmäistä huutokauppaa vuonna 2021 vanhentuneen ja vaatimustenvastaisen kansallisen resurssien riittävyysarvioinnin perusteella. Sen mielestä kapasiteettikorvausmekanismia ei pitäisi edes ottaa käyttöön ennen eurooppalaisen resurssien riittävyysarvioinnin julkaisemista.
- (232) Neljä asianomaista osapuolta huomautti, että luotettavuusstandardi, jota Belgia käyttää osoittaakseen kapasiteettikorvausmekanismin tarpeen ja/tai laskeakseen ensimmäisessä huutokaupassa hankittavan määrän, ei ole sähköasetuksessa edellytetyn menetelmän mukainen.
- (233) Yksi asianomainen osapuoli katsoi, että olisi varmistettava johdonmukaisuus niissä menettelyissä, menetelmissä, tiedoissa ja skenaarioissa, joita käytetään yhtäältä osoittamaan kapasiteettikorvausmekanismin tarve ja toisaalta määrittämään vaadittava tällaisen kapasiteettikorvausmekanismin puitteissa huutokaupattava määrä.
- (234) Eräs toinen asianomainen osapuoli huomautti, että luotettavuusstandardi ja menetelmä toimittamatta jääneen sähkön arvon ja uuden tulokkaan nettokustannusten määrittämiseksi voisivat muuttua alkuperäisen T-4-huutokaupan ja sitä seuraavien huutokauppojen välillä, mikä johtaisi erilaiseen määrän määrittelyyn.

3.2 Toimenpiteen tarkoituksenmukaisuus

3.2.1 Välineen valinta

- (235) Kolme asianomaista osapuolta katsoo, että havaittu riittävyysongelma voitaisiin ratkaista paremmin strategisella reservillä kuin markkinoiden laajuksella kapasiteettikorvausmekanismilla. Jotkin osapuolet totesivat, että strategisen reservin vaihtoehtoa ei ole arvioitu.

3.2.2 Toimenpiteen avoimuus kaikille merkityksellisille kapasiteetin tarjoajille

- (236) Yksi asianomainen osapuoli ehdotti T-2-huutokaupan perustamista, jotta vältettäisiin T-4-huutokaupan liian varovaisiin oletuksiin perustuvat liialliset hankinnat ja otettaisiin huomioon ACERin menetelmään perustuva muutettu luotettavuusstandardi.
- (237) Yksi asianomainen osapuoli väitti myös, että osallistumiskelpoiset kapasiteetin haltijat (kuten sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitokset, joiden kapasiteetti on enemmän kuin 1 megawatti) eivät voi osallistua, jos ne saavat tiettyä ajanjaksona toimintatukea vihreiden sertifikaattien ja/tai sähkön ja lämmön yhteistuotannon sertifikaattien kautta.

3.3 Kannustava vaikutus

3.3.1 Tukikelpoiset investointikustannukset

- (238) Yksi asianomainen osapuoli huomautti, että menojen, joiden avulla kapasiteetti voi noudattaa investointikynnyksistä annetun kuninkaallisen asetusluonnoksen 3 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädettyjä ympäristönormeja, ei pitäisi olla oikeutettuja pidempiaikaisiin sopimuksiin.

3.4 Oikeasuhteisuus

3.4.1 Hankittava määrä

- (239) Yhden asianomaisen osapuolen mukaan parametrit, joilla määritetään huutokaupassa hankittavan kapasiteetin määrä, olisi hyväksyttävä sääntelyviranomaisen ehdotuksen perusteella. Sama asianomainen osapuoli katsoi, että sääntelyviranomaisen ehdotusta ei voida muuttaa, vaan jäsenvaltio voi vain hylätä sen ja pyytää uutta ehdotusta.

3.4.2 Rahoitusmekanismi

- (240) Yksi asianomainen osapuoli väitti, että varastointiomaisuus olisi vapautettava kapasiteettikorvausmekanismin rahoittamista koskevasta julkisen palvelun velvoitteesta. Vapautuksen olisi katettava sekä ennen sähkömittaria että sen jälkeen tapahtuva varastointi.
- (241) Eräs toinen osapuoli väitti, että rahoitusmekanismi voi vaikuttaa kapasiteettikorvausmekanismin kapasiteetin määrään. Esimerkiksi kapasiteettikorvausmekanismin rahoittamiseen käytettävien maksujen yhdistämistä kysyntähuippujen aikaiseen sähkönkulutukseen voitaisiin pitää kannustimena, jotta asianomaiset osapuolet vähentäisivät kulutustaan kysyntähuippujen aikana, mikä vähentäisi kapasiteetti huutokauppojen tarvetta.

3.5 Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien vaikutusten välttäminen

3.5.1 Toimenpiteen avoimuus kaikille merkityksellisille kapasiteetin tarjoajille

3.5.1.1 Aggregointi

- (242) Kaksi asianomaista osapuolta väitti, että monivuotisia sopimuksia koskevat nykyiset osallistumiskelpoisuussäännöt vaikeuttavat aggregointia, ja erityisesti sääntö, jonka mukaan omaisuusera, jonka sopimuksen kesto on lyhyin aggregoidussa salkussa, määrittää sopimuksen keston koko salkun osalta.
- (243) Kaksi muuta asianomaista osapuolta katsoi, että yksilöllisen aggregoinnin kynnysarvoa olisi mukautettava. Tällä hetkellä kapasiteettikorvausmekanismin toimintaa koskevien sääntöjen luonnoksessa määrätään, että kapasiteetit, joihin sovelletaan päivittäistä suunnitelmaa koskevaa velvoitetta, eivät voi kuulua aggregoituun kapasiteettimarkkinayksikköön.
- (244) Yksi asianomainen osapuoli totesi, että aggregoinnin avulla tapahtuva osallistuminen on mahdotonta sellaisten laitosten osalta, joiden teho on yli 25 megawattia. Tästä syystä asianomainen osapuoli haluaisi, että kynnysarvoksi asetettaisiin 75 megawattia.

3.5.1.2 Investointikynnykset

- (245) Kolme asianomaista osapuolta väitti, että monivuotisten sopimusten investointikynnykset eivät vastaa viimeaikaista markkinakehitystä eivätkä siten noudata teknologianeutraaliutta ja että ne johtavat syrjintään tiettyjen teknologia-luokkien välillä (H/HL-luokan yhdistetyn syklin kaasuturbiinit ja avoimen kierron kaasuturbiinit olisivat paremmassa asemassa F-luokkaan kuuluviin turbiineihin nähden) sekä olemassa olevan ja uuden kapasiteetin välillä.
- (246) Yksi osapuoli katsoi, että myös investoinnit, jotka luovat joustavuutta tai lisäävät alennettua kapasiteettia mutta eivät asennettua kapasiteettia, olisi hyväksyttävä tukikelpoisiksi kustannuksiksi. Tämän asianomaisen osapuolen mukaan investoinnit toimittajiin, olemassa olevan akun energiasäiliön laajentamiseen tai teollisuusprosessien varastointikapasiteettiin jäisivät näin ollen monivuotisten sopimusten ulkopuolelle.

3.5.1.3 Alennuskertoimet

- (247) Kaksi asianomaista osapuolta väitti, että verrattuna naapurimaiden, kuten Ranskan tai Yhdistyneen kuningaskunnan, kapasiteettimekanismeihin Belgian alennuskertoimet saattavat rangaista voimakkaasti varastoinnin, kysyntäjouaston tai uusituvien energialähteiden kaltaisia teknologioita.
- (248) Yksi asianomainen osapuoli väitti, että aloittamispäätöksessä julkaistut Belgian kapasiteettikorvausmekanismeissa harkitut alennuskertoimet luovat vakavia markkinoille pääsyn esteitä erityisesti varastoinnille ja yleensä energiamäärältään rajallisille kapasiteetin tarjoajille.

3.5.1.4 Takaisinmaksuvelvoite

- (249) Kaksi asianomaista osapuolta väitti, että kapasiteettisopimusten takaisinmaksuvelvoitteet aiheuttavat syrjintää "kattavaa suunnitelmaa noudattavien" ja "muiden kuin kattavaa suunnitelmaa noudattavien" kapasiteettimarkkinayksiköiden välillä ja rikkovat "yhden toteutushinnan" periaatetta.
- (250) Yhden asianomaisen osapuolen mukaan "takaisinmaksuvelvoitteen" mekaniikka syrjii kattavaa suunnitelmaa noudattavia kapasiteetin tarjoajia, koska siinä ei oteta huomioon näiden tarjoajien suojaustoimia, joissa ne myyvät suuren osan odotetusta määrästäan etukäteen termiinimarkkinoilla ja altistuvat riskille siitä, että ne joutuvat maksamaan takaisin tuloja, joita ne eivät ole saaneet. Sen sijaan muilla kuin kattavaa suunnitelmaa noudattavilla kapasiteetin tarjoajilla on huomattava joustovara ilmoittaa tosiasiallisesti yksittäiset markkinahinnat, jotka toimivat toteutushintana, mikä rajoittaa niiden riskiä joutua maksamaan takaisin tuloja, joita ne eivät ole saaneet, ja tarjoaa myös mahdollisuuksia välttää takaisinmaksuvelvoite.
- (251) Eräs toinen osapuoli väitti, että takaisinmaksuvelvoite aiheuttaa syrjintää kattavaa ja ei-kattavaa suunnittelua soveltavien kapasiteettimarkkinayksiköiden välillä ensinnäkin siksi, että kapasiteettia, joka on jo myyty termiinimarkkinoilla (ja jota ei ole myyty niukkuushintoihin), ei ole vapautettu takaisinmaksuvelvoitteesta, ja toiseksi siksi, että kapasiteettimarkkinayksiköille, jotka eivät toimita kattavia suunnitelmia, on otettu käyttöön "ilmoitettu markkinahinta", millä käytännössä otetaan käyttöön useita toteutushintoja.

3.5.1.5 Välitason hintakatto

- (252) Yksi asianomainen osapuoli ilmaisi huolensa siitä, että välitason hintakaton käyttöönotto vääristää kilpailua huutokaupassa, koska joillakin olemassa olevilla kapasiteeteilla, jotka edellyttävät investointien säilymistä taloudellisesti kannattavina, ei välttämättä ole takeita "missing money" -varojensa takaisinsaamisesta ja ne saattavat joutua poistumaan markkinoilta.
- (253) Yhden asianomaisen osapuolen mukaan kolmivuotisten sopimusten investointikynnyksen, joka on tällä hetkellä 177 euroa/kW, ja välitason hintakaton, jonka oletetaan tällä hetkellä olevan 21–31 euroa/kW, välillä on olennainen "investointikuilu", mikä johtaa olemassa olevan kapasiteetin syrjintään, koska se edellyttää investointeja, joihin voi myös liittyä merkittävä "missing money" -ongelma.

3.5.1.6 Suora rajat ylittävä kapasiteetti

- (254) Kaksi asianomaista osapuolta totesi, että suoran rajat ylittävän osallistumisen mahdollistamisella voi olla kohtuuttomia kielteisiä vaikutuksia jäsenvaltioiden väliseen kilpailuun ja kauppaan.
- (255) Kyseisten osapuolten mukaan suora rajat ylittävä osallistuminen voi vähentää kannustimia investoida yhteenliittämiskapasiteettiin. Lisäksi toimenpide saattaa heikentää markkinoiden yhteenkytkentää, koska kapasiteettikorvausmekanismi voi johtaa tilanteeseen, jossa kapasiteetin tarjoajat hakeutuvat houkuttelevimmille markkinoille suoralla ja yksinomaisella yhteydellä. Toimenpiteessä olisi otettava huomioon myös se, missä määrin yhteenliittämisellä voitaisiin ratkaista mahdollinen tuotannon riittävyysongelma.

3.6 Sähköasetuksen noudattaminen

3.6.1 Sähköasetuksen 24 artiklan 1 kohdan tulkinta

- (256) Sähköasetuksen 24 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat sisällyttää riittävyyden arviointiin herkkyyksiä, jotka liittyvät ”kansallisen sähkön kysynnän ja tarjonnan erityispiirteisiin”. Komissio epäili aloittamispäätöksessä, onko kapasiteettikorvausmekanismi 24 artiklan 1 kohdan mukainen, koska Belgian vuoden 2019 riittävyyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa käytettiin EU-HiLo-skenaariota, joka perustui Ranskasta tulevia sähköntoimituksia koskeviin oletuksiin. Viisi asianomaista osapuolta arvosteli komission tulkintaa sähköasetuksen 24 artiklan 1 kohdasta ja totesi, että se on liian rajoittava.
- (257) Nämä asianomaiset osapuolet väittivät, että eurooppalaisen resurssien riittävyysarvioinnin menetelmässä vahvistetaan, että kansallisten resurssien riittävyysarviointien on oltava alueellisia ja että niihin voi sisältyä muita herkkyystekijöitä. Siinä ei määritellä tai rajoiteta näiden muiden herkkyystekijöiden luonnetta. Kuten mainitun menetelmän 3 artiklan 6 kohdassa todetaan, nämä herkkyystekijät voivat kattaa monenlaisia oletusten muutoksia koko tarkasteltavalla maantieteellisellä alueella, mukaan lukien erilaiset syöttötietoihin, kuten asennettuun kapasiteettiin, liittyvät oletukset.
- (258) Yksi asianomainen osapuoli huomautti, että myös valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 annetuissa suuntaviivoissa⁽⁸⁵⁾, jäljempänä ’ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivat’, vahvistetaan erityisesti, että resurssien riittävyysarvioinnissa olisi otettava huomioon ”vaihteluilta alttiin tuotannon vaikutus, mukaan lukien naapurimaista tuleva tuotanto”.

3.6.2 Hallinnollinen käytöstä poistaminen asteittain

- (259) Kaksi asianomaista osapuolta huomautti, että lainsäädännössä/sääntelyssä ei ole säännöksiä kapasiteettikorvausmekanismien asteittaisesta käytöstä poistamisesta.

3.7 Muita huomautuksia

3.7.1 Kestävyys

- (260) Kaksi asianomaista osapuolta katsoi, että kaasuvoimalle varatun kapasiteetin suuri osuus kapasiteettikorvausmekanismissa ei sovi yhteen unionin hiilestä irtautumista ja fossiilisten polttoaineiden tukien asteittaista poistamista koskevien tavoitteiden kanssa, jotka ovat Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen ja Belgian liittohallituksen vuoteen 2050 mennessä saavutettavalle ilmastoneutraaludelle antaman tuen mukaisia.

3.7.2 Ydinvoiman asteittainen käytöstä poistaminen

- (261) Yksi asianomainen osapuoli huomautti, että Belgia harkitsee kahden gigawatin suuruisen ydinvoimakapasiteetin säilyttämistä, jos ensimmäisiä kapasiteettiuhutokauppoja koskevassa arviointikertomuksessa ilmenee odottamaton toimitusvarmuuteen liittyvä ongelma. Tämän osapuolen mukaan tämä herättää useita kysymyksiä kapasiteettikorvausmekanismien tarpeesta ja suunnittelusta.

3.7.3 Kesto

- (262) Yksi asianomainen osapuoli huomautti, että pitkäaikaisten sopimusten tekomenettelyssä olisi otettava huomioon vuoden aikana pienenevä riittävyysongelma ja vältettävä ”lukkiutumisaikutusta”.
- (263) Yksi asianomainen osapuoli viittasi sopimusten kestoon (15 vuotta), joka saattaisi ylittää toimenpiteen keston (10 vuotta), mikä olisi sen mielestä vastoin toimenpiteen väliaikaista luonnetta.

4. BELGIAN HUOMAUTUKSET

- (264) Tässä jaksossa esitetään yhteenveto Belgiasta 22 päivänä lokakuuta 2020 saaduista aloittamispäätöstä koskevista huomautuksista sekä 24 päivänä joulukuuta 2020 saaduista kolmansien osapuolten huomautuksia koskevista huomautuksista. Se sisältää myös Belgian 28 päivänä tammikuuta 2021, 1 päivänä maaliskuuta 2021, 13 ja 27 päivänä huhtikuuta 2021, 4, 5, 19 ja 26 päivänä toukokuuta 2021 ja 17 päivänä elokuuta 2021 toimittamat päivitettyt tiedot.

⁽⁸⁵⁾ EUVL C 200, 28.6.2014, s. 1, sellaisena kuin se on oikaistuna komission hyväksymällä oikaisulla, EUVL C 290, 10.8.2016, s. 11. Komissio antoi 2 päivänä heinäkuuta 2020 tiedonannon, jolla ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivoja muutettiin ja niiden voimassaoloa jatkettiin 31 päivään joulukuuta 2021 saakka. Ks. tiedonanto C(2020) 4355 final.

4.1 Toimenpiteen tarpeellisuus

- (265) Belgian mukaan sen analyysi, jota siirtoverkonhaltija tukee, osoittaa, että koska ydinvoimakapasiteetti, jonka osuus Belgian lämpövoimakapasiteetista on tällä hetkellä yli puolet, poistetaan asteittain käytöstä vuosina 2022–2025, kapasiteettikorvausmekanismin puuttuminen vaikuttaisi haitallisesti Belgian sähkön toimitusvarmuuteen. Lisäksi useat muut tutkijoiden, teknologialaitosten ja liittovaltion suunnittelutoimiston vuosina 2017–2020 tekemät tutkimukset vahvistavat tämän tarpeen siirtoverkonhaltijan analyysistä riippumatta.
- (266) Belgia totesi, että HiLO-skenaariota lisäksi EU:n perusskenaariossa havaittiin merkittävä toimitusvarmuuteen liittyvä ongelma eli tehovajeen odotusarvo, joka on yli kolme kertaa suurempi kuin sen lakisääteinen tehovajeen odotusarvoa koskeva kriteeri, ja tämän perusteella on tarpeen toteuttaa toimenpide kapasiteettikorvausmekanismin avulla.
- (267) Belgia huomautti, että ACER hyväksyi vasta 2 päivänä lokakuuta 2020 menetelmän, johon eurooppalaisen/kansallisen resurssien riittävyysarvioinnin olisi perustuttava. ACERin menetelmään sisältyy merkittäviä muutoksia, minkä vuoksi se on tarkoitus ottaa käyttöön asteittain. Näin ollen ensimmäinen eurooppalainen resurssien riittävyysarviointi, joka julkaistaan vuoden 2021 lopussa, sisältää vain tiettyjä ACERin menetelmään liittyviä näkökohtia. Sähkö-ENTSON mukaan ERAA-menetelmä otetaan täysimääräisesti käyttöön vuoteen 2023 mennessä.
- (268) Belgia totesi huomautuksissaan, että sen ei olisi voitu odottaa soveltavan täysimääräisesti eurooppalaista ja kansallista resurssien riittävyysarviointia koskevaa ACERin menetelmää aiemmissa tutkimuksissa, koska menetelmä ei tuolloin ollut vielä tiedossa. Belgia huomautti kuitenkin, että monet menetelmästä johtuvat tärkeät osatekijät, kuten taloudellisen kannattavuuden arviointi, siirtoperusteinen mallinnus, todennäköisyyspohjainen mallinnus ja kehitys muissa maissa, oli otettu käyttöön jo ennen sen hyväksymistä.
- (269) Belgia kiisti näkemyksen, jonka mukaan kapasiteettikorvausmekanismeja ei pitäisi ottaa käyttöön ennen eurooppalaisen resurssien riittävyysarvioinnin julkaisemista. Belgian mukaan jäsenvaltiot voivat myös tehdä täydentäviä kansallisia arviointeja ja arvioida kapasiteettikorvausmekanismin tarvetta tällaisen kansallisen resurssien riittävyysarvioinnin perusteella, eivätkä ne voi odottaa eurooppalaisen resurssien riittävyysarvioinnin (jota suunnitellaan vuodeksi 2023) täysimääräistä toteutusta.
- (270) Luotettavuusstandardin osalta Belgia huomautti, että ACER julkaisi toimittamatta jääneen sähkön arvon ja uuden tulokkaan nettokustannusten laskentamenetelmän ja luotettavuusstandardin määrittämis menetelmän vasta 2 päivänä lokakuuta 2020. Sen vuoksi kapasiteettikorvausmekanismeja ei ole ajallisesti mahdollista keskeyttää siksi aikaa, kun uutta luotettavuusstandardia määritetään. Lisäksi lopullinen vastuu halutun toimitusvarmuustason asettamisesta on jäsenvaltiolla.
- (271) Belgia selitti kansallisissa riittävyystutkimuksissa käytettyjen ilmastovuosien osalta, että koska julkaistua menetelmää ei ole, näissä tutkimuksissa käytetään johdonmukaisuuden vuoksi samaa ilmastotietokantaa kuin MAF-ennusteissa.
- (272) Markkinatulojen osalta Belgia totesi, että nykyisissä, vuoteen 2019 asti ulottuvissa kansallisissa riittävyystutkimuksissa odotettavissa olevat tulot mallinnetaan käyttäen kaikkien simuloitujen vuosien tulojen mediaania. Vaikka tämä lähestymistapa onkin yksinkertaistettu, sen voidaan katsoa heijastavan odotettuja tuloja, joissa otetaan huomioon hintariskit, ja tämä tunnustetaan ACERin menetelmässä olennaiseksi tekijäksi.
- (273) Hintakattojen ja koko markkinoiden mallinnuksen osalta yleensä Belgia selitti, että kansallisissa riittävyystutkimuksissa käytetty rakenne on sama kuin Euroopan tasolla (Sähkö-ENTSO, PLEF). Sitä pidetään parhaana käytettävissä olevana toimintatapana, joka heijastaa eurooppalaisten markkinoiden rakennetta, mukaan lukien nimitettyjen sähkömarkkinaoperaattoreiden asettamat voimassa olevat tarjousten tekniset ylärajat.
- (274) Kuten Belgian päivitetystä täytäntöönpanosuunnitelmasta huomautetaan, Belgia harkitsee niukkuushinnoittelun osalta, missä määrin tällaista aloitetta voitaisiin suunnitella. Belgia selitti, että kansallinen sääntelyviranomaisen ja siirtoverkonhaltijan tehtävät parhallaan asiaa koskevaa tutkimusta.
- (275) Belgia huomautti, että jo vuoden 2019 riittävyystutkimuksen ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa käytettiin parhaita käytettävissä olevia ennusteita joustavuuden ja meritulivoiman käyttöön otosta kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman mukaisesti ja sovellettiin käytettävissä olevan marginaalin vähimmäistasoa koskevaa 70 prosentin sääntöä. Perusskenaariossa kaikkien Euroopan maiden katsotaan noudattavan tätä sääntöä ajoissa.

- (276) Riittävytyteen liittyvästä ongelmasta Belgia totesi, että vaikka tutkimukset viittaavat nimenomaisesti lasketun kapasiteettitarpeen vaihteluun, tosiasia on kuitenkin, että vuoden 2025 kapasiteettitarve edellyttää myös uuteen kapasiteettiin suunnattua toimenpidettä.
- (277) Viimeisin riittävyttä ja joustavuutta koskeva tutkimus osoittaa kapasiteettitarpeen kasvavan vuosina 2025–2032.

4.2 Toimenpiteen tarkoituksenmukaisuus

4.2.1 Välineen valinta

- (278) Belgia ei ole samaa mieltä eräiden asianomaisten osapuolien kanssa siitä, että strateginen reservi olisi parempi vaihtoehto kuin markkinoiden laajuinen kapasiteettikorvausmekanismi.
- (279) Belgia viittasi vuoden 2019 riittävyttä ja joustavuutta koskevaan tutkimukseen, jossa tutkittiin pelkän energian markkinoiden ja strategisen reservin muodostamaa skenaariota sekä pelkän energian markkinoiden ja kapasiteettikorvausmekanismin muodostamaa skenaariota. Tutkimuksessa todettiin, että pelkän energian markkinoiden ja strategisen reservin muodostamassa skenaariossa toimitusvarmuuden kriteeri ei täyttyisi.

4.2.2 Toimenpiteen avoimuus kaikille merkityksellisille kapasiteetin tarjoajille

- (280) T-2-huutokaupan osalta Belgia selitti, että kuten muissa jäsenvaltioissa, joissa on kapasiteettikorvausmekanismi, T-4-huutokauppa ja T-1-huutokauppa mahdollistavat kaikkien teknologioiden, oli niiden toimitusaika pidempi tai lyhyempi, osallistumisen mekanismiin ja antavat jäsenvaltiolle suhteellisen varmuuden siitä, että toimitusvarmuuden varmistamiseksi toimitusvuonna voidaan hankkia riittävä määrä kapasiteettia. Määrien jakaminen T-1- ja T-2-huutokauppojen välillä aiheuttaisi riskin siitä, että kilpailu näissä huutokaupoissa vähenee liikaa.
- (281) Asennetun kapasiteetin käytöstä investointikynnyksen laskennassa Belgia totesi, että monivuotisten sopimusten tekeminen toimitusvarmuutta enemmän parantavien kapasiteettimarkkinayksiköiden kanssa on kapasiteettikorvausmekanismin yleisen tavoitteen mukaista.
- (282) Belgia toteaa, että jos investointikynnyksen laskennassa otettaisiin huomioon kapasiteettimarkkinayksikön tarjoama alennettu kapasiteetti asennetun kapasiteetin sijasta, kapasiteetit, joilla on suuri alennuskerroin, saavuttaisivat helpommin monivuotisten sopimusten investointikynnyksen. Tämä antaisi niille muihin verrattuna edun, vaikka ne toimittavat saman palvelun.
- (283) Sen suhteen, että muista tukitoimenpiteistä hyötyvät kapasiteetin tarjoajat eivät voi osallistua kapasiteettikorvausmekanismiin, Belgia huomautti, että jos yhteistuotantokapasiteettien sallittaisiin hyötyä molemmista mekanismeista, tämä aiheuttaisi riskin siitä, että näille kapasiteeteille myönnettäisiin liikaa korvauksia, mikä aiheuttaisi myös kohtuuttoman kilpailuedun kapasiteettikorvausmekanismihuutokaupoissa.

4.3 Kannustava vaikutus

4.3.1 Tukikelpoiset investointikustannukset

- (284) Belgia viittasi huomautukseen, jonka mukaan menojen, joiden avulla kapasiteetti voi noudattaa ympäristönormeja, ei pitäisi olla oikeutettuja pidempiaikaisiin sopimuksiin. Lisäksi se selvensi, että ehdotuksella pyritään varmistamaan uusien ja olemassa olevien kapasiteettien tasapuolinen kohtelu kapasiteetin luokittelun osalta pidempiaikaisissa sopimuksissa.

4.4 Toimenpiteen oikeasuhteisuus

4.4.1 Hankittava määrä

- (285) Belgian mukaan kapasiteettikorvausmekanismin määrän kalibrointia (vertailuskenaario) koskeva valinta ensimmäisen huutokaupan osalta tehtiin Belgian talousministeriön neuvoa-antavan lausunnon perusteella. Tässä lausunnossa otetaan huomioon Ranskan ydinvoiman käytettävyyden väheneminen, joka on vähemmän jyrkkä kuin siirtoverkonhaltijan suosittama väheneminen (ja vähemmän jyrkkä kuin mitoitusskenaariossa, jota on käytetty viime vuosina Belgian strategisen reservin koon määrittämiseen).

- (286) Belgia katsoi, että sen korkea yhteenliittämistä ja riippuvuus tuonnista muodostavat kansallisen sähkön tarjonnan erityispiirteen. Lisäksi se totesi, että Ranskan ydinvoimakapasiteetin epäkäytettävyys on ainoa huomioon otettu herkkyystekijä, vaikka Belgia näkee naapurimaissa useita muitakin riskejä (esimerkiksi hiilen käytön asteittainen lopettaminen, viivästykset verkkoinfrastruktuurin tai uuden kapasiteetin käyttöönotossa).
- (287) Belgia totesi, että kunkin huutokaupan vertailuskenaarion määrittämismenetelmää koskevan kuninkaallisen asetuksen luonnoksen 4 §:ssä säännellään vertailuskenaarion valintaa. Kunkin huutokaupan vertailuskenaario perustuu seuraaviin kolmeen vaiheeseen, ja siitä järjestetään julkinen kuuleminen:
- Skenaarioiden/herkkyystekijöiden valinta uusimmasta eurooppalaisesta ja/tai kansallisesta resurssien riittävyysarvioinnista.
 - Ensimmäistä (vuoden 2021) huutokauppaa varten valittiin MAF 2019 -ennusteen skenaario (tuorein saatavilla oleva eurooppalainen tutkimus, josta järjestettiin kuuleminen EU:n tasolla).
 - Tietojen ja oletusten päivittäminen merkityksellisimmistä saatavilla olevista lähteistä.
 - Ensimmäiseen (vuoden 2021) huutokauppaan sisällytettiin PLEF:n tuotannon riittävyttä koskevan GAA 2020 -tutkimuksen ⁽⁸⁶⁾ sisältämät päivitykset.
 - Sellaisten lisäherkkyystekijöiden valinta, jotka voivat vaikuttaa Belgian toimitusvarmuuteen.
 - Ensimmäisen (vuoden 2021) huutokaupan osalta poistettiin kahta Ranskan ydinvoimayksikköä vastaava määrä sen perusteella, mitä PLEF:n tutkimuksessa oli tehty Ranskan ydinvoimalaitoskantaa koskevien aiempien/odotettujen havaintojen noudattamiseksi, jotka eivät sisälly edellä a ja b alakohtaan mutta joita Ranskan siirtoverkonhaltija käyttää Ranskan kansallisessa resurssien riittävyysarvioinnissa ("Bilan Prévisionnel 2019" ⁽⁸⁷⁾).
- (288) Belgia totesi, että PLEF:n GAA 2020 -tutkimuksessa esitetään "vähäiseen ydinvoimaan liittyvä herkkyystekijä", jolla jäljitellään Ranskan siirtoverkonhaltijan riittävyysarvioinneissaan käyttämää perusskenaariota. Tässä herkkyystekijässä lasketaan, että ydinkapasiteettia on poissa käytöstä 1 700 megawattia ennakoitua enemmän.
- (289) Belgia totesi, että kapasiteettikorvausmekanismeja varten valittu herkkyystekijä vastaa Ranskan kansallisen resurssien riittävyysarvioinnin perusskenaarion tietoja ja oletuksia. Sen vuoksi se olisi katsottava myös Belgian kannalta sopivimmaksi perusskenaarioksi, koska tämä päivitys vastaa asianmukaisimmista saatavilla olevista lähteistä saatuja tietoja ja oletuksia. Sen vuoksi sitä ei tule pitää HiLo-skenaariona vaan uskottavana perusskenaariona.
- (290) Sen väitteen suhteen, jonka mukaan huutokaupassa hankittavan kapasiteetin määrän määrittävät parametrit olisi hyväksyttävä sääntelyviranomaisen ehdotuksen perusteella, Belgia totesi, että kapasiteettikorvausmekanismilakiin on valmisteltu tämän vahvistava muutos. Ennen tämän muutoksen virallista hyväksymistä sähköasetusta on jo noudatettu: sääntelyviranomaisen julkaisi ehdotuksensa määrää koskevien parametrien määrittämismenetelmäksi maaliskuussa 2020 ja laatii helmikuuhun 2021 mennessä ehdotuksen ensimmäisen huutokaupan kysyntäkäyräksi.
- (291) Muutettu kapasiteettikorvausmekanismilaki julkaistiin 19 päivänä maaliskuuta 2021. Kuninkaallinen asetus, joka sisältää menetelmän määrää koskevien parametrien määrittämiseksi, julkaistiin 30 päivänä huhtikuuta 2021. CREG teki 30 päivänä huhtikuuta 2021 ehdotuksen määrää koskevista parametreista. Ministeriön asetus, joka sisältää ohjeet T-4-huutokaupasta toimitusvuodeksi 2025, annettiin 30 päivänä huhtikuuta 2021.
- (292) Belgia totesi, että väitteelle, jonka mukaan jäsenvaltio ei voisi poiketa sääntelyviranomaisen ehdotuksesta, ei ole oikeusperustaa sähköasetuksessa ja että se olisi ristiriidassa jäsenvaltion toimitusvarmuutta koskevan vastuun kanssa.
- #### 4.4.2 Rahoitusmekanismi
- (293) Belgia selitti, että tällä hetkellä Belgiassa ei ole asennettu riittävästi älymittareita, jotta voitaisiin ottaa käyttöön huippukuormitukseen perustuva rahoitusmekanismi. Kapasiteettikorvausmekanismilakia on muutettu siten, että tällainen malli voitaisiin ottaa käyttöön vuonna 2025. Belgia selitti lisäksi, että se harkitsee asiaa uudelleen vuonna 2023, kun älymittareiden käyttöönottoa koskeva raportti julkaistaan.

⁽⁸⁶⁾ https://www.elia.be/en/news/press-releases/2020/05/20200520_third-regional-generation-adequacy-assessment-report

⁽⁸⁷⁾ https://assets.rte-france.com/prod/public/2020-06/bp2019_synthegse_12_1_0.pdf

- (294) Väitteestä, jonka mukaan varastointimaisuus olisi vapautettava kapasiteettikorvausmekanismin rahoittamista koskevasta julkisen palvelun velvoitteesta, Belgia selitti, että kyse on sähkön varastointiin sovellettavia tariffeja ja maksuja koskevasta laajemmasta kysymyksestä. Belgia vahvisti soveltavansa tältä osin puhtaan energian säädöspaketin (esimerkiksi Euroopan parlamentin direktiivin (EU) 2019/944) suuntaviivoja ja asetuksia sekä energiaverodirektiivissä (27 päivänä lokakuuta 2003 annettu neuvoston direktiivi 2003/96/EY) säädettyjä poikkeuksia.

4.5 Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kielteisten vaikutusten välttäminen

4.5.1 Toimenpiteen avoimuus kaikille merkityksellisille kapasiteetin tarjoajille

4.5.1.1 Aggregointi

- (295) Väitteestä, jonka mukaan monivuotisia sopimuksia koskevat nykyiset osallistumiskelpoisuussäännöt vaikeuttavat aggregointia ja erityisesti sääntö, jonka mukaan omaisuuserä, jonka sopimuksen kesto on lyhyin aggregoidussa salkussa, määrittää sopimuksen keston koko salkun osalta, Belgia totesi, että kuninkaallista asetusta ja toimintasääntöjä muutetaan siten, että kapasiteetit, joiden sopimuksen kesto on pidempi ja jotka haluavat aggregoitua, voivat valita pidemmän sopimuksen.
- (296) Tätä mukautettiin kuninkaallisessa asetuksessa, jossa vahvistetaan investointikynnykset, investointikustannusten tukikelpoisuusperusteet ja paremmuusjärjestysmenettely, sekä kapasiteettikorvausmekanismin toimintaa koskevissa säännöissä.
- (297) Sellaisia kapasiteetteja koskevasta aggregointikiellosta, joihin sovelletaan päivittäistä suunnitelmaa koskevaa velvoitetta, Belgia totesi, että tämän suunnitteluelementin muuttaminen ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta tässä vaiheessa, mutta se aikoo pyytää säännöllisesti tätä kieltoa koskevia ajantasaisia tietoja kapasiteettikorvausmekanismin arvioinneissa, jotta muutokset olisivat tarvittaessa mahdollisia. Belgian mukaan tähän luokkaan kuuluviin yksiköihin on aina sovellettu erityisiä koordinoitimenettelyjä, ja näin odotetaan olevan jatkossakin. Näitä menettelyjä ovat muun muassa velvoite päivittäisestä suunnittelusta megawatin tarkkuudella, käyttökatkojen suunnittelun tiukka koordinointi ja velvoite asettaa kapasiteetti käyttöön esimerkiksi tasehallintaa varten. Tällä menetelmällä varmistetaan verkon hyvin koordinoitu reaaliaikainen toiminta. Tällaisten yksikköjen tarkastelu erikseen mahdollistaa siirtojen asianmukaisen ennustamisen ja tiettyjen rajoitusten mahdollisimman tehokkaan käsittelyn, kun taas aggregoitua kokonaisuutta tarkasteltaessa tämä näkökulma olisi "sumeä", mikä tekisi verkon toiminnasta monimutkaisempaa ja tehottomampaa.
- (298) Lisäksi kapasiteettikorvausmekanismin rakenne on kalibroitu jompaankumpaan luokkaan kuuluvia kapasiteetteja varten, ja käytettävyyden seuranta on mukautettu niiden kontekstiin energiamarkkinoilla. Tästä nykyisestä erottelusta poikkeaminen voi johtaa monimutkaisempaan ja mahdollisesti vähemmän vankkaan rakenteeseen useilla osa-alueilla. On esimerkiksi vaikea hahmottaa, miten tällaisen kapasiteettimarkkinayksikön takaisinmaksuvelvoitetta sovellettaisiin, koska aggregoidun kapasiteettimarkkinayksikön molemmat osat voisivat kuulua eri järjestelmien piiriin.
- ##### 4.5.1.2 Investointikynnykset
- (299) Pitkäaikaisempien sopimusten tekemahdollisuuksia määrittävien investointikynnyksien osalta Belgia totesi, että se aikoo analysoida eri osatekijöitä tarkemmin ja ilmoittaa Euroopan komissiolle, mitä etenemistä se pitää parhaana.
- (300) Belgia julkaisi 11 päivänä kesäkuuta 2021 kuninkaallisen asetuksen, jossa otetaan huomioon asianomaisten osapuolten esittämät huomautukset investointikynnyksistä.
- (301) Kannasta, jonka mukaan investoinnit, jotka luovat joustavuutta tai lisäävät alennettua kapasiteettia lisäämättä asennettua kapasiteettia, olisi hyväksyttävä tukikelpoisiksi kustannuksiksi, Belgia totesi, että koska kapasiteettikorvausmekanismi on kapasiteettimarkkina eikä energiamarkkina, Belgia poikkeaa olettamuksesta, että tukikelpoisia ovat vain investoinnit, joilla ylläpidetään tai laajennetaan kapasiteettia. Esimerkiksi i) kysyntäjoustoa koskevat investoinnit, joiden avulla voidaan lisätä asennettua kapasiteettia (eli enimmäiskulutuksen (enimmäisvastaanottoteho) ja vähimmäisvastaanottotehon (marginaalin, jota ei voida irrottaa) erotusta), voivat saada pitkäkestoisen sopimuksen ja ii) lämpövoimayksiköitä koskevat investoinnit, joiden tarkoituksena on lisätä luotettavuutta ja siten alennuskerrointa, eivät ole tukikelpoisia kuten eivät ole tällaiset kysyntäjoustoa koskevat investoinnitkaan.

- (302) Belgia huomautti, että vaikka nämä kustannukset eivät ole oikeutettuja pitkäkestoisin sopimuksiin, ne voidaan sisällyttää kapasiteetin tarjoushintaan.

4.5.1.3 Alennuskertoimet

- (303) Alennuskertoimien osalta Belgia totesi, että ensi näkemältä ”matalammat” alennuskertoimet selittyvät sillä, että energiamäärältään rajallisten teknologioiden alennuskertoimet pienenevät, kun niiden osuus järjestelmässä/maassa kasvaa. Koska tällaisten teknologioiden osuus on suuri, niiden vaikutus ei rajoitu niukkuusaikoihin. Belgiassa on suurin energiamäärältään rajallisten resurssien osuus verrattuna muihin maihin, joissa on kapasiteettikorvausmekanismi, ja tämä osuus kasvaa edelleen kapasiteettikorvausmekanismin vertailuskenaarion mukaan (30 % vuonna 2025, kun se Ranskassa, Yhdistyneessä kuningaskunnassa tai Irlannissa on alle 10 %). Tämä kehityssuuntaus, eli mitä suurempi on energiamäärältään rajallisten resurssien osuus, sitä alhaisempi on alennuskertoimen, on vahvistettu myös muissa maissa / muilla alueilla, kuten Irlannissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.
- (304) Belgia selitti lisäksi, että sääntelyviranomaisen odotetaan antavan lausunnon ehdotetuista alennuskertoimista ja että siirtoverkonhaltija järjesti tätä aihetta käsittelevän erityistyöryhmän kokouksen kaikille asianomaisille osapuolille tammikuun alussa 2021.
- (305) Ministeriön päätös toimitusvuotta 2025 koskevan V-4-huutokaupan ohjeistuksesta, joka julkaistiin 30 päivänä huhtikuuta 2021, sisälsi päivitettyt alennuskertoimet, jotka tarjosivat energiamäärältään rajallisille kapasiteeteille korkeammat alennuskertoimet, joissa otettiin huomioon niiden toimitusten enimmäiskesto.

4.5.1.4 Takaisinmaksuvelvoite

- (306) Takaisinmaksuvelvoitteen osalta Belgia selitti, että toteutushinnan suunnittelua on käsitelty useissa kapasiteettikorvausmekanismeja käsittelevän työryhmän keskusteluissa. Tuloksena saatavalla ratkaisulla pyritään löytämään tasapaino kahden näkökohdan välille:
- Toisaalta takaisinmaksuvelvoite on Belgian kapasiteettikorvausmekanismin keskeinen ominaisuus, joka perustuu luotettavuusoptioihin, ja huippuhintojen tapauksessa olisi oltava realistinen mahdollisuus altistua toteutushinnalle, jotta vältetään satunnaiset windfall-voitot.
 - Toisaalta kapasiteettia ei pitäisi sulkea pois kapasiteettikorvausmekanismista, jos se aktivoituu ainoastaan toteutushinnan ylittävään markkinahintaan.

4.5.1.5 Kansallisen kapasiteetin välitason hintakatto

- (307) Välitason hintakaton osalta Belgia ilmoitti tutkivansa mahdollisuutta ottaa käyttöön poikkeusmekanismi.
- (308) Kuninkaallisessa asetuksessa, joka julkaistiin 30 päivänä huhtikuuta 2021, säädetään poikkeusmenettelystä ja mekanismeista osapuolille, jotka voivat osoittaa, että niiden ”missing money” -ongelma on niin suuri, ettei sitä voida kattaa välitason hintakaton avulla.

4.5.2 Pullonkaulatulot

- (309) Belgian mukaan rajat ylittävien kapasiteettikorvausmekanismin osallistumisoikeuksien jakamisesta johtuvien tulojen jakamisessa ja käytössä noudatetaan kaikilta osin sähköasetuksen sääntöjä ja erityisesti 26 artiklan 9 kohtaa.
- (310) Belgia totesi, että kansallinen sääntelyviranomainen (tai kansalliset sääntelyviranomaiset) tekee päätökset tulojen jakamisesta siirtoverkonhaltijoiden kesken. Siihen, miten Belgian siirtoverkonhaltija käyttää pullonkaulatuloja, sovelletaan tariffimenetelmää, jonka mukaan kokonaistulot kattavat säännellyn toiminnan jatkamisen edellyttämät kustannukset.
- (311) Belgia totesi, että kun tulot jaetaan naapurimaiden siirtoverkonhaltijoiden kanssa, näiden tulojen käyttöä säännellään sähköasetuksella.
- (312) Belgia vahvisti myös noudattavansa ACERin päätöstä nro 36/2020, jossa muun muassa vahvistetaan menetelmä, jolla ulkopuolisen kapasiteetin jakamisesta saatavat tulot jaetaan.

4.5.3 Ulkomaisen kapasiteetin välitason hintakatto

- (313) Belgia totesi, että vaikuttaa perustellulta rajoittaa ulkomaisen välillisen kapasiteetin kanssa tehtävien sopimusten kesto yhteen vuoteen, koska ei voida taata, että tietyn rajan osalta jää riittävästi rajat ylittäviä osallistumisoikeuksia monivuotisen sopimuksen voimassaoloaikana.
- (314) Belgia toteaa, että jos välitason hintakaton yleinen soveltaminen ulkomaisiin välillisiin kapasiteetteihin johtaa siihen, että osallistujat ovat haluttomia osallistumaan, ilmoitettuun rakenteeseen voidaan harkita muutoksia (kuten poikkeusten myöntämismekanismi).
- (315) Johdanto-osan 308 kappaleessa mainittua poikkeusmekanismia sovelletaan myös ulkomaiseen välilliseen kapasiteettiin.

4.5.4 Suora rajat ylittävä kapasiteetti

- (316) Belgia totesi, että kapasiteettikorvausmekanismilakiin oli laadittu muutos, jonka mukaan ulkomaisen suoran kapasiteetin osallistuminen edellyttää sopimuksen tekemistä Belgian ja sen jäsenvaltion, jonka alueella kapasiteetti sijaitsee, välillä. Tällä sopimuksella on tarkoitus taata toisaalta Belgialle, että kapasiteetin haltija noudattaa teknisiä, organisatorisia ja taloudellisia ehtoja, ja toisaalta vastaanottavalle jäsenvaltiolle, että osallistuminen ei aiheuta ongelmia sen toimitusvarmuudelle tai siirtorajoituksen hallinnalle.
- (317) Kapasiteettikorvausmekanismilaki, johon oli sisällytetty tämä muutos, julkaistiin 19 päivänä maaliskuuta 2021.

4.6 Sähköasetuksen noudattaminen

4.6.1 Sähköasetuksen 24 artiklan 1 kohdan tulkinta

- (318) Belgia totesi, että käytettävissä oleviin resurssien riittävyyttä koskeviin tutkimuksiin sisältyy ulkomaista kapasiteettia koskevia herkkyystekijöitä. Belgia katsoo, että niiden sisällyttäminen tutkimuksiin on täysin sähköasetuksen mukaista, koska suurta riippuvuutta tuonnista olisi nimenomaan pidettävä sähköasetuksen 24 artiklan 1 kohdassa mainittuna ”kansallisen sähkönsäätelyn ja tarjonnan erityispiirteinä”. Kansallisen resurssien riittävyysarvioinnin vaadittu alueellinen laajuus tukee tätä.

4.6.2 Hallinnollinen käytöstä poistaminen asteittain

- (319) Belgia katsoi hallinnollista asteittaista käytöstä poistamista koskevan lausekkeen osalta, että kun otetaan huomioon kapasiteettikorvausmekanismien rakenne, sopimuksilla voidaan ja niillä pitäisi pyrkiä nollakorvaukseen.
- (320) Kuten johdanto-osan 218 kappaleessa todetaan, Belgia on sitoutunut sisällyttämään sähkölakiin säännöksen, jonka mukaan siinä tapauksessa, että uutta kapasiteettisopimusta ei ole tehty kolmen peräkkäisen vuoden aikana sähkölain 7-undecies §:n 11 momentin mukaisesti, seuraavasta vuodesta lähtien kapasiteettikorvausmekanismissa ei järjestetä uusia huutokauppoja.

4.7 Muita huomautuksia

4.7.1 Kestävyys

- (321) Belgia selitti, että kapasiteettikorvausmekanismi on suunniteltu teknologianeutraaliksi eikä siinä varata kapasiteettia kaasuyksiköille. Lisäksi suunnittelussa on tehty monia valintoja, joilla varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset ja edistetään aktiivisesti innovatiivisten teknologioiden, kuten säätelyn hallinnan ja muiden joustavuuden muotojen, osallistumista. Suunnitteluun sisältyy esimerkiksi huomattavan kapasiteettimäärän varaaminen T-1-huutokauppaan, minkä ansiosta parannetaan sellaisten teknologioiden, joilla on lyhyemmät toimitusajat, kuten säätelyn hallinnan tai akkujen, mahdollisuuksia osallistua huutokauppaan. Määräksi arvioidaan yli 1,5 gigawattia, kun käytettävyys on 100 prosenttia, mikä on yli 3 tai 4 gigawattia sen jälkeen, kun alennuskertoimia on sovellettu. Muihin Euroopan maihin verrattuna tämä T-1-huutokaupalle varattu osuus on huomattavasti suurempi, sillä toimitusvuonna 2018–2019 esimerkiksi Yhdistynyt kuningaskunta on varannut T-1-huutokauppaan 2,5 gigawattia, kun T-4-huutokauppaan on varattu 48,6 gigawattia. Irlannin kapasiteettimekanismissa on suunniteltu, että 2–5 prosenttia tarvittavasta kapasiteetista varataan V-1-huutokauppaan.

- (322) Kuten johdanto-osan 109 kappaleessa todetaan, Euroopan unionin ja/tai Belgian asettamat tavoitteet kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä sitovat fossiilisia polttoaineita käyttäviä uusia laitoksia, jotka voivat saada 15 vuoden sopimuksia.
- (323) Lisäksi Belgia totesi luoneensa houkuttelevan ilmapiirin niin kutsuttujen energiamäärältään rajallisten teknologioiden kehittämiseksi (esimerkiksi mahdollistamalla osallistumisen lisäpalvelujen markkinoille tai helpottamalla sitä energiamekanismin siirron avulla). Tämä on johtanut kysynnän hallinnan suureen osuuteen, joka kasvaa entisestään, koska järjestelmään aiotaan lisätä varastointia ja kysyntäjoustoa vuoteen 2025 mennessä.
- (324) Belgian sähköverkon yhteenliittäaste on tällä hetkellä noin 24 prosenttia, ja sen odotetaan kasvavan 33 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä.

4.7.2 Ydinvoiman asteittainen käytöstä poistaminen

- (325) Belgia totesi, että ilmoitus perustuu edelleen ydinvoimaloiden täydelliseen käytöstä poistamiseen. Lisäksi se selitti, että kaikista marraskuun 2021 loppuun mennessä laadittavan arvioinnin perusteella tehtävistä mahdollisista muutosehdotuksista ilmoitetaan.

4.7.3 Kesto

- (326) Belgia totesi, että ensisijaisena syynä pitkäaikaisten sopimusten käyttöönottoon on luoda tällä tavoin tasapuoliset toimintaedellytykset olemassa olevan, uudistetun ja uuden kapasiteetin välille. Tasapuolisten toimintaedellytysten varmistaminen on tavoitteena yhtä lailla ensimmäisessä huutokaupassa kuin myöhemmissä huutokaupoissa.
- (327) Sopimusten pituudesta (15 vuotta) ja toimenpiteen väliaikaisesta luonteesta (10 vuotta) Belgia huomautti, että on erotettava toisistaan yhtäältä sopimuksen kesto ja toisaalta hyväksytyt huutokauppojen järjestäminen.

5. TOIMENPITEEN ARVIOINTI

5.1 SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuki

- (328) Aloittamispäätöksessä komissio katsoi alustavasti, että toimenpide oli SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Belgia tai mikään asianomaisista osapuolista ei kiistänyt tätä näkemystä.
- (329) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan ”jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki” on valtiontukea.
- (330) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukainen valtiontuki ei sovellu sisämarkkinoille, jos se ”vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa – – siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan”.
- (331) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 ja 3 kohdassa luetellaan erityisiä tilanteita, joissa tuki kuitenkin soveltuu tai sitä voidaan pitää soveltuvana sisämarkkinoille. Komission arvio siitä, voidaanko näitä tilanteita soveltaa tähän asiaan, esitetään 5.3 jaksossa.

5.1.1 Toimenpiteen yhteys valtioon ja rahoittaminen valtion varoista

- (332) Jotta toimenpiteet katsottaisiin SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi, a) niiden on oltava valtioon johtuvia ja b) niihin on liityttävä valtion varoja. Jälkimmäinen edellytys tarkoittaa, että kyseessä on oltava valtion suoraan myöntämä tuki tai valtion nimeämän tai perustaman julkisen tai yksityisen elimen myöntämä tuki⁽⁸⁸⁾. Kuten 2.2 jaksossa selitettiin, kapasiteettikorvausmekanismi otettiin käyttöön 22 päivänä huhtikuuta 2019 annetulla liittovaltion lailla, jolla muutettiin Belgian sähkömarkkinoiden järjestämisestä 29 päivänä huhtikuuta 1999 annettua liittovaltion sähkölakia (primaarilainsäädäntö). Tästä

⁽⁸⁸⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 22.3.1977, Steinike & Weinlig v. Saksa, 78/76, ECLI:EU:C:1977:52, 21 kohta; yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 13.3.2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, 58 kohta; unionin tuomioistuimen tuomio 15.5.2019, Achema, C-706/17, ECLI:EU:C:2019:407, 47 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

kapasiteettimekanismista on annettu useita täytäntöönpanosäännöksiä sekundaarilainsäädännöllä, kuten kuninkaallisilla asetuksilla, ministeriön asetuksilla ja hyväksytyillä markkinasäännöillä ja sopimuksilla. Kaiken tämän sekundaarilainsäädännön oikeusperusta on edellä mainittu liittovaltion sähkölaki. Näin ollen toimenpide johtuu Belgian valtiosta.

- (333) Komissio esitti aloittamispäätöksessä alustavana näkemyksenään, että kapasiteettikorvausmekanismi rahoitetaan valtion varoista. Belgia ei kiistänyt tätä näkemystä.
- (334) Belgian valtio luo 2.12.2 jaksossa kuvatussa rahoitusmekanismin avulla järjestelmän, jossa kapasiteettikorvausmekanismista siirtoverkonhaltijalle aiheutuvat kustannukset korvataan kokonaisuudessaan verkkotariffeilla, joilla on veronluonteisten maksujen piirteitä. Valtio vahvistaa lailla verkkotariffien avulla perittävän lisämaksun sähkönkulutuksesta (ks. johdanto-osan 208 ja 209 kappale). Toisaalta siirtoverkonhaltijan on sähkölain mukaan kerättävä nämä tariffit suoraan verkon käyttäjiltä (ks. johdanto-osan 208 kappale). Toisaalta verkon käyttäjien, joilta tariffit peritään, on maksettava ne (ks. johdanto-osan 210 kappale). Lisäksi, kuten johdanto-osan 208 kappaleessa korostetaan, pakolliset verkkotariffit johtuvat valtiosta siinä mielessä, että valtio ei rajoittunut tekemään tietyille yksityishenkilöiden ryhmälle pakolliseksi maksua, jonka on ottanut käyttöön ja jota hallinnoi tällaisten yksityishenkilön yhdistys, kuten asioiden *Pearle*⁽⁸⁹⁾ ja *Doux Élevage*⁽⁹⁰⁾ muodostamassa oikeuskäytännössä todetaan. Unionin tuomioistuimen asiassa *Saksa v. Euroopan komissio* antaman tuomion mukaisesti verkkotariffeja voidaan näin ollen pitää lailla asetettuina maksuina⁽⁹¹⁾.
- (335) Komissio katsoo näin ollen, että kapasiteettikorvausmekanismi rahoitetaan valtion varoista, koska se rahoitetaan valtion määräämistä veronluonteisesta maksusta saaduilla tuloilla, joita hallinnoidaan ja jaetaan lainsäädännön säännösten mukaisesti. Jos kansallisessa lainsäädännössä edellytetään maksun siirtämistä tietyille henkilöryhmälle, maksu on pakollinen ja kerätyt varat ovat näin ollen valtion varoja⁽⁹²⁾.

5.1.2 Tietyille yrityksille tai tietyille tuotannonaloille aiheutunut taloudellinen etu (valikoiva etu)

- (336) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu etu on mikä tahansa taloudellinen hyöty, jota yritys ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa, toisin sanoen ilman valtion toimenpidettä⁽⁹³⁾.
- (337) Kapasiteettikorvausmekanismihuutokaupoissa sopimuksen saaneet tarjoajat saavat kapasiteettikorvausmekanismin kautta korvauksen, jota ne eivät saisi, jos ne jatkaisivat toimintaansa sähkömarkkinoilla tavanomaisissa taloudellisissa olosuhteissa myyden vain sähköä ja lisäpalveluita. Näin ollen toimenpiteellä annetaan taloudellinen etu kapasiteettikorvausmekanismihuutokaupoissa menestyneille yrityksille. Tämä etu on valikoiva, koska se suosii vain tiettyjä yrityksiä eli kapasiteettikorvausmekanismihuutokaupoissa tarjouskilpailun voittaneita tarjoajia, joiden tosiasiallinen ja oikeudellinen tilanne on rinnastettavissa sellaisiin muihin kapasiteetin tarjoajiin, jotka eivät voineet osallistua tai eivät osallistuneet kapasiteettikorvausmekanismihuutokauppoihin taikka osallistuivat, mutta eivät saaneet sopimusta.
- (338) Lisäksi toimenpide aiheuttaa valikoivan edun vain tietyille yrityksille, jotka pystyvät auttamaan havaitun riittävyyttä koskevan ongelman ratkaisemisessa, koska yhtä megawattia pienemmän kapasiteetin tarjoajat (ks. johdanto-osan 69 kappale) eivät voi osallistua kapasiteettikorvausmekanismiin suorasti (ilman aggregointia, ks. johdanto-osan 72 kappale), vaikka myös ne voivat auttaa pienentämään havaittua riittävyyttä koskevaa ongelmaa. Tulevaisuudessa kapasiteettikorvausmekanismiin osallistumista koskeva vähimmäiskynnysarvo, vaikka sitä alennettaisiin (johdanto-osan 70 kappale), estää edelleen joitakin kapasiteetin tarjoajia osallistumasta suorasti (eli ilman aggregointia) kapasiteettikorvausmekanismiin. Lisäksi ulkomaiset kapasiteetit, jotka sijaitsevat muissa kuin naapurijäsenvaltioissa, jätetään kapasiteettikorvausmekanismin ulkopuolelle (ks. johdanto-osan 199 kappale). Näin ollen toimenpide aiheuttaa myös tästä näkökulmasta tarkasteltuna valikoivan edun.

⁽⁸⁹⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 15.7.2004, *Pearle* ym., C-345/02, ECLI:EU:C:2004:448.

⁽⁹⁰⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 30.5.2013, *Doux Élevage* ja *Coopérative agricole UKL-ARREE*, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348.

⁽⁹¹⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 28.3.2019, *Saksan liittotasavalta v. Euroopan komissio*, C-405/16 P, ECLI:EU:C:2019:268, 68 kohta.

⁽⁹²⁾ Ks. unionin tuomioistuimen tuomio 28.3.2019, *Saksan liittotasavalta v. Euroopan komissio*, C-405/16 P, ECLI:EU:C:2019:268, 68 ja 72 kohta; unionin tuomioistuimen tuomio 15.5.2019, *Achema* ym., C-706/17, ECLI:EU:C:2019:407, 57 kohta; unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 20.9.2019, *FVE Holýšov I* ym. v. Euroopan komissio, T-217/17, ECLI:EU:T:2019:633, 111 kohta.

⁽⁹³⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 11.7.1996, *SFEI* ym., C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, 60 kohta; yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 29.4.1999, *Espanja v. komissio*, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, 41 kohta.

5.1.3 Kilpailun ja unionin sisäisen kaupan vääristyminen

- (339) Toimenpide saattaa vääristää kilpailua ja vaikuttaa kauppaan sisämarkkinoilla. Sähköntuotanto samoin kuin sähkön tukku- ja vähittäismarkkinat ovat avoimia kilpailulle kaikkialla unionissa ⁽⁹⁴⁾. Valtion varoista jollekin kyseisen alan yritykselle myönnetty etu voi sen vuoksi vaikuttaa unionin sisäiseen kauppaan ja vääristää kilpailua.

5.1.4 SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan nojalla tehdyn arvioinnin päätelmä

- (340) Toimenpide on näin ollen SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

5.2 Tuen sääntöjenmukaisuus

- (341) Ilmoittamalla toimenpiteestä ennen sen täytäntöönpanoa Belgian viranomaiset ovat täyttäneet SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisen velvoitteensa.

5.3 Toimenpiteen soveltuvuus sisämarkkinoille

- (342) Komissio on arvioinut ilmoitetun toimenpiteen SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen perusteella. Se on arvioinut toimenpiteen erityisesti ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 3.9 jakson perusteella ⁽⁹⁵⁾, jossa asetetaan tuotannon riittävyteen myönnettävää tukea koskevat erityisedellytykset.

- (343) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan komissio voi pitää sisämarkkinoille soveltuvana "tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla". Näin ollen kyseisen perussopimuksen määräyksen nojalla sisämarkkinoille soveltuvan tuen on edistettävä tietyn taloudellisen toiminnan kehittämistä. Tuki ei myöskään saisi vääristää kilpailua yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

5.3.1 Tietyn taloudellisen toiminnan kehityksen edistäminen

- (344) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan toimenpiteen on edistettävä tietyn taloudellisen toiminnan kehitystä ⁽⁹⁶⁾.

- (345) Ilmoitettu toimenpide tukee taloudellisen toiminnan kehitystä sähköalalla edistämällä suorasti riittäviä investointeja uuteen ja olemassa olevaan tuotanto-, varastointi- ja kysyntäjoustokapasiteettiin sähkön toimitusvarmuuden varmistamiseksi. Toissijaisena vaikutuksena voidaan olettaa, että toimenpiteellä tuettu sähkön toimitusvarmuus lisää taloudellista toimintaa yleisemmin, koska varmat sähköntoimitukset hyödyttävät monenlaista taloudellista toimintaa, joka perustuu sähköön tuotantopanosena.

- (346) Ilmoitettu järjestelmä edistää taloudellisen toiminnan kehitystä SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti.

5.3.2 Taloudellisen toiminnan edistäminen ja kannustava vaikutus

- (347) Tuella on kannustava vaikutus, jos se kannustaa tuensaajaa muuttamaan toimintatapaansa tietyn tuella tavoitellun taloudellisen toiminnan kehittämiseksi ja jos toimintatavan muutos ei tapahtuisi ilman tukea ⁽⁹⁷⁾. Tarkempia ohjeita tämän arviointiperusteen tulkinnasta annetaan 227 kohdassa luettuna yhdessä ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 3.2.4 jakson kanssa.

⁽⁹⁴⁾ Ks. sähköasetus ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/944, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 125).

⁽⁹⁵⁾ Tiedonannossa C (2020) 4355 final ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 16 kohtaan lisättiin seuraava virke: "Näitä suuntaviivoja sovelletaan kuitenkin yritysisiin, jotka eivät olleet vaikeuksissa 31. joulukuuta 2019, mutta joista tuli vaikeuksissa olevia yrityksiä 1. tammikuuta 2020 ja 30. kesäkuuta 2021 välisenä aikana."

⁽⁹⁶⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 22.9.2020, Itävalta v. komissio, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, 20 ja 24 kohta.

⁽⁹⁷⁾ Ks. tähän liittyen ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 49 ja 144 kohta.

- (348) Belgia toimitti tuotannon riittävyttä koskevan arvioinnin, joka osoitti, että vaihtoehtoisessa skenaariossa, jossa toimenpidettä ei toteuteta, tuotannon riittävyys olisi laskenut kriittiselle tasolle vuonna 2025, kuten johdanto-osan 49 kappaleessa on osoitettu. Ilman toimenpidettä kapasiteetin tarjoajat eivät toisin sanoen olisi asettaneet saataville kapasiteettia, joka tarvitaan täyttämään Belgian asettama, energian toimitusta niukkuusaikoina koskeva luotettavuusstandardi. Kuten johdanto-osan 227 kappaleessa selostettiin, eräät asianomaiset osapuolet vahvistivat kapasiteettikorvausmekanismin tarpeen ja korostivat sen kiireellisyyttä.
- (349) Vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskevan tutkimuksen mukaan vain hyvin pieni osa uudesta kapasiteetista on kannattavaa pelkän energian markkinoilla vuoteen 2025 mennessä (johdanto-osan 50 kappale).
- (350) Näin ollen toimenpiteellä on kannustava vaikutus uuden kapasiteetin markkinoille tuloon. Toimenpiteellä kannustetaan uusia ja nykyisiä markkinatoimijoita osallistumaan toimitusvarmuutta koskevan tavoitteen saavuttamiseen.
- (351) Lisäksi voidaan todeta, että tuki on myönnetty tarjouskilpailun perusteella ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 52 kohdan mukaisesti. Edellä 2.5 jaksossa kuvattu huutokauppanenettely on syrjimätön ja avoin kaikenlaiselle kapasiteetille.
- (352) Lisäksi 2.7.3 jaksossa kuvattu takaisinmaksuvelvoite luo taloudellisen kannustimen olla käytettävissä niukkuuden aikoina. Belgia on myös ottanut käyttöön menettelyjä, joilla seurataan käytettävyyttä ennen toimitusjaksoa (ks. 2.8.1 ja 2.8.2 jakso) ja toimitusjakson aikana, sekä asianmukaisia testejä ja seuraamuksia (jotka on kuvattu 1.8.3 ja 1.8.4 jaksossa) käytettävyysselvityksen noudattamisen varmistamiseksi.
- (353) Komissio yhtyy eräältä asianomaiselta osapuolelta saatuihin huomautuksiin, joiden mukaan investointien, jotka ovat tarpeen, jotta kapasiteetti voi noudattaa jo hyväksytyjä ympäristönormeja, ei pitäisi voida saada pidempiaikaisia sopimuksia ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 53 kohdan mukaisesti (ks. johdanto-osan 238 kappale).
- (354) Näin ollen komissio suhtautuu myönteisesti kuninkaalliseen asetukseen tehtyyn muutokseen, jolla vahvistetaan investointikynnykset, investointikustannusten tukikelpoisuusperusteet ja paremmuusjärjestysmenettely. Muutetun kuninkaallisen asetuksen mukaan ainoastaan kustannukset, jotka aiheutuvat unionin tuleviin normeihin mukautumisesta, ovat kapasiteettikorvausmekanismissa tukikelpoisia (ks. johdanto-osan 142 kappale).
- (355) Komissio katsoo, että toimenpiteellä on kannustava vaikutus, joka muuttaa tuensaajien käyttäytymistä tietyn tuella tavoitellun taloudellisen toiminnan kehittämiseksi.

5.3.3 Unionin oikeuden muiden säännösten noudattaminen

- (356) Valtiontukea, joka on ristiriidassa unionin oikeuden säännösten tai yleisten periaatteiden kanssa, ei voida todeta sisämarkkinoille soveltuvaksi ⁽⁹⁸⁾.
- (357) Jos valtiontukitoimenpiteeseen (mukaan lukien rahoitusmenetelmä, kun se kuuluu erottamattomasti tukitoimenpiteeseen) sisältyy seikkoja, jotka ovat kiinteästi sidoksissa tuen kohteeseen ja unionin oikeuden muiden säännösten vastaisia, tällainen rikkominen voi vaikuttaa kyseisen valtiontuen soveltuvuuden arviointiin. ⁽⁹⁹⁾ Käsiteltävänä olevassa tapauksessa tämä kysymys voi koskea SEUT-sopimuksen 30 ja 110 artiklaa sekä tiettyjä sähköasetuksen säännöksiä. Komission on sen vuoksi tarkistettava, saattavatko tietyt kapasiteettikorvausmekanismin näkökohdat rikkoa unionin oikeutta ja ovatko tällaiset näkökohdat kiinteästi sidoksissa kapasiteettikorvausmekanismissa myönnettävän tuen kohteeseen.

5.3.3.1 Perussopimuksen 30 ja 110 artiklan noudattaminen

- (358) Komissio katsoi aloittamispäätöksessään alustavasti, että ilmoitettujen tukitoimenpiteiden rahoitusmekanismit ei oteta käyttöön SEUT-sopimuksen 30 artiklan tai 110 artiklan vastaisia rajoituksia. Komissio ei saanut asianomaisilta osapuolilta huomautuksia, joissa tämä näkemys olisi kiistetty.

⁽⁹⁸⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 22.9.2020, Itävalta v. komissio, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, 44 kohta.

⁽⁹⁹⁾ Ks. komission valtiontukiasiassa SA.40029 (2014/N) ”Reintroduction of the winding-up scheme, compensation scheme, Model I and Model II – H1 2015” antaman päätöksen johdanto-osan 25 kappale, EUVL C 136, 24.4.2015, s. 4. Ks. komission valtiontukiasiassa SA.42215 (2015/N) ”Prolongation of the Greek financial support measures (Article 2 law 3723/2008)” antaman päätöksen johdanto-osan 29 kappale, EUVL C 277, 21.8.2015, s. 11.

- (359) Kuten ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 29 kohdassa todetaan, jos valtiontukitoimenpide tai sen ehdot (mukaan lukien rahoitusmenetelmä, kun se kuuluu erottamattomasti tukitoimenpiteeseen) rikkovat erottamattomasti unionin lainsäädäntöä, tukea ei voida pitää sisämarkkinoille soveltuvana. Energia-alalla kaikkien maksujen, joiden tarkoituksena on rahoittaa valtiontukitoimenpiteitä, on oltava erityisesti SEUT-sopimuksen 30 ja 110 artiklan mukaisia. Tästä syystä komissio on tutkinut, onko ilmoitettujen tukitoimenpiteiden rahoitusmekanismi SEUT-sopimuksen 30 ja 110 artiklan mukainen.
- (360) Kuten johdanto-osan 334 kappaleessa selitetään, Belgian valtio luo järjestelmän, jossa kapasiteettikorvausmekanismista siirtoverkonhaltijalle aiheutuvat kustannukset korvataan kokonaisuudessaan verkkotariffeilla, joilla on veronluonteisten maksujen piirteitä. Tariffia (euroa/MWh) sovelletaan yhdenmukaisesti kaikkiin kuluttajiin, kuten johdanto-osan 214 kappaleessa selostetaan. Komissio katsoo kuitenkin, että nämä tariffit ovat hyvin samanlaisia kuin kulutetusta sähköstä kannettava vero.
- (361) SEUT-sopimuksen 30 ja 110 artiklan osalta on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeudessa ei sen nykyisessä kehitysvaiheessa rajoiteta jäsenvaltioiden vapautta säätää joidenkin tuotteiden osalta porrastettua verojärjestelmää objektiivisten perusteiden mukaisesti, joita ovat esimerkiksi käytettyjen raaka-aineiden laatu tai käytetyt valmistusmenetelmät, vaikka nämä tuotteet olisivat SEUT-sopimuksen 110 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettulla tavalla samanlaisia. Tällainen porrastaminen on kuitenkin unionin oikeuden mukaista ainoastaan, jos sillä tavoitellaan päämääriä, jotka myös ovat unionin oikeuden mukaisia, ja jos porrastamisen toteutus on sellainen, että sillä voidaan välttää kaikenlainen muista jäsenvaltioista tapahtuvan tuonnin suora tai välillinen syrjintä tai kilpailevan kotimaisen tuotannon suojeleminen ⁽¹⁰⁰⁾.
- (362) Kuten 2.10 jaksossa selostetaan, Belgia sallii sähköasetuksen mukaisesti sellaisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan ulkomaisen kapasiteetin, jolla on suora verkkoliitäntä Belgiaan, osallistua kapasiteettikorvausmekanismiin ensimmäisestä toimituksesta eli vuodesta 2025 alkaen.
- (363) Koska toimenpide on avoin rajat ylittävälle kapasiteetille, komissio päättää, että ilmoitettujen tukitoimenpiteiden rahoitusmekanismilla ei oteta käyttöön SEUT-sopimuksen 30 artiklan tai 110 artiklan vastaisia rajoituksia.

5.3.3.2 Sähköasetuksen noudattaminen

Sähköasetuksen 20 artiklan noudattaminen

- (364) Sähköasetuksen 20 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on seurattava resurssien riittävyyttä alueellaan 23 artiklassa tarkoitetun eurooppalaisen resurssien riittävyysarvioinnin pohjalta. Jäsenvaltiot voivat eurooppalaisen resurssien riittävyysarvioinnin täydentämiseksi toteuttaa myös kansallisia resurssien riittävyysarviointeja 24 artiklan mukaisesti.
- (365) Komissio toteaa, että Sähkö-ENTSO ei ole vielä noudattanut sähköasetuksen 23 artiklan mukaista velvoitettaan toimittaa eurooppalainen resurssien riittävyysarviointi. Belgian resurssien riittävyyteen liittyvä huolenaihe on näin ollen määritelty yksinomaan kansallisen resurssien riittävyysarvioinnin perusteella. Sähköasetuksen 24 artiklan 3 kohdan mukaista kansallisen ja eurooppalaisen resurssien riittävyysarvioinnin välistä vertailua, jolla pyritään tunnistamaan mahdolliset erot arviointien välillä, ei voitu tehdä. Kuten sähköasetuksen 24 artiklan 1 kohdassa säädetään, myös kansallisen resurssien riittävyysarvioinnin olisi perustuttava sähköasetuksen 23 artiklassa tarkoitettua eurooppalaista resurssien riittävyysarviointia varten sovitettuun menetelmään.
- (366) Elia julkaisi 25 päivänä kesäkuuta 2021 uuden ERAA-menetelmään perustuvan resurssien riittävyyttä koskevan tutkimuksen. Vuoden 2021 riittävyyttä ja joustavuutta koskevan tutkimuksen mukaan Belgialla on vuodesta 2025 lähtien resurssien riittävyyteen liittyvä huolenaihe.
- (367) Ennen kapasiteettimekanismien käyttöönottoa jäsenvaltioiden on tunnistettava mahdolliset sääntelyn vääristymät tai markkinoiden toimintapuutteet, jotka ovat aiheuttaneet resurssien riittävyyteen liittyvän huolenaiheen tai edesauttaneet sen syntymistä. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä toimenpiteitä havaittujen vääristymien poistamiseksi ja vahvistettava näiden toimenpiteiden toteuttamisaikataulu (sähköasetuksen 20 artiklan 2 kohta).
- (368) Kuten 2.3.4 jaksossa on kuvattu, Belgia laati ja julkaisi täytäntöönpanosuunnitelman, jossa esitetään toimenpiteet sääntelyn vääristymien tai markkinoiden toimintapuutteiden poistamiseksi Belgian sähkömarkkinoilta.

⁽¹⁰⁰⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 2.4.1998, Outokumpu, C-213/96, ECLI:EU:C:1998:155, 30 kohta.

- (369) Täytäntöönpanosuunnitelman perusteella Belgian viranomaiset ovat sitoutuneet useisiin markkinauudistuksiin, erityisesti vahvistamaan tasehallintamarkkinoita (ks. johdanto-osan 62 kappale), helpottamaan kysyntäjoustoa (ks. johdanto-osan 64 kappale) ja lisäämään yhteenliittämiskapasiteettia (ks. johdanto-osan 65 kappale).
- (370) Belgia sitoutui myös julkaisemaan suunnitelman ja seuraamaan sen soveltamista, julkaisemaan seurannan tulokset vuosikertomuksessa ja toimittamaan vuosikertomuksen Euroopan komissiolle. Lisäksi Belgia sitoutui noudattamaan täytäntöönpanosuunnitelmaa senkin jälkeen, kun määritetty resurssien riittävyyteen liittyvä huolenaihe on ratkaistu.
- (371) Komissio antoi 30 päivänä huhtikuuta 2020 julkisen kuulemisen perusteella lausunnon Belgian täytäntöönpanosuunnitelmasta sähköasetuksen 20 artiklan 5 kohdan mukaisesti ⁽¹⁰¹⁾. Komissio katsoi lausunnossaan, että Belgian olisi edelleen parannettava tasehallintamarkkinoidensa toimintaa muuttamalla niukkuushinnoittelujärjestelmäänsä siten, että se harkitsee niukkuuteen perustuvan hinnoittelutoiminnon soveltamista myös tasepalvelujen tarjoajiin, kuten johdanto-osan 62 kappaleessa mainitaan, mutta myönsi myös, että useita parannuksia on viime aikoina toteutettu tai niitä aiotaan toteuttaa. Kuten johdanto-osan 62 kappaleessa todetaan, Belgia on ottanut käyttöön sekä niin kutsutun alfa-komponentin tasepoikkeamien hinnoittelumekanismissaan että epätasapainon netotuksen. Se myös valmistautuu liittymään unionin automaattisten taajuuden palautusreserveille ja manuaalisten taajuuden palautusreserveille tarkoitettuun tasehallinnan kauppapaikkaan. Kysyntäjoustopuolelta komissio totesi lausunnossaan, että Belgian olisi jatkettava tarvittavat toiminnot sisältävien älymittareiden käyttöönottoa hintaperusteisen kysyntäjoustopuolelta käyttöönoton helpottamiseksi. Kuten johdanto-osan 64 kappaleessa todetaan, Belgia sitoutui lisäämään älymittarien käyttöönottoa tulevaisuudessa. Nämä toimenpiteet riittävät poistamaan sähköasetuksen 20 artiklan 5 kohdan mukaisesti Belgian täytäntöönpanosuunnitelmassa todetut sääntelyn vääristymät tai markkinoiden toimintapuolet.
- (372) Toimenpide on sähköasetuksen 20 artiklan mukainen.

Sähköasetuksen 21 artiklan noudattaminen

- (373) Sähköasetuksen 21 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat muiden resurssien riittävyyteen liittyvien huolenaiheiden poistamiseksi viimeisenä keinona ottaa käyttöön kapasiteettimekanismeja muun muassa 21 artiklan 2–8 kohdassa säädettyjen ehtojen mukaisesti.
- (374) Belgia teki loka-joulukuussa 2019 sähköasetuksen 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti selvityksen mekanisminsa vaikutuksista naapurijäsenvaltioihin kuulemalla naapurijäsenvaltioitaan.
- (375) Sähköasetuksen 20 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on arvioitava, voidaanko resurssien riittävyyteen liittyvät huolenaiheet käsitellä strategisen reservin muodossa olevalla kapasiteettimekanismeilla.
- (376) Kuten johdanto-osan 60 kappaleessa mainitaan, Belgialla on tällä hetkellä strateginen reservi, joka on käytössä 31 päivään maaliskuuta 2022 asti. Strategisen reservin tavoitteena on vastata kysyntähuippuihin talvikaudella, jos markkinat eivät siihen pysty, pitämällä osa olemassa olevasta tuotanto- ja kysyntäjoustokapasiteetista markkinoiden ulkopuolella varakapasiteettina, joka otetaan käyttöön vain, kun kaikki tasehallintaresurssit on käytetty.
- (377) Kuten kapasiteettimekanismeja koskevan toimialatutkiminnan loppuraportissa ⁽¹⁰²⁾ selitettiin, kun havaitaan pitkän aikavälin riittävyshuolia, parhaiten soveltuva kapasiteettimekanismi ongelman ratkaisemiseen on todennäköisesti määrään perustuva markkinoiden laajuinen järjestelmä. Samassa raportissa selitetään lisäksi, että strateginen reservi ei ratkaisisi uusien voimalaitosten kohdalla havaittua investointiongelmia. Markkinoiden laajuiset kapasiteetti-markkinat sitä vastoin voivat muodostaa tehokkaampia kannustimia investoinneille, joilla puututaan pidemmän aikavälin riittävyyttä koskeviin ongelmiin.
- (378) Koska vuoden 2021 riittävyyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa todettiin rakenteellinen tarve uudelle kapasiteetille (ks. johdanto-osan 49 ja 50 kappale), komissio katsoo, että strategisen reservin muodossa oleva kapasiteettimekanismi ei pystyisi ratkaisemaan Belgiassa vuodesta 2025 alkaen havaittua resurssien riittävyyteen liittyvää huolenaihetta.

⁽¹⁰¹⁾ Komission lausunto C(2020) 2654 final: https://ec.europa.eu/energy/topics/markets-and-consumers/capacity-mechanisms_en

⁽¹⁰²⁾ Kapasiteettimekanismeja koskevan toimialatutkiminnan loppuraportti, SWD(2016) 385 final.

- (379) Sähköasetuksen 20 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltiot eivät saa ottaa käyttöön kapasiteettimekanismeja ennen kuin komissio on antanut 20 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun lausunnon 20 artiklan 3 kohdassa tarkoitetusta täytäntöönpanosuunnitelmasta.
- (380) Kuten johdanto-osan 371 kappaleessa todetaan, komissio antoi 30 päivänä huhtikuuta 2020 lausunnon Belgian täytäntöönpanosuunnitelmasta. Belgia on aloittanut ensimmäisen V-4-huutokaupan valmistelutoimet, mutta se ei ole vielä ottanut kapasiteettikorvausmekanismeja käyttöön.
- (381) Sähköasetuksen 21 artiklan 7 kohdassa edellytetään kapasiteettimekanismin tehokasta käytöstä poistamista asteittain, jos uusia sopimuksia ei tehdä kolmen peräkkäisen vuoden aikana. Sen mukaisesti Belgia otti käyttöön lausekkeen, jonka mukaan uusia huutokauppoja ei järjestetä kapasiteettimekanismin puitteissa, jos uusia kapasiteettisopimuksia ei ole tehty kolmen peräkkäisen vuoden aikana sähkölain 7-undecies §:n 11 momentin mukaisesti (ks. johdanto-osan 218 kappale).
- (382) Kuten johdanto-osan 217 kappaleessa kuvataan, Belgia pyytää valtiontuen hyväksymistä kymmeneksi vuodeksi eli sähköasetuksen 21 artiklan 8 kohdassa säädettyksi enimmäisajaksi.
- (383) Belgia on lisäksi sitoutunut soveltamaan sähköasetuksen 20 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua täytäntöönpanosuunnitelmaa kapasiteettimekanismin käyttöönoton jälkeen, kuten asetuksen 21 artiklan 8 kohdassa edellytetään.
- (384) Komissio pääättelee, että toimenpide on sähköasetuksen 21 artiklan mukainen.

Sähköasetuksen 22 artiklan noudattaminen

- (385) Sähköasetuksen 22 artiklan 1 kohdassa määritellään erityiset suunnitteluun liittyvät ominaisuudet, jotka kapasiteettimekanismien on täytettävä. Kyseisen artiklan mukaan kapasiteettimekanismien on täytettävä seuraavat vaatimukset: i) niiden on oltava väliaikaisia, ii) ne eivät saa luoda perusteettomia markkinavääristymiä eivätkä rajoittaa alueiden välistä kauppaa, iii) ne eivät saa ylittää sitä, mikä on tarpeen riittävyteen liittyvien huolenaiheiden käsittelemiseksi, iv) niissä on valittava kapasiteetin tarjoajat avoimessa, syrjimättömässä ja kilpailuun perustuvassa menettelyssä, v) niiden on tarjottava kapasiteetin tarjoajille kannustimia olla käytettävissä verkon odotettavissa olevan järjestelmän niukkuustilanteen aikana, vi) niissä on varmistettava, että korvaus määritetään kilpailuun perustuvassa menettelyssä, vii) niissä on määritettävä tekniset edellytykset kapasiteetin tarjoajien osallistumiselle ennen valintaprosessia, viii) niiden on oltava avoimia kaikkien resurssien, myös energian varastoinnin ja kysyntäpuolen hallinnan, osallistumiselle, jos ne pystyvät tarjoamaan vaadittavan teknisen suorituskyvyn ja ix) niissä on sovellettava asianmukaisia seuraamuksia kapasiteetin tarjoajiin, jotka eivät ole käytettävissä järjestelmän niukkuustilanteen aikana.
- (386) Komissio esitti aloittamispäätöksessä epäilyjä siitä, onko toimenpide sähköasetuksen 22 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukainen, sillä siinä säädetään, että kapasiteettimekanismi ei saa ylittää sitä, mikä on tarpeen riittävyteen liittyvien huolenaiheiden käsittelemiseksi.
- (387) Ilmoitettu kapasiteettikorvausmekanismi on väliaikainen, kuten johdanto-osan 385 kappaleessa selitetään.
- (388) Kapasiteettikorvausmekanismi on suunniteltu siten, että sen vaikutukset rajoittuvat siihen, mikä on tarpeen politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi ja sähkömarkkinoiden kohtuuttoman vääristymisen välttämiseksi. Kapasiteettikorvausmekanismi on avoin kaikille olemassa oleville ja uusille tuottajille, kysyntäpuolen jousto-operaattoreille ja varastointioperaattoreille. Kapasiteettikorvausmekanismi on myös avoin rajat ylittävälle kapasiteetille. Lisäksi kapasiteettikorvausmekanismin suunnitteluun sisältyy useita toimenpiteitä, jotka on erityisesti hyväksytty markkinavoiman väärinkäytön välttämiseksi, kuten luotettavuusoptiot, hintakatot ja kilpailuun perustuva huutokauppanenettely (ks. 2.5 ja 2.7 jakso). Lisäksi sen, että mekanismi on avoin uudelle kapasiteetille, ja pitkäaikaisten sopimusten saatavuuden odotetaan varmistavan, että nykyinen määrävä asema ei vahvistu kohtuuttomasti (ks. johdanto-osan 66 ja 117 kappale).
- (389) Sen ehdon suhteen, jonka mukaan kapasiteettikorvausmekanismin ei pitäisi ylittää sitä, mikä on tarpeen riittävyysongelmien ratkaisemiseksi, Belgia on hyväksynyt parametrit, joilla määritetään kapasiteettikorvausmekanismeissa hankittavan kapasiteetin määrä sääntelyviranomaisen ehdotuksen perusteella sähköasetuksen 25 artiklan 4 kohdan mukaisesti (ks. johdanto-osan 88 ja 290 kappale).

- (390) Kuten johdanto-osan 92 kappaleessa todetaan, menettelyssä, jolla hankittavan kapasiteetin määrä määritetään lopullisesti, on noudatettava myös sähköasetuksen asiaankuuluvia osia. Määrittäessä toimitusjakson 2025–2026 ensimmäisessä V-4-huutokaupassa hankittavaa määrää Belgia käytti MAF 2019 -ennusteen skenaariota, joka päivitettiin PLEF:n vuonna 2020 julkaiseman tutkimuksen sisältämien päivitysten mukaisesti. Belgia selvensi, että samoja Ranskan ydinvoimakapasiteetin epäkäytettävyyttä koskevia herkkyystekijöitä käytettiin vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa EU:n perusskenaariossa (johdanto-osan 102 kappale).
- (391) Lisäksi, kuten johdanto-osan 103 kappaleessa todetaan, Belgian viranomaiset ovat varanneet merkittävän määrän V-1-huutokaupaa varten varmistukseksi, että kysyntäkäyrän uusi kalibrointi tapahtuu lähempänä toimitusvuotta, ja välttääksensä sen, että ensimmäisessä V-4-huutokaupassa huutokaupataan liikaa kapasiteettia. Tämä suuri V-1-varaus antaa Belgian viranomaisille mahdollisuuden selviytyä uusien syöttötietojen ja menetelmäparannusten aiheuttamista pienistä poikkeamista.
- (392) Komissio huomauttaa, että V-4-huutokaupassa vuonna 2021 hankitaan vain noin 54 prosenttia keskimääräisestä huippukulutuksesta niukkuusajankohtina (ks. johdanto-osan 104 kappale).
- (393) Komissio huomauttaa myös, että luotettavuusstandardi määrittää, kuinka paljon kapasiteettia kapasiteettimarkkinoilla huutokaupataan ja että uusi luotettavuusstandardi, joka lasketaan RS-menetelmän mukaisesti, ei poikkea vanhasta luotettavuusstandardista (johdanto-osan 22 kappale).
- (394) Kuten johdanto-osan 28 ja 105 kappaleessa todetaan, Belgia sitoutui tarvittaessa asettamaan uuden luotettavuusstandardin ennen syyskuuta 2022, jotta se voisi käyttää uutta luotettavuusstandardia viimeistään vuoden 2023 huutokaupassa hankittavan määrän määrittämisessä. Belgia sitoutui myös ristiintarkistamaan V-4-huutokaupassa vuonna 2023 hankittavat määrät ja V-1-huutokaupassa vuonna 2026 hankittavat määrät vuonna 2023 tehtävän kansallisen resurssien riittävyysarvioinnin tulosten kanssa ja tarvittaessa mukauttamaan niitä. Komissio kehottaa Belgian viranomaisia kuulemaan ACERia luotettavuusstandardia ja kansallista resurssien riittävyysarviointia päivittäessään, jotta se ymmärtäisi paremmin johdanto-osan 18 ja 40 kappaleessa mainitut asiaan liittyvät ACERin päätökset.
- (395) Edellä esitetyn ja erityisesti Belgian muodollisen tutkintamenettelyn aikana esittämien lisähuomautusten perusteella komissio katsoo, että kapasiteettikorvausmekanismi ei ylitä sitä, mikä on tarpeen riittävyyteen liittyvien huolenaiheiden ratkaisemiseksi.
- (396) Belgian kapasiteettikorvausmekanismien toimintaa koskevien sääntöjen perusteella kapasiteetti hankitaan avoimella, syrjimättömällä ja kilpailullisella prosessilla.
- (397) Kapasiteettikorvausmekanismi tarjoaa kapasiteetin tarjoajille kannustimia olla käytettävissä odotettavissa olevien järjestelmän niukkuustilanteiden aikana (ks. johdanto-osan 182 ja 186 kappale).
- (398) Lisäksi korvaus määritetään kilpailuun perustuvassa menettelyssä ja 2.5 jaksossa kuvattu huutokaupamenettely on syrjimätön ja avoin kaikentyyppiselle kapasiteetille.
- (399) Belgia määrittä tekniset edellytykset kapasiteetin tarjoajien osallistumiselle ennen valintaprosessia. Nämä edellytykset vahvistetaan Belgian kapasiteettikorvausmekanismien toimintaa koskevissa säännöissä (ks. johdanto-osan 12 kappale).
- (400) Kapasiteettikorvausmekanismi on avoin kaikille kapasiteeteille, jotka voivat edistää resurssien riittävyttä. Se on teknologianeutraali ja avoin erityisesti olemassa olevalle ja uudelle kapasiteetille, varastoinnille ja kysyntäjoustolle. Kapasiteettikorvausmekanismi tulee myös olemaan avoin rajat ylittävälle kapasiteetille.
- (401) Lisäksi kapasiteettikorvausmekanismeissa määrätään seuraamuksia epäkäytettävyydestä järjestelmän niukkuustilanteiden aikana, kuten johdanto-osan 182 kappaleessa selostetaan.
- (402) Näin ollen komissio päätelee, että sähköasetuksen 22 artiklan 1 kohdassa säädetyt vaatimukset täyttyvät.
- (403) Sähköasetuksen 22 artiklan 3 kohdan mukaan kapasiteettimekanismien on lisäksi täytettävä seuraavat vaatimukset: i) niiden on oltava laadittuja siten, että kapasiteetin käytettävissä olemisesta maksettu hinta laskee automaattisesti nollaan, kun tarjotun kapasiteetin odotetaan riittävän täyttämään kapasiteetin kysynnän, ii) niissä on maksettava korvaus osallistuville resursseille pelkästä käytettävissä olemisesta ja iii) niissä on varmistettava, että kapasiteettivelvoitteita voidaan siirtää osallistumiskelpoisten kapasiteetin tarjoajien välillä.

- (404) Ilmoitettu toimenpide on markkinoiden laajuinen teknologianeutraali kapasiteettimekanismi, jossa kaikki osallistumiskelpoiset kapasiteetin tarjoajat kilpailevat yhdessä kapasiteettihuutokaupassa, jotta saadaan selville alhaisin kestävä hinta, jolla tarvittava kapasiteetti voidaan toimittaa. Huutokaupan kilpailuun perustuvan luonteen on tarkoitus painaa hintoja kohti nolaa, jos kysynnän täyttämiseksi on riittävästi tarjontaa.
- (405) Kuten johdanto-osan 8 kappaleessa selitettiin, kapasiteetin tarjoajille, joilla on luotettavuusoptio, maksettava kapasiteettimaksu koostuu kiinteästä maksusta, jolla ylläpidetään käytettävissä olevaa sopimusperusteista kapasiteettia niukkojen ajanjaksojen ajan. Näin ollen se on korvaus kapasiteetin käytettävyydestä eikä sisällä korvauksia kapasiteetin tarjoajien markkinoilla tarjoamasta sähkön määrästä.
- (406) Kuten johdanto-osan 187 kappaleessa selostetaan, Belgia perustaa jälkimarkkinat tarjotakseen kapasiteetin tarjoajille mekanismin, jolla ne voivat parantaa riskienhallintaansa kapasiteettikorvausmekanismin puitteissa. Jälkimarkkinoilla toteutettavissa liiketoimissa varmistetaan velvoitteiden täysimääräinen siirto.
- (407) Näin ollen komissio pääättelee, että sähköasetuksen 22 artiklan 2 kohdassa säädetyt vaatimukset täyttyvät.
- (408) Sähköasetuksen 22 artiklan 4 kohdassa asetetaan lopuksi hiilidioksidipäästörajoja koskevat vaatimukset.
- (409) Kuten johdanto-osan 107 kappaleessa selitetään, esivalintavaatimukseen sisältyy päästöraja: kapasiteetin tarjoajat, jotka ylittävät jäljempänä esitetyt päästörajat, eivät voi osallistua kapasiteettihuutokaupaan:
- a) sellaiseen kapasiteettiin, joka on aloittanut tuotannon 4 päivänä heinäkuuta 2019 tai sen jälkeen, sovelletaan päästörajaa, joka on 550 grammaa fossiilisista polttoaineista peräisin olevaa hiilidioksidia tuotettua kilowattituntia sähköä kohti;
 - b) sellaiseen kapasiteettiin, joka on aloittanut tuotannon ennen 4 päivää heinäkuuta 2019, sovelletaan päästörajaa, joka on 550 grammaa fossiilisista polttoaineista peräisin olevaa hiilidioksidia tuotettua kilowattituntia sähköä kohti ja vuosittain keskimäärin yli 350 kilogrammaa fossiilisista polttoaineista peräisin olevaa hiilidioksidia asennettua kilowattia sähköntuotantoa kohti.
- (410) Komissio pääättelee, että toimenpide on sähköasetuksen 22 artiklan mukainen.

Sähköasetuksen 24 artiklan noudattaminen

- (411) Sähköasetuksen 24 artiklan 1 kohdan mukaan kansallisten resurssien riittävyysarviointien on oltava laajuudeltaan alueellisia ja perustuttava asetuksen 23 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun menetelmään erityisesti 23 artiklan 5 kohdan b–m alakohdassa.
- (412) Komissio toteaa tältä osin, että Belgian viimeisin resurssien riittävyttä koskeva tutkimus eli vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskeva tutkimus on laajuudeltaan alueellinen ja perustuu 23 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun menetelmään.
- (413) ACERin päätöksen 12 artiklan 1 kohdan mukaan ERAA-menetelmä on otettava täysimääräisesti käyttöön vuoden 2023 loppuun mennessä. Näin ollen ACERin päätöksessä määrätään ERAA-menetelmän asteittaisesta käyttöönotosta ACERin päätöksen 11 artiklan 8 kohdassa esitettyä täytäntöönpanovaihetta kuvaavan etenemissuunnitelman pohjalta.
- (414) Vaikka ERAA-menetelmä hyväksyttiin vähän ennen kuin Belgia teki vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskevan tutkimuksen, Belgia sisällytti tutkimukseen useita ERAA-menetelmän osatekijöitä, jotka esitettiin johdanto-osan 42 kappaleessa.
- (415) Komissio toteaa kuitenkin, että vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa mallinnetaan enimmäisselvityshinnan automaattinen nousu vasta vuodesta 2025 alkaen. Belgia on kuitenkin osoittanut, että vuotta 2025 koskevan taloudellisen kannattavuuden arvioinnin tulokset eivät kuitenkaan muuttuisi, vaikka enimmäisselvityshinnan automaattinen nousu alkaisi vuodesta 2022. Belgia sitoutui lisäksi varmistamaan, että uudessa riittävyystutkimuksessa, joka julkaistaan kesäkuuhun 2023 mennessä, otetaan täysimääräisesti huomioon dynaamisten hinnankorotusten menetelmä simulointiajanjakson alusta alkaen (ks. johdanto-osan 48 kappale).

- (416) Vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskeva tutkimus perustuu asianmukaisiin keskeisiin vertailuskenaarioihin sähköasetuksen 24 artiklan 1 kohdan mukaisesti (ks. johdanto-osan 45 kappale).
- (417) Sähköasetuksen 24 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan jäsenvaltiot voivat sisällyttää riittävyyden arviointiin herkkyystekijöitä, jotka liittyvät ”kansallisen sähkön kysynnän ja tarjonnan erityispiirteisiin”.
- (418) Komissio suhtautui aloittamispäätöksessä epäilevästi siihen, onko kapasiteettikorvausmekanismi sähköasetuksen 24 artiklan 1 kohdan mukainen, koska vuoden 2019 riittävyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa käytettiin EU-HiLo-skenaariota, joka perustuu oletuksiin ulkomaisesta sähköntoimituksesta eli siihen, että Ranskan ydinvoimaloiden kapasiteettia on poissa käytöstä nykyistä enemmän.
- (419) Useat asianomaiset osapuolet arvostelivat komission tulkintaa sähköasetuksen 24 artiklan 1 kohdasta ja totesivat, että se on liian rajoittava. Näiden asianomaisten osapuolten mukaan ERAA-menetelmässä vahvistetaan, että kansallisten resurssien riittävyysarviointien on oltava laajuudeltaan alueellisia ja että niihin voi sisältyä muita herkkyystekijöitä. Siinä ei määritellä tai rajoiteta näiden muiden herkkyystekijöiden luonnetta. Kuten mainitun menetelmän 3 artiklan 6 kohdassa todetaan, nämä herkkyystekijät voivat kattaa monenlaisia oletusten muutoksia koko tarkasteltavalla maantieteellisellä alueella, mukaan lukien erilaiset syöttötietoihin, kuten asennettuun kapasiteettiin, liittyvät oletukset (ks. johdanto-osan 256 ja 258 kappale).
- (420) Belgia katsoi, että sen korkea yhteenliittämistä ja riippuvuus tuonnista muodostavat kansallisen sähkön tarjonnan erityispiirteen (ks. johdanto-osan 286 ja 318 kappale).
- (421) Komissio huomauttaa, että vuoden 2021 riittävyttä ja joustavuutta koskeva tutkimus sisältää Ranskan ydinvoimakapasiteetin epäkäytettävyyttä koskevia herkkyystekijöitä, jotka vastaavat Ranskan siirtoverkonhaltijan Ranskan kansallisessa resurssien riittävyysarvioinnissa käyttämiä tietoja (ks. johdanto-osan 287–289 kappale).
- (422) Komissio toteaa, että sähköasetuksen 24 artiklan 1 kohdassa ja ERAA-menetelmässä edellytetään, että kansallisten resurssien riittävyysarvioinnit ovat laajuudeltaan alueellisia ja että ERAA-menetelmän 3 artiklan 6 kohdassa sallitaan keskeisten vertailuskenaarioiden täydentäminen lisäskenaarioilla ja/tai -herkkyyksillä. Lisäksi ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 224 kohdan a alakohdassa edellytetään, että jäsenvaltio arvioi vaihteluille alttiin tuotannon vaikutuksen, mukaan lukien naapurimaista tuleva tuotanto.
- (423) Tämän perusteella komissio katsoo, että sähköasetuksen 24 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ei suljeta pois ulkomaiseen sähköntoimitukseen liittyvien lisäherkkyyksien käyttöä kansallisissa resurssien riittävyysarvioinneissa.
- (424) Kuten johdanto-osan 365 kappaleessa selitetään, vaadittua 24 artiklan 3 kohdan mukaista vertailua kansallisen ja eurooppalaisen resurssien riittävyysarvioinnin välillä ei voitu tehdä, koska Sähkö-ENTSO ei toimittanut eurooppalaista resurssien riittävyysarviointia.
- (425) Komissio päätelee, että toimenpide on sähköasetuksen 24 artiklan mukainen.

Sähköasetuksen 25 artiklan noudattaminen

- (426) Sähköasetuksen 25 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioilla on kapasiteettimekanismeja soveltaessaan oltava käytössään luotettavuusstandardi.
- (427) Kuten johdanto-osan 22 kappaleessa todetaan, Belgiassa on käytössään luotettavuusstandardi, joka on asetettu 3 tunnin tehovajeen odotusarvon tasolle.
- (428) Sähköasetuksen 25 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jäsenvaltion tai jäsenvaltion nimeämän toimivaltaisen viranomaisen on sääntelyviranomaisten ehdotuksesta vahvistettava luotettavuusstandardi. Luotettavuusstandardin on perustuttava 23 artiklan 6 kohdassa säädettyyn menetelmään.
- (429) Luotettavuusstandardi vahvistettiin luotettavuusstandardin määrittämistä ja toimittamatta jääneen sähkön ja markkinoille tulon kustannusten arvojen hyväksymistä koskevalla kuninkaallisella asetuksella sääntelyviranomaisen ehdotuksen mukaisesti (ks. johdanto-osan 20 kappale). Asetettu luotettavuusstandardi poikkeaa hieman sääntelyviranomaisen ehdottamasta standardista johdanto-osan 21 kappaleessa esitetyistä syistä. Tätä ei kuitenkaan estetä sähköasetuksen 25 artiklassa.

- (430) Belgia laski luotettavuusstandardin 23 artiklan 6 kohdassa säädetyn menetelmän perusteella.
- (431) Sähköasetuksen 25 artiklan 3 kohdan mukaan luotettavuusstandardi on laskettava käyttäen vähintään toimittamatta jääneen sähkön arvoa ja markkinoille tulon kustannuksia tietyllä aikavälillä ja ilmaistava ”energiavajeen odotusarvona” ja ”tehovajeen odotusarvona”.
- (432) Sähköasetuksen 2 artiklan 9 alakohdan mukaan toimittamatta jääneen sähkön arvolla tarkoitetaan euroina megawattituntia kohti esitettyä arviota suurimmasta sähkön hinnasta, jonka asiakkaat ovat valmiita maksamaan käyttökätkön estämiseksi.
- (433) Kuten johdanto-osan 25 kappaleessa todetaan, CREG toteutti maksuhalukkuutta koskevan kyselytutkimuksen, mutta tutkimuksen rajoitusten vuoksi sen tuloksia, joiden perusteella oli tarkoitus määrittää yksi arvio toimittamatta jääneen sähkön arvosta, voitiin hyödyntää vain rajoitetusti. Belgia sitoutui päivittämään toimittamatta jääneen sähkön arvon uuden maksuhalukkuutta koskevan tutkimuksen perusteella ja vahvistamaan tarvittaessa uuden luotettavuusstandardin ennen syyskuuta 2022 (ks. johdanto-osan 28 kappale).
- (434) Näin ollen komissio katsoo, että luotettavuusstandardi on vahvistettu toimittamatta jääneen sähkön arvon ja odotettujen markkinoille tulon kustannusten perusteella (ks. johdanto-osan 23 ja 24 kappale) sähköasetuksen 25 artiklan 3 kohdan mukaisesti.
- (435) Sähköasetuksen 25 artiklan 4 kohdan mukaan kapasiteettimekanismeja sovellettaessa jäsenvaltion tai jäsenvaltion nimeämän toimivaltaisen viranomaisen on sääntelyviranomaisen ehdotuksesta hyväksyttävä parametrit, joilla määritetään kapasiteettimekanismissa hankitun kapasiteetin määrä.
- (436) Kuten johdanto-osan 86 ja 290 kappaleessa selitettiin, CREG ehdotti parametreja, joilla määritetään kapasiteettimekanismin ostojen määrä.
- (437) Komissio päättää, että toimenpide on sähköasetuksen 25 artiklan mukainen.

Sähköasetuksen 26 artiklan noudattaminen

- (438) Sähköasetuksen 26 artiklan 1 kohdan mukaan muiden kapasiteettimekanismien kuin strategisten reservien ja, jos se on teknisesti mahdollista, strategisten reservien on oltava avoimia toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevien kapasiteetin tarjoajien suoralle rajat ylittävälle osallistumiselle tässä artiklassa säädetyn edellytyksin.
- (439) Sähköasetuksen 26 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat kuitenkin edellyttää, että ulkomainen kapasiteetti sijaitsee jäsenvaltiossa, jolla on suora verkkoliitäntä mekanismeista soveltavan jäsenvaltion kanssa.
- (440) Belgia sallii ulkomaisen kapasiteetin, joka sijaitsee jäsenvaltiossa, jolla on suora verkkoliitäntä Belgiaan, osallistumisen kapasiteettikorvausmekanismiin ensimmäisestä toimitusvuodesta eli vuodesta 2025 alkaen. Belgian mukaan sähköasetuksen 26 artiklan 11 kohdassa mainitut menetelmät, yhteiset säännöt ja ehdot hyväksyttiin vasta joulukuussa 2020, ja niiden täytäntöönpanolle ja rajat ylittävän osallistumisen tarvittavalle valmistelulle olisi annettava kohtuullinen aika. Koska siirtoverkonhaltijat eivät ole vielä pystyneet tekemään tarvittavia sopimuksia, rajat ylittävää osallistumista ei ole voitu järjestää ensimmäisestä V-4-huutokaupasta alkaen. Tästä huolimatta V-1-huutokauppaan on Belgian viranomaisten mukaan varattu määrä, jolla varmistetaan, että rajat ylittävä kapasiteetti voi silti osallistua ensimmäisestä toimitusvuodesta alkaen (ks. johdanto-osan 189 kappale).
- (441) Komissio pyysi aloittamispäätöksessään selvennystä pullonkaulatulojen käytöstä ja näiden tulojen jakamisesta siirtoverkonhaltijoiden välillä.
- (442) Belgia selvensi, että pullonkaulatulot käytetään ja jaetaan sähköasetuksessa ja etenkin sen 26 artiklan 9 kohdassa säädettyjen sääntöjen mukaisesti.
- (443) Lisäksi Belgia vahvisti noudattavansa ACERin päätöstä nro 36/2020, jossa vahvistetaan kapasiteettimekanismeihin osallistumista koskevat tekniset eritelmät, muun muassa menetelmä, jolla ulkopuolisen kapasiteetin jakamisesta saatavat tulot jaetaan.

(444) Näin ollen toimenpide on sähköasetuksen 26 artiklan mukainen.

5.3.3.3 Päätelmä unionin oikeuden muiden säännösten noudattamisesta

(445) Toimenpide on perussopimuksen 30 ja 110 artiklan sekä sähköasetuksen mukainen.

(446) Ilmoitettu toimenpide ei näin ollen ole asiaankuuluvan unionin lainsäädännön vastainen.

5.3.4 Tuki on suunniteltu siten, että sen vaikutuksia kilpailuun ja kauppaan rajoitetaan

5.3.4.1 Tarve valtion tukitoimenpiteisiin

(447) Ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 3.2.2 jakson mukaan jäsenvaltion on osoitettava, että valtion tukitoimenpiteet ovat tarpeen ja erityisesti että tuki on tarpeen sellaisen markkinoiden toimintapuutteen korjaamiseksi, joka muutoin jäisi ratkaisematta.

(448) Komissio ilmaisi aloittamispäätöksessä epäilynsä siitä, onko resurssien riittävyysongelma määritetty riittävän tarkasti ja ovatko Belgian viranomaiset analysoineet ja kvantifioineet sen asianmukaisesti erityisesti ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 221 ja 222 kohdan osalta. Useat asianomaiset osapuolet yhtyivät näihin epäilyihin ja kyseenalaistivat myös suunnitellun kapasiteettikorvausmekanismin tarpeellisuuden ja/tai laajuuden (ks. johdanto-osan 227 ja 234 kappale).

(449) Vuoden 2021 riittävyyttä ja joustavuutta koskevan tutkimuksen mukaan vuodesta 2025 alkaen, kun ydinvoimaloiden asteittainen käytöstä poistaminen on saatettu loppuun, Belgiassa on riittävyysongelma ja sille syntyy rakenteellinen uuden kapasiteetin tarve. Tämä tarve on keskeisessä EU:n perusskenaariossa 2 gigawattia vuonna 2025, ja se kasvaa vähitellen 3,9 gigawattiin vuoteen 2032 mennessä (ks. johdanto-osan 49 kappale). Vuoden 2021 riittävyyttä ja joustavuutta koskeva tutkimus julkaistiin kesäkuussa 2021, ja se perustuu ERAA-menetelmään (ks. ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 221 kohta).

(450) Nyt kun ACER on hyväksynyt ERAA-menetelmän (ks. johdanto-osan 40 kappale), komission epäilykset EU-HiLo-skenaarioiden painottamisesta vuoden 2019 riittävyyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa tai siitä, että MAF 2019 -ennusteesta ei ollut asianmukaista vaihtoehtoja skenaariota resurssien riittävyysongelman laajuuden arvioimiseksi Belgian osalta, eivät enää ole merkityksellisiä; metodologiset erot on nyt yhdistetty yhdeksi yhteiseksi, vankemmaksi menetelmäksi, jolla on vahvistettu riittävyyteen liittyvän huolenaiheen olemassaolo.

(451) Kaksi asianomaista osapuolta väitti, että Belgian aiemmissa resurssien riittävyytutkimuksissa ei otettu huomioon odotettua niukkuushinnoittelutoimintoa (johdanto-osan 230 kappale), mutta kyseisenä ajankohtana tällaista vaatimusta ei ollut. Belgian täytäntöönpanosuunnitelmaa koskevan komission lausunnon mukaan Belgiaa kehoitetaan kuitenkin harkitsemaan niukkuushinnoittelujärjestelmänsä muuttamista vastaavasti ja viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2022. Tässä yhteydessä komissio panee merkille sääntelyviranomaisen ja siirtoverkonhaltijan parhaillaan tekemän työn, joka koskee niukkuuteen perustuvaa tasesähkön hinnoittelua koskevan toiminnon käyttöönottoa Belgiassa.

(452) Belgian sähköverkon yhteenliittäaste on tällä hetkellä noin 24 prosenttia, ja sen odotetaan kasvavan 33 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Kuten johdanto-osan 323 kappaleessa todetaan, Belgia myös edisti houkuttelevan ilmapiirin luomista niin kutsuttujen energiamäärältään rajallisten teknologioiden kehittämiseksi esimerkiksi mahdollistamalla osallistumisen lisäpalvelujen markkinoille tai helpottamalla sitä energiamekanismin siirron avulla. Tämä on johtanut kysynnänohjauksen suuriin osuuksiin.

(453) Kuten 1.3.4 jaksossa on kuvattu, Belgian viranomaiset ovat lisäksi sitoutuneet useisiin markkinauudistuksiin, erityisesti vahvistamaan tasehallintamarkkinoita (ks. johdanto-osan 62 kappale), helpottamaan kysyntäjoustoa (ks. johdanto-osan 64 kappale) ja lisäämään yhteenliittämiskapasiteettia (ks. johdanto-osan 65 kappale).

(454) Näistä uudistuksista huolimatta vuoden 2021 riittävyyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa määritetään Belgian resurssien riittävyyteen kohdistuvia riskejä viittaamalla johdanto-osan 22 kappaleessa kuvattuun luotettavuusstandardiin. Vuoden 2021 riittävyyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa todetaan, että vain hyvin pieni osa uudesta kapasiteetista on kannattavaa pelkän energian markkinoilla vuoteen 2025 mennessä.

(455) Näin ollen komissio katsoo, että Belgia on osoittanut ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 223 kohdan mukaisesti, miksi markkinat eivät vielä pysty tarjoamaan riittävästi kapasiteettia ilman toimenpiteitä.

- (456) Ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 224 kohdassa edellytetään, että komissio ottaa huomioon jäsenvaltioiden toimittamat erilaiset arvioinnit, jotka koskevat vaihteluille alttiin tuotannon vaikutusta, kysyntäpuolen osallistumisen vaikutusta, yhteenliittämistä ja muita sellaisia tekijöitä, jotka aiheuttavat tuotannon riittävyyttä koskevan ongelman tai pahentavat sitä.
- (457) Vuoden 2021 riittävyyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa otetaan huomioon kaikki käynnissä oleva ja suunniteltu markkinoiden kehitys sekä viimeisimmät ennustetut toimintapoliittiset tavoitteet, jotka on sisällytetty täytäntöönpanosuunnitelmaan tai joihin viitataan siinä, kaikkien ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 224 kohdassa mainittujen neljän osatekijän osalta.
- (458) Kuten johdanto-osan 454 kappaleessa selitetään, näistä uudistuksista huolimatta vuoden 2021 riittävyyttä ja joustavuutta koskevassa tutkimuksessa määritetään Belgian resurssien riittävyyteen kohdistuvia riskejä verrattuna siihen, mikä olisi tarpeen tavoitteena olevan kolmen tunnin tehovajeen odotusarvon saavuttamiseksi.
- (459) Komissio katsoo, että ilmoitettu toimenpide on tarpeellinen ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 3.9.2 jakson mukaisesti.

5.3.5 Toimenpiteen tarkoituksenmukaisuus

- (460) Yleisenä periaatteena on, että valtiontukitoimenpide on tarkoituksenmukainen, jos se on suunniteltu siten, että sillä korjataan asianmukaisesti havaitut markkinoiden toimintapuutteet. Ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 225 ja 226 kohdassa täsmennetään lisäksi, että tuotannon riittävyyteen myönnettävän tuen yhteydessä tämä tarkoittaa sitä, että tuen olisi palkittava ainoastaan pelkästä sähköntuottajan käytettävissä olemisesta ja että toimenpiteen olisi oltava avoin ja tarjottava riittävät kannustimet sekä nykyisille että tuleville sähköntuottajille sekä operaattoreille, jotka käyttävät korvaavia teknologioita, kuten kysynnänohjausta tai varastointia koskevia ratkaisuja.
- (461) Tässä jaksossa analysoidaan ensin, onko markkinoiden laajuinen kapasiteettikorvausmekanismi tarkoituksenmukaisin eri vaihtoehdoista, joilla voidaan puuttua havaittuun riittävyysoongelmaan (tämän päätöksen 5.3.5.1 jakso). Sen jälkeen siinä analysoidaan, onko kapasiteettikorvausmekanismin suunnittelu edellä mainittujen ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen vaatimusten mukainen (tämän päätöksen 5.3.5.2 jakso).

5.3.5.1 Kapasiteettikorvausmekanismin tarkoituksenmukaisuus välineenä

- (462) Kuten johdanto-osan 235 kappaleessa mainittiin, eräät asianomaiset osapuolet katsoivat, että havaittu riittävyysongelma voitaisiin ratkaista paremmin strategisella reservillä kuin markkinoiden laajuisella kapasiteettikorvausmekanismilla. Belgia sitä vastoin katsoi, että strateginen reservi ei ratkaisisi taustalla olevia markkinoiden toimintapuutteita (ks. johdanto-osan 278 ja 279 kappale).
- (463) Kuten johdanto-osan 60 kappaleessa mainitaan, Belgiassa on tällä hetkellä strateginen reservi, joka on käytössä 31 päivään maaliskuuta 2022 asti. Strategisen reservin tavoitteena on vastata kysyntähuippuihin talvikaudella, jos markkinat eivät siihen pysty, pitämällä osa olemassa olevasta tuotanto- ja kysyntäjoustokapasiteetista markkinoiden ulkopuolella varakapasiteettina, joka otetaan käyttöön vain, kun kaikki tasehallintaresurssit on käytetty.
- (464) Kuten johdanto-osan 377 ja 378 kappaleessa selitetään, markkinoiden laajuinen kapasiteettikorvausmekanismi, johon sisältyisivät energiamarkkinoita täydentävät kapasiteettimarkkinat, vaikuttaisi olevan tehokkain ratkaisu toimitusvarmuuden takaamiseksi Belgiassa ydinvoiman tuotannon asteittaisen lopettamisen kaltaisen rakenteellisen muutoksen yhteydessä.

5.3.5.2 Kapasiteettikorvausmekanismin suunnittelun tarkoituksenmukaisuus

Pelkästä kapasiteetin käytettävissä olemisesta maksettava korvaus

- (465) Ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 225 kohdan mukaan toimenpiteen olisi palkittava pelkästä käytettävissä olemisesta.
- (466) Komissio katsoi aloittamispäätöksessään alustavasti, että toimenpiteellä palkitaan pelkästä kapasiteetin käytettävissä olemisesta. Belgia tai mikään asianomaisista osapuolista ei kiistänyt komission näkemystä.
- (467) Kapasiteettikorvausmekanismi palkitsee kapasiteetin käytettävyydestä eikä sisällä korvauksia kapasiteetin tarjoajien markkinoilla tarjoamasta sähkömäärästä.
- (468) Näin ollen toimenpide on ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 225 kohdan mukainen.

Toimenpiteen avoimuus kaikille merkityksellisille kapasiteetin tarjoajille

- (469) Ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 226 kohdassa todetaan, että i) kapasiteettimekanismien olisi oltava avoimia eri teknologioille, ii) niissä olisi otettava huomioon se, missä määrin yhteenliittämiskapasiteetti voisi ratkaista tuotannon riittävyyttä koskevan ongelman ja iii) niiden olisi tarjottava riittävät kannustimet sekä uudelle että olemassa olevalle kapasiteetille.
- (470) Kuten johdanto-osan 66 kappaleessa todetaan, toimenpiteen on tarkoitus olla avoin kaikille kapasiteeteille, jotka voivat edistää resurssien riittävyyttä, teknologianeutraali ja erityisesti avoin sekä nykyiselle että uudelle kapasiteetille, varastoinnille ja kysyntäjoustolle. Kapasiteetin yhdistäminen, myös eri teknologioista, on sallittua. Kaikki teknologiat voivat myös osallistua kaikkiin tietyn toimitusjakson huutokauppoihin (sekä V-4- että V-1-huutokauppoihin).
- (471) Belgia toteutti useita toimenpiteitä varmistaakseen, että kaikki teknologiat voivat osallistua huutokauppoihin. Komissio panee erityisesti merkille päätöksen varata osa hankittavasta määrästä V-1-huutokauppaan kysyntäpuolen jousto-operaattorien osallistumisen edistämiseksi. Lisäksi V-4-huutokauppoja varten on luotu erityinen "vahvistamattoman kapasiteetin" luokka (joka on avoin kaikille teknologioille, jotka eivät edellytä päivittäisiä ohjelmia ja yksilöllistä osallistumista, koska ne ovat järjestelmän kannalta merkityksellisiä), jotta voidaan edistää myös sellaisten kapasiteettien osallistumista, joiden voi olla vaikeampaa tarjota tavanomaisesti vaadittu kypsyysaste jo V-4-huutokaupassa (ks. johdanto-osan 83 ja 98 kappale).
- (472) Uusiutuvien energialähteiden osalta olemassa olevat tai uudet uusiutuvien energialähteiden kapasiteetin tarjoajat voivat osallistua kapasiteettikorvausmekanismiin, paitsi jos ne saavat toimintatukea erityisten valtiontukiohjelmien kautta (ks. johdanto-osan 205 kappale).
- (473) Aloittamispäätöksen perusteella yksi asianomainen osapuoli katsoi, että osallistumiskelpoiset kapasiteetin haltijat (kuten sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitokset, joiden kapasiteetti on enemmän kuin yksi megawatti) eivät voi osallistua, jos ne saavat tietynä ajanjaksona toimintatukea vihreiden sertifikaattien ja/tai sähkön ja lämmön yhteistuotannon sertifikaattien kautta (ks. johdanto-osan 237 kappale).
- (474) Komissio katsoo, että sähkön ja lämmön yhteistuotannon sertifikaatit on jo suunniteltu kattamaan tarvittavat yhteistuotantolaitosten haltijoiden kustannukset ja kannustamaan niiden jatkuvaa toimintaa. Tuen kasautumisen ja siitä aiheutuvan liiallisen korvauksen estämiseksi sähköntuottajille ei pitäisi myöntää muita tukitoimenpiteitä, kuten uusiutuvia energialähteitä tai sähkön ja lämmön yhteistuotantoa koskevia tukijärjestelmiä, jotka jo kattavat riittävästi näiden tuensaajien toimintakustannukset, kuten johdanto-osan 205 kappaleessa kuvataan.
- (475) Kuten johdanto-osan 205 kappaleessa todetaan, jos nämä toimijat eivät enää saa uusiutuvia energialähteitä / sähkön ja lämmön yhteistuotantoa koskevaa toimintatukea, ne voivat osallistua kapasiteettikorvausmekanismiin.
- (476) Johdanto-osan 205 kappaleessa kuvatut säännöt eivät johda sellaisten kapasiteetin tarjoajien pois sulkemiseen, jotka eivät saa tällaista tukea.
- (477) Rajat ylittävän osallistumisen osalta sallitaan sellaisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan rajat ylittävän kapasiteetin osallistuminen, jolla on suora verkkoliitäntä Belgiaan, ensimmäisestä toimitusjaksosta alkaen (ks. johdanto-osan 189 kappale).
- (478) Lisäksi sellaisen uuden kapasiteetin tai olemassa olevan kapasiteetin, joka edellyttää huomattavia pääomamenoja pysyäkseen käytettävissä, osallistuminen on mahdollista tarjoamalla monivuotisia sopimuksia, edellyttäen, että osoitetaan, että näiden uusien laitosten kehittämiseen ja rakentamiseen tai olemassa olevien laitosten uudistamiseen tarvitaan tietty ennalta määritelty investointikustannusten määrä (ks. johdanto-osan 138 kappale).
- (479) Investointikynnykset perustuvat tukikelpoisiin investointikustannuksiin, kuten johdanto-osan 137 kappaleessa kuvataan. Kynnysarvoissa otetaan huomioon asennettu nimelliskapasiteetti (eli enimmäiskapasiteetti, jota yksikkö on suunniteltu käyttämään), eikä alennuskertoimilla alennettua kapasiteettia (eli ennalta määriteltyä käytettävyydestä ja vaikutusta resurssien riittävyyttä koskevaan tavoitteeseen).
- (480) Komissio esitti tässä suhteessa aloittamispäätöksessä epäilyjä asennetun nimelliskapasiteetin käytöstä investointikynnyksen laskennassa. Komission mukaan tällainen suunnittelun piirre todennäköisesti syrjii teknologioita, joilla on korkeat alennuskertoimet, erityisesti vaihtelevasti saatavilla olevia, uusiutuvaa energiaa tuottavia aurinko- ja tuulivoimaa. Alennuskertoimilla alennettu asennettu kapasiteetti on mitta, joka kuvastaa teknologian todellista vaikutusta kokonaiskapasiteettiin ja joka mahdollistaisi kaikille teknologioille yhtäläiset mahdollisuudet saada monivuotisia sopimuksia.

- (481) Kun otetaan huomioon Belgian sähkömarkkinoiden nykytilanne ja se, että asianomaiset osapuolet eivät ole esittäneet huomautuksia tästä asiasta, komissiolla ei alustavista epäilyistään huolimatta ole tässä vaiheessa näyttöä siitä, että mekanismin suunnittelu johtaisi käytännössä tiettyjen teknologioiden syrjintään tässä nimenomaisessa tapauksessa. Lisäksi Belgia sitoutui tarkastelemaan säännöllisesti kapasiteettikorvausmekanismin toimintaa koskevia sääntöjä markkinoiden kehityksen valossa sen varmistamiseksi, että ne eivät johda teknologioiden mahdolliseen syrjintään.
- (482) Kuten johdanto-osan 236 kappaleessa todetaan, yksi asianomainen osapuoli ehdotti T-2-huutokaupan perustamista, jotta vältetään liialliset hankinnat T-4-huutokaupassa.
- (483) Belgia selitti tältä osin, että kahteen jaksoon (T-4 ja T-1) jaetulla huutokaupalla mahdollistetaan jo nyt kaikkien teknologioiden, oli niiden toimitusaika pidempi tai lyhyempi, osallistuminen mekanismiin ja annetaan jäsenvaltiolle suhteellinen varmuus siitä, että toimitusvarmuuden varmistamiseksi toimitusvuonna voidaan hankkia riittävä määrä. Kapasiteetin määrien jakaminen edelleen ja T-2-huutokaupan lisääminen saattaisi vähentää kilpailua liikaa näissä huutokaupoissa (ks. johdanto-osan 280 kappale).
- (484) Komissio katsoo, että viranomaisten valinta hankkia kapasiteettia kahdella huutokaupalla, V-4- ja V-1-huutokaupalla, on oikeutettu.
- (485) Komissio panee merkille, että viranomaiset ovat sitoutuneet tarkastelemaan säännöllisesti kapasiteettikorvausmekanismin toimintaa koskevia sääntöjä markkinoiden kehityksen valossa sen varmistamiseksi, että ne eivät johda mahdolliseen syrjintään teknologioiden välillä.
- (486) Johdanto-osan 107 kappaleessa kuvattua päästörajaa sovelletaan kaikkiin teknologioihin, ja se muodostaa Belgialle keinon noudattaa ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 220 kohtaa ja 233 kohdan e alakohtaa. Lisäksi Euroopan unionin ja/tai Belgian asettamat tavoitteet kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä sitovat fossiilisia polttoaineita käyttäviä uusia laitoksia, jotka voivat saada 15 vuoden sopimuksia (ks. johdanto-osan 109 kappale).
- (487) Tästä syystä komissio katsoo, että tuki on asianmukainen.

5.3.6 Oikeasuhteisuus

- (488) Tuen määrä on oikeasuhteinen, jos se rajoitetaan tavoitteen saavuttamiseksi tarvittavaan vähimmäismäärään. Ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 228–231 kohdassa täsmennetään tämä vaatimus tuotannon riittävyttä koskeville toimenpiteille, joilla pyritään varmistamaan, että tuensaajat saavat kohtuullisen tuoton ja että satunnaisia windfall-voittoja ei voi syntyä.

5.3.6.1 Tarjouskilpailumenettely

- (489) Komissio ilmaisi aloittamispäätöksessä huolensa sellaisten kapasiteettien mahdollisesta syrjinnästä, joiden alennuskertoimet ovat korkeat (ks. johdanto-osan 480 ja 481 kappale), ja siten tarjouskilpailumenettelystä.
- (490) Johdanto-osan 485 kappaleessa kuvatuista alustavista epäilyistä huolimatta komissiolla ei ole tässä vaiheessa näyttöä siitä, että mekanismin suunnittelu johtaisi käytännössä eri teknologioiden väliseen syrjintään tässä nimenomaisessa tapauksessa ja häittäisi siten tarjouskilpailumenettelyä.
- (491) Ilmoitettu toimenpide on markkinoiden laajuinen teknologianeutraali kapasiteettimekanismi, jossa kaikki osallistumiskelpoiset kapasiteetin tarjoajat kilpailevat yhdessä kapasiteettihuutokaupassa, jotta saadaan selville alhaisin kestävä hinta, jolla tarvittava kapasiteetti voidaan toimittaa. Huutokaupan kilpailuun perustuvan luonteen on tarkoitus painaa hintoja kohti nollaa, jos kysynnän täyttämiseksi on riittävästi tarjontaa. Prosessiin sovelletaan avoimia ja syrjimättömiä perusteita, osallistumiskelpoisuusperusteet mukaan lukien. Osallistumiskelvottomuuden pääasiallinen syy on se, että kapasiteetin tarjoajat hyötyvät muista tukitoimenpiteistä, jotka johtaisivat tuen kasautumiseen ja mahdolliseen liialliseen korvaukseen. Sopimusten keston osalta useimmat kapasiteetin tarjoajat ovat oikeutettuja vain yksivuotisiin kapasiteettisopimuksiin. Uusi ja uudistettu kapasiteetti, johon liittyy suuria investointipääomakustannuksia, on oikeutettu pidempiin kapasiteettisopimuksiin, jotta nämä investoijat voivat hankkia tarvittavan rahoituksen (ks. johdanto-osan 117 ja 326 kappale).

- (492) Markkinoiden laajuisten kapasiteettimarkkinoiden suunnittelu heijastaa tehokkaiden energiamarkkinoiden tuottamaa todennäköistä tulosta. Kaksi ensimmäistä huutokauppaa (kahta ensimmäistä toimitusvuotta koskevat V-4-huutokaupat) järjestetään tarjottuun hintaan perustuvina huutokauppoina ja niiden jälkeiset huutokaupat selvityshintaan perustuvina huutokauppoina (ks. johdanto-osan 112 ja 113 kappale). Kapasiteettikorvausmekanismiin sisältyy kaksi eri hintakattoa, jotta vältetään satunnaiset windfall-voitot ja rajoitetaan markkinavoiman väärinkäyttöä: i) huutokaupan yleinen hintakatto ja ii) välitason hintakatto (ks. 2.5.4.2 jakso). Hintakattojen tavoitteena on lieventää markkinavoimaa ja siten rajoittaa tuen määrä kohtuulliseen korvaukseen käytettävyyden muodostamasta palvelusta.
- (493) Näin ollen komissio päätelee, että toimenpide on suunniteltu selkeisiin, avoimiin ja syrjimättömiin kriteereihin perustuvaksi tarjouskilpailumenettelyksi ja että se täyttää myös vaatimuksen satunnaisten windfall-voittojen estämisestä.

5.3.6.2 Hankittava määrä

- (494) Kuten aloittamispäätöksen johdanto-osan 223 kappaleessa todetaan, komissio esitti epäilyjä siitä, johtaako epärealistisen skenaarion käyttö kapasiteettikorvausmekanismin määrän laskennassa tarpeettoman kapasiteetin rahoittamiseen.
- (495) Eräs asianomainen osapuoli väitti, että rahoitusmekanismi voi vaikuttaa kapasiteettikorvausmekanismin kapasiteetin määrään. Esimerkiksi kapasiteettikorvausmekanismin rahoittamiseen käytettävien maksujen yhdistämistä kysyntähuippujen aikaiseen sähkönkulutukseen voitaisiin pitää kannustimena, jotta asianomaiset osapuolet vähentäisivät kulutustaan kysyntähuippujen aikana, mikä vähentäisi kapasiteettihuutokauppojen tarvetta (ks. johdanto-osan 241 kappale).
- (496) Kuten Belgia selitti (ks. johdanto-osan 293 kappale), Belgiassa ei tällä hetkellä ole asennettu riittävästi älymittareita, jotta voitaisiin ottaa käyttöön huippukuormitukseen perustuva rahoitusmekanismi. Kapasiteettikorvausmekanismilakia on muutettu siten, että tällainen malli voitaisiin ottaa käyttöön vuonna 2025. Belgia selitti lisäksi, että se tarkastelee nykyistä rahoitusmekanismia uudelleen vuonna 2023, kun älymittareiden käyttöönottoa koskeva raportti julkaistaan.
- (497) Komissio on myös saanut Belgialta takeet menetelmästä, jota käytetään huutokaupan kysyntäkäyrän määrittämiseen 2.5.2 jakson mukaisesti. Belgia vahvisti lisäksi, että se hankkii päivitettyyn riittävyteen liittyvään huolenaiheeseen nähden oikeasuhteisen määrän kapasiteettia ja mukauttaa ajan mittaan hankittavaa määrää vastaamaan riittävyysarviointin ja luotettavuusstandardin päivityksiä sekä varmistaa samalla huutokauppojen kilpailuperusteisuuden. Belgia sitoutui erityisesti mukauttamaan tarvittaessa määriä vastaamaan edellä kuvattua päivitettyä riittävyysarviointia ja luotettavuusstandardia. Edellä esitetyn ja johdanto-osan 395 ja 400 kappaleessa esitettyjen perustelujen perusteella komissio katsoo, että kapasiteettikorvausmekanismi ei ylitä sitä, mikä on tarpeen riittävyteen liittyvien huolenaiheiden ratkaisemiseksi.

5.3.6.3 Oikeasuhteisuutta koskeva päätelmä

- (498) Komissio päätelee, että toimenpide on oikeasuhteinen.

5.3.7 Kilpailun vääristyminen ja tasapainotesti

- (499) Kapasiteettikorvausmekanismin kielteisten vaikutusten kilpailuun ja kauppaan sähkön sisämarkkinoilla on oltava riittävän rajoitettuja niin, että toimenpiteen kokonaisvaikutus on myönteinen. Unionin tuomioistuimien on selventänyt, että arvioidakseen, vaikuttaako toimenpide kaupankäynnin edellytyksiin yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, komission on arvioitava suunnitellun tuen myönteisiä vaikutuksia niiden toimintojen kehitykseen, joita sillä pyritään tukemaan, ja kyseisellä tuella sisämarkkinoille mahdollisesti olevia kielteisiä vaikutuksia ⁽¹⁰³⁾.

5.3.7.1 Myönteiset vaikutukset

- (500) Myönteisistä vaikutuksista komissio toteaa, että tukiohjelma vaikuttaa myönteisesti olemassa olevan kapasiteetin säilyttämiseen sähkömarkkinoilla tai uuden kapasiteetin luomiseen ja siten sähkön toimitusvarmuuteen. Energian toimitusvarmuuden varmistaminen on yksi unionin energiapolitiikan tavoitteista SEUT-sopimuksen 194 artiklan mukaisesti.

⁽¹⁰³⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 22.9.2020, Itävalta v. komissio, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, 101 kohta.

- (501) Lisäksi komissio toteaa, että sellaisen tuotantolaitoksen kanssa, joka tuottaa yli 550 grammaa hiilidioksidia kilowattituntia sähköä kohti, ei voida tehdä sopimusta kapasiteettikorvausmekanismin puitteissa (ks. johdanto-osan 107 kappale), ja että osallistumiskelpoisten laitosten on sitouduttava ilmastonutraaliuden saavuttamiseen vuoteen 2050 mennessä. Näin ollen voidaan päätellä, että kapasiteettikorvausmekanismi suosii vähän hiilidioksidipäästöjä aiheuttavia tuottajia ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 233 kohdan e alakohdan mukaisesti.

5.3.7.2 Kielteiset vaikutukset

- (502) Kielteisistä vaikutuksista voidaan todeta, että kapasiteetin tarjoajille myönnettävä tuki voi vääristää kilpailua ja kauppaa sähkömarkkinoilla, myös tukea saavien yritysten ja niiden samalla sektorilla toimivien kilpailijoiden välillä.
- (503) Ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 232 ja 233 kohdassa edellytetään nimenomaisesti kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttämistä ja korostetaan, että osallistumisen järjestelmään on oltava laajaa ja että on vältettävä markkinoita heikentäviä vaikutuksia, kuten määräävän aseman vahvistamista tai investointipäätöksiin vaikuttamista.
- (504) Toimenpide on avoin kaikille olemassa oleville ja uusille tuottajille, kysyntäpuolen jousto-operaattoreille ja varastointioperaattoreille. Toimenpide on myös avoin rajat ylittävälle kapasiteetille.

Avoimuus kysynnän ja tarjonnan aggregoinnille

- (505) Ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 232 kohdan a alakohdassa todetaan, että tuotannon riittävyyttä koskevan toimenpiteen olisi mahdollistettava sekä kysynnän että tarjonnan mahdollinen yhteenkokoaminen.
- (506) Kuten johdanto-osan 242 kappaleessa todetaan, eräät asianomaiset osapuolet totesivat, että monivuotisia sopimuksia koskevat nykyiset osallistumiskelpoisuussäännöt vaikeuttavat aggregointia, ja erityisesti sääntö, jonka mukaan omaisuuserä, jonka sopimuksen kesto on lyhyin aggregoidussa salkussa, määrittää sopimuksen keston koko salkun osalta.
- (507) Komissio myöntää, että monivuotisia sopimuksia koskevat nykyiset osallistumiskelpoisuussäännöt voivat haitata aggregointia. Tästä syystä se suhtautuu myönteisesti Belgian ehdottamaan muutokseen kuninkaalliseen asetukseen, jolla vahvistetaan investointikynnykset, investointikustannusten tukikelpoisuusperusteet ja paremmuusjärjestysmenettely (ks. johdanto-osan 141 kappale). Muutoksen mukaan aggregoidun tarjouksen hallinnoija valitsee aggregoidun tarjouksen kapasiteettiluokan.
- (508) Sikäli kuin kyseessä on erään asianomaisen osapuolen huomautus sellaisten laitosten aggregoinnin esteistä, joihin sovelletaan päivittäistä suunnitelmaa koskevaa velvoitetta (ks. johdanto-osan 243 kappale), komissio panee merkille Belgian esittämät väitteet (johdanto-osan 297 ja 298 kappale) ja asianomaisen osapuolen esittämät väitteet (johdanto-osan 243 kappale). Koska kapasiteetteihin, joihin sovelletaan päivittäistä suunnitelmaa koskevaa velvoitetta, vaikuttavat erityiset koordinoitimenettelyt, komissio katsoo, että Belgian lähestymistapa näihin kapasiteetteihin on perusteltu, jotta voidaan ottaa huomioon niiden erityispiirteet sähkömarkkinoilla. Tästä huolimatta Belgia tekee kapasiteettikorvausmekanismista säännöllisiä arviointeja, jotta tarvittaessa voidaan tehdä muutoksia, mukaan lukien sellaisten laitosten, joihin sovelletaan päivittäistä suunnitelmaa koskevaa velvoitetta, aggregointimahdollisuus.

Investointikynnykset

- (509) Eräiden asianomaisten osapuolten huomautusten suhteen, jotka koskevat monivuotisten sopimusten investointikynnyksien tasoa ja joissa väitetään, että nämä kynnykset voivat johtaa syrjintään tiettyjen teknologialuokkien välillä, komissio panee merkille Belgian sitoumuksen saattaa nämä kynnyksarvot ajan tasalle, jos se on uuden näytön, muun muassa asianomaisten osapuolten huomautusten, perusteella tarpeen. Monivuotisten sopimusten uudet investointikynnykset, joista järjestettiin julkinen kuuleminen, on esitetty johdanto-osan 138 kappaleessa. CREG päivittää investointikynnykset, kun se vaikuttaa tarpeelliselta, ja vähintään joka kolmas vuosi. Näin ollen komissiolla ei ole perusteita katsoa, että monivuotisten sopimusten uudet kynnyksarvot johtaisivat teknologioiden väliseen syrjintään.

Alennuskertoimet

- (510) Kuten johdanto-osan 247 ja 248 kappaleessa mainitaan, eräät asianomaiset osapuolet katsoivat, että nykyiset alennuskertoimet saattavat rangaista voimakkaasti varastoinnin, kysyntäjoustopuolen tai uusiutuvien energialähteiden kaltaisia teknologioita.

- (511) Belgia selitti (ks. johdanto-osan 303 kappale), että energiamäärältään rajallisten teknologioiden alennuskertoimet pienenevät, kun niiden osuus järjestelmässä/maassa kasvaa. Asianomaisten osapuolten mainitsema alennuskertoimien välinen ero Belgiassa, Ranskassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa johtuu tästä. Asianomaisten osapuolten huolenaiheiden huomioon ottamiseksi Belgia kuitenkin päivitti alennuskertoimia sääntelyviranomaisen antamien neuvojen ja tammikuun 2021 alussa pidetyn kaikkien asianomaisten osapuolten erityistyöryhmän kokouksen perusteella. Päivitetyt alennuskertoimet on esitetty johdanto-osan 79 kappaleessa. Näin ollen komissiolla ei ole perusteita katsoa, että tarkistettavat alennuskertoimet olisivat epäasianmukaiset.

Takaisinmaksuvelvoite

- (512) Eräiden asianomaisten osapuolten huomautuksista, joiden mukaan takaisinmaksuvelvoitteen mekaniikka syrjii kattavaa suunnitelmaa noudattavia kapasiteetin tarjoajia (johdanto-osan 250 ja 251 kappale), Belgia totesi, että kapasiteettikorvausmekanismeissa on löydetty tasapaino takaisinmaksuvelvoitteen sisällyttämisen ja sellaiseen kapasiteettiin kohdistuvan syrjinnän välttämisen välillä, joka voidaan aktivoida vain toteutushintaa korkeammalla hinnalla.
- (513) Komissio toteaa, että jäsenvaltioilla, joilla on samanlaisia markkinoiden laajuisia kapasiteettimekanismeja, on erilaisia käytäntöjä takaisinmaksuvelvoitteen osalta. Komissio toteaa myös, että Belgian kapasiteettikorvausmekanismin takaisinmaksuvelvoitetta on muutettu ja parannettu merkittävästi julkisten kuulemisten perusteella.
- (514) Näin ollen komissio katsoo, että takaisinmaksuvelvoitteen mekanismi luo asianmukaisen tasapainon johdanto-osan 512 kappaleessa tarkoitettujen kahden kilpailevan tavoitteen välille.

Välitason hintakatto

- (515) Komissio esitti aloittamispäätöksessä epäilyjä siitä, voisiko välitason hintakaton käyttöönotto yksivuotisten sopimusten luokkaan kuuluvalla kapasiteetille ilman yksittäisten poikkeusten mahdollisuutta sulkea tietyt kapasiteetin haltijat kapasiteettikorvausmekanismin ulkopuolelle. Eräät asianomaiset osapuolet yhtyivät näihin epäilyihin (ks. johdanto-osan 252 kappale).
- (516) Tästä syystä komissio suhtautuu myönteisesti Belgian sitoumukseen ottaa käyttöön poikkeusmekanismi. Poikkeusmekanismista järjestettiin julkinen kuuleminen, ja se on sisällytetty kuninkaalliseen asetukseen, jossa vahvistetaan investointikustannusten kynnyksarvot ja investointikustannusten tukikelpoisuusperusteet. Poikkeusmekanismeja sovelletaan yhtä lailla sekä kansallisiin että välillisiin rajat ylittäviin kapasiteetteihin (ks. johdanto-osan 129 ja 130 kappale).
- (517) Kuten johdanto-osan 131 kappaleessa todetaan, ensimmäistä huutokauppaa koskeva poikkeus myönnetään jälkikäteen eli huutokaupan päättymisen jälkeen. Kun otetaan huomioon Belgian johdanto-osan 131 kappaleessa esittämät perustelut, komissio katsoo, että jälkikäteen myönnetty poikkeus ensimmäisen huutokaupan välitason hintakatosta on perusteltu.

Päätelmä toimenpiteen avoimuudesta kaikille teknologioille

- (518) Toimenpide mahdollistaa eri teknologioita käyttävien sähköntuottajien ja tekniseltä suorituskyvyltään samanlaisia toimenpiteitä tarjoavien operaattoreiden osallistumisen ympäristö- ja energiatukea koskevien suuntaviivojen 232 kohdan a alakohdan mukaisesti.

Rajat ylittävä kapasiteetti

- (519) Ympäristö- ja energiatukea koskevien suuntaviivojen 232 kohdan b alakohta sisältää takeita, joilla varmistetaan muissa jäsenvaltioissa sijaitsevien operaattoreiden osallistuminen toimenpiteeseen.
- (520) Komissio ilmaisi aloittamispäätöksessä huolensa siitä, että epäsuoran rajat ylittävän kapasiteetin osallistumiskelpoisuuden rajoittaminen yksivuotisiin sopimuksiin, joihin sovelletaan välitason hintakattoa, voisi estää muiden jäsenvaltioiden operaattoreita osallistumasta kapasiteettikorvausmekanismiin.
- (521) Komissio hyväksyy Belgian tähän huolenaiheeseen liittyvät perustelut. Erityisesti pitkällä aikavälillä ei voida taata riittävää ulkopuolista kapasiteettia, koska se on riippuvainen useista johdanto-osan 143 kappaleessa esitetyistä tekijöistä. Komissio suhtautuu myönteisesti Belgian sitoumukseen tarkastella uudelleen ulkomaisten kapasiteettien mahdollisuutta saada monivuotisia sopimuksia (ks. johdanto-osan 144 kappale).

- (522) Kuten johdanto-osan 516 kappaleessa mainitaan, Belgian aloittamispäätöksen jälkeen käyttöön ottamaa välitason hintakattoa koskevaa poikkeusmekanismia sovelletaan yhtä lailla sekä kansalliseen että välilliseen rajat ylittävään kapasiteettiin.
- (523) Kaksi asianomaista osapuolta väitti, että suora rajat ylittävä osallistuminen kapasiteettikorvausmekanismiin voisi vähentää kannustimia investoida yhteenliittämiskapasiteettiin ja heikentää markkinoiden yhteenkytkemistä (johdanto-osan 254 ja 255 kappale).
- (524) Kuten Belgia selitti (ks. johdanto-osan 316 kappale), kapasiteettikorvausmekanismilakiin on tehty muutoksia asianomaisten osapuolten esittämien huolenaiheiden huomioon ottamiseksi. Uusien sääntöjen mukaan suoran rajat ylittävän kapasiteetin osallistuminen kapasiteettikorvausmekanismiin edellyttää sopimuksen tekemistä Belgian ja sen jäsenvaltion, jonka alueella kapasiteetti sijaitsee, välillä.

Pullonkaulatulot

- (525) Komissio pyysi aloittamispäätöksessä myös selvennystä pullonkaulatulojen käytöstä ja näiden tulojen jakamisesta siirtoverkonhaltijoiden välillä.
- (526) Belgia selvensi, että pullonkaulatulot käytetään ja jaetaan sähköasetuksessa ja etenkin sen 26 artiklan 9 kohdassa säädettyjen sääntöjen mukaisesti.
- (527) Belgia vahvisti myös noudattavansa ACERin päätöstä nro 36/2020, jossa muun muassa vahvistetaan menetelmä, jolla ulkopuolisen kapasiteetin jakamisesta saatavat tulot jaetaan (ks. johdanto-osan 204 kappale).

Päätelmä toimenpiteen avoimuudesta rajat ylittävälle kapasiteetille

- (528) Komissio päätelee, että toimenpide ei vähennä kannustimia investoida rajayhdysjohtokapasiteettiin tai markkinoiden yhteenkytkemiseen ympäristö- ja energiatukea koskevien suuntaviivojen 233 kohdan a ja b alakohdan mukaisesti.
- (529) Määräävän markkina-aseman aiheuttoman vahvistamisen osalta (ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 233 kohdan d alakohhta) kapasiteettikorvausmekanismiin suunnitteluun sisältyy useita toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on erityisesti estää markkinavoiman väärinkäyttö, kuten luotettavuusoptiot, hintakatot ja kilpailuun perustuva huutokauppamenettely (ks. johdanto-osan 94, 111 ja 147 kappale). Lisäksi sen, että mekanismi on avoin uudelle kapasiteetille, ja pitkäaikaisten sopimusten saatavuuden odotetaan varmistavan, että nykyinen määräävä asemaa ei vahvistu kohtuuttomasti.
- (530) Komissio toteaa vähän hiilidioksidipäästöjä aiheuttavien tuottajien suosimisesta, jos tekniset ja taloudelliset muuttujat ovat samat (ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 233 kohdan e alakohhta), että toimenpide on avoin vähän hiilidioksidipäästöjä aiheuttaville tuottajille. Tuen kumuloitumisen ja siitä aiheutuvan liikakorvauksen maksamisen estämiseksi tuottajat eivät kuitenkaan saa olla muiden tukitoimenpiteiden tuensajia, kuten johdanto-osan 205 kappaleessa on selostettu.
- (531) Toimenpide on ympäristö- ja energiatukea koskevien suuntaviivojen 3.9.6 jakson mukainen.

5.3.7.3 Päätelmä kilpailun vääristymisestä ja tasapainotestistä

- (532) Komissio päätelee, että toimenpiteellä on merkittäviä myönteisiä vaikutuksia, sillä se edistää taloudellista toimintaa varmistaen samalla toimitusvarmuuden eikä aiheuta kohtuuttomia kilpailun ja kaupan vääristymiä. Näin ollen tuen myönteiset vaikutukset ovat suuremmat kuin sen kielteiset vaikutukset kilpailuun ja kauppaan. Tästä syystä ehdotettu tuki edistää tietyn taloudellisen toiminnan kehitystä muuttamatta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, kuten SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa edellytetään.

5.3.8 Tuen läpinäkyvyys ja yritykset, jotka ovat vaikeuksissa tai joille on annettu maksamaton perintämääräys

- (533) Belgia on sitoutunut soveltamaan ympäristö- ja energiatukea koskevien suuntaviivojen 3.2.7 jaksossa vahvistettuja avoimuutta koskevia ehtoja siltä osin kuin ne ovat sovellettavissa kapasiteettikorvausmekanismiin nojalla myönnettyyn tukeen (ks. johdanto-osan 219 kappale).
- (534) Ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 16 kohdan mukaisesti tukea ei myönnetä vaikeuksissa oleville yrityksille (ks. johdanto-osan 221 kappale).

(535) Ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen 17 kohdan mukaisesti kapasiteettikorvausmekanismista ei voida myöntää tukea yrityksille, joille on annettu sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on todettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi (ks. johdanto-osan 220 kappale).

6. PÄÄTELMÄT

Toimenpide soveltuu sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen asiaa koskevien säännösten perusteella,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tuki, jota Belgian kuningaskunta suunnittelee myöntävänsä kapasiteettikorvausmekanismin muodossa, soveltuu sisämarkkinoille perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla. Tukiohjelma hyväksytään enintään kymmeneksi vuodeksi ensimmäisestä huutokaupasta alkaen.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Belgian kuningaskunnalle.

Jos päätös sisältää luottamuksellisia tietoja, joita ei saa julkistaa, tästä on ilmoitettava komissiolle viidentoista työpäivän kuluessa päätöksen vastaanottamisesta. Jos komissio ei saa perusteltua pyyntöä asetetussa määräajassa, se katsoo, että olette antanut suostumuksenne päätöksen koko tekstin julkistamiseen. Pyyntö, jossa määritellään kyseiset tiedot, on lähetettävä sähköisesti seuraavaan osoitteeseen:

Euroopan komissio
Directorate-General for Competition
State Aid Greffe
1049 Bryssel BELGIUM
Stateaidgreffe@ec.europa.eu.

Tehty Brysselissä 27 päivänä elokuuta 2021.

Komission puolesta
Margrethe VESTAGER
Komission jäsen
